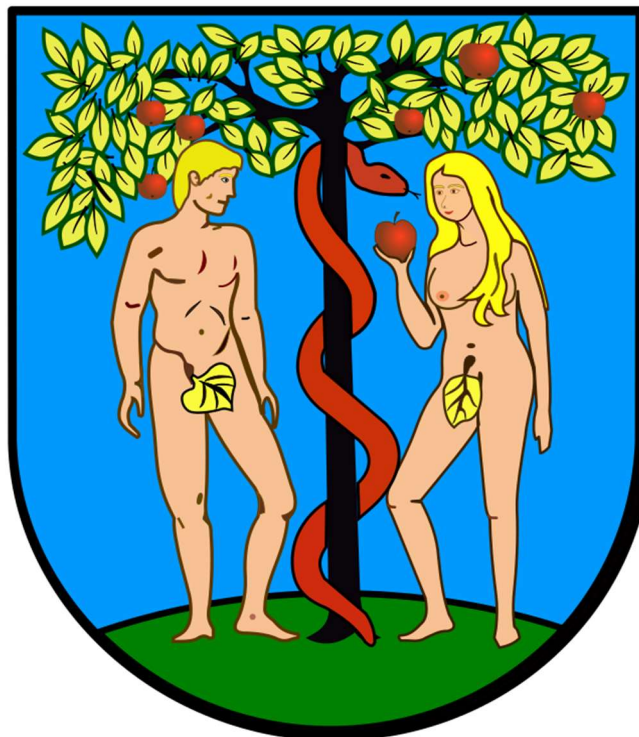

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Bełchatów, 2022 r.

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Urząd Miasta Bełchatów

ul. Kościuszki 1

97-400 Bełchatów

tel. 44 73 35 116

email: um@belchatow.pl

www.belchatow.pl

Opracowanie i nadzór merytoryczny:

dr hab. Andrzej Raszkowski, prof. UEW

e-mail: andrzej.raszkowski@ue.wroc.pl

tel. 606 262 335

Academia.edu

<https://ue-wroc.academia.edu/AndrzejRaszkowski>

ResearchGate

https://www.researchgate.net/profile/Andrzej_Raszkowski

LinkedIn

<https://www.linkedin.com/in/andrzej-raszkowski/>

Spis treści

Wprowadzenie	5
1. Diagnoza w obszarze społecznym, ekonomicznym oraz przestrzennym	8
1.1. Położenie z uwzględnieniem podstawowej komunikacji drogowej	8
1.2. Formy ochrony przyrody	11
1.3. Demografia	12
1.4. Bezrobocie	14
1.5. Działalność gospodarcza, turystyka, lokalne finanse	15
1.6. Spółki z udziałem Miasta Bełchatowa	20
1.7. Polityka społeczna	21
1.8. Oświata	24
1.9. Bezpieczeństwo i porządek publiczny	27
1.10. Opieka zdrowotna	27
1.11. Kultura, sport, rekreacja	31
1.12. Infrastruktura techniczna	35
2. Porównanie Miasta Bełchatów na tle wybranych gmin województwa łódzkiego	40
3. Wyniki badań ankietowych wśród mieszkańców miasta	52
3.1. Sfera społeczna	52
3.2. Sfera przestrzenna oraz infrastrukturalna	61
3.3. Sfera ekonomiczna oraz instytucjonalna	65
3.4. Sfera środowiskowa	73
3.5. Tożsamość lokalna, obszary rozwojowe miasta oraz problemowe	76
3.6. Charakterystyka respondentów	86
4. Podsumowanie przeprowadzonej diagnozy oraz badań, wnioski i rekomendacje	89
5. Analiza SWOT Miasta Bełchatów	92
6. Misja i wizja Miasta Bełchatów	95
7. Cele strategiczne, operacyjne, zadania w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym	96
8. Zbieżność merytoryczna strategii z innymi, kluczowymi dokumentami strategicznymi	100
9. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej	106
10. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa łódzkiego wraz z zakresem planowanych działań	112
11. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla miasta wraz z zakresem planowanych działań	116
12. Uwarunkowania wodne oraz związane ze zmianami klimatu	117
13. System realizacji strategii, źródła finansowania	121
14. Literatura pomocnicza	130

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

15.	Spis wykresów	132
16.	Spis tabel	135
17.	Spis map	136
18.	Załączniki	137
	Załącznik nr 1. Ankieta dla mieszkańców	137
	Załącznik nr 2. Lista lokalnych liderów partycypujących w pracach nad strategią rozwoju miasta	141
	Załącznik nr 3. Dyplomy, certyfikaty	142

Wprowadzenie

Przesłanki opracowania oraz cele strategii

Genezą opracowania „Strategii Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030” była konieczność **wyznaczenia aktualnych celów rozwojowych, kierunków działania oraz dopasowanie dokumentu strategicznego do obowiązujących przepisów**. Ponadto poprzednia strategia rozwoju miasta obejmowała okres 2015-2022, w związku z powyższym zasadna była aktualizacja. Wskazać można również potrzebę poznania opinii mieszkańców poprzez przeprowadzone badania ankietowe. Strategia rozwoju miasta jest kluczowym dokumentem **w procesie programowania rozwoju szczebla lokalnego**, zawiera misję oraz wizję rozwojową, wyznacza kierunki działania. Jednym z ważniejszych finalnych efektów implementacji założeń strategii powinna być wyższa jakość życia mieszkańców.

Za **najważniejsze z punktu widzenia rozwoju społeczno-ekonomicznego** Miasta Bełchatowa uznano **następujące cele**:

- Cel strategiczny 1 – Społeczeństwo obywatelskie, kreatywny kapitał ludzki, tożsamość lokalna,
- Cel strategiczny 2 – Budowanie przewagi konkurencyjnej przy wykorzystaniu energetyki, innowacji, turystyki,
- Cel strategiczny 3 – Ochrona przyrody i racjonalne wykorzystywanie zasobów środowiska,
- Cel strategiczny 4 – Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej,
- Cel strategiczny 5 – Dostęp do usług publicznych na wysokim poziomie, nowoczesny urząd.

Zgodność z dokumentami strategicznymi, fundusze zewnętrzne

Strategia jest istotna z punktu widzenia aplikowania przez Miasto Bełchatów o zewnętrzne środki finansowe, ze szczególnym uwzględnieniem funduszy europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027. W tym kontekście ważna jest wykazana zgodność określonych w dokumencie celów strategicznych z najważniejszymi wewnętrznymi i zewnętrznymi dokumentami strategicznymi, tj.:

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

- Umowa partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce (cele polityki spójności),
- Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030,
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030,
- Strategia Rozwoju Powiatu Bełchatowskiego na lata 2021-2030.

Uwarunkowania prawne

Strategia została opracowana w oparciu o **nowe przepisy odnoszące się do polityki rozwoju**, wprowadzone ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw. Wspomniane zmiany implementują postanowienia „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)” w zakresie konsolidacji systemu zarządzania rozwojem Polski i etapowego wprowadzania systemu zintegrowanych strategii na poziomie krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Jest to początkowy etap reformy, której celem jest integracja wymiaru społecznego, gospodarczego i przestrzennego w dokumentach strategicznych, przygotowywanych na różnych poziomach administracji, w tym na poziomie samorządu gminnego. Poprzez dokonane zmiany strategia rozwoju gminy zyskała podstawę prawną oraz ramowe wytyczne dotyczące jej realizacji. Ponadto zastosowana procedura dotycząca opracowania „Strategii Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030” uwzględnia wszystkie akty prawne mające wpływ na jej zastosowanie, w tym ustawę z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Dokument strategiczny opracowany został zgodnie z przepisami art. 10e ust. 2-4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Informacje metodyczne

Zapisy strategii powstały przy uwzględnieniu **wyników badań ankietowych** przeprowadzonych metodą CAWI (Computer-Assisted Web Interview), wewnętrznych analiz,

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

procesu konsultacji społecznych. Badania przeprowadzono w okresie marzec-kwiecień 2022 r. przy wsparciu organizacyjnym pracowników Urzędu Miasta Bełchatowa. Ponadto dokonano porównania Bełchatowa w wybranych aspektach do gmin miejskich: Kutno, Radomsko, Sieradz, Skierniewice, Tomaszów Mazowiecki, Zduńska Wola, Zgierz. W strategii wykorzystano dane Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego oraz materiały dostarczone przez Urząd Miasta Bełchatowa.

1. Diagnoza w obszarze społecznym, ekonomicznym oraz przestrzennym

1.1. Położenie z uwzględnieniem podstawowej komunikacji drogowej

Niniejsza diagnoza Miasta Bełchatów powstała na bazie danych pozyskanych z Głównego Urzędu Statystycznego oraz materiałów dostarczonych przez Urząd Miasta Bełchatowa, w tym dokumentów: „Raport o stanie Miasta Bełchatowa”, „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Bełchatowa na lata 2021-2030”.

Większość zamieszczonych analiz, przy uwzględnieniu dostępności statystyk publicznych, dotyczy przedziału czasowego 2014-2020, który skorelowany jest z ostatnim pełnym okresem programowania funduszy europejskich, poprzednia strategia rozwoju miasta obejmowała okres 2015-2022 („Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2015-2022”).

Mapa 1. Miasto Bełchatów na tle Polski oraz województwa łódzkiego

Źródło: <https://commons.wikimedia.org/>

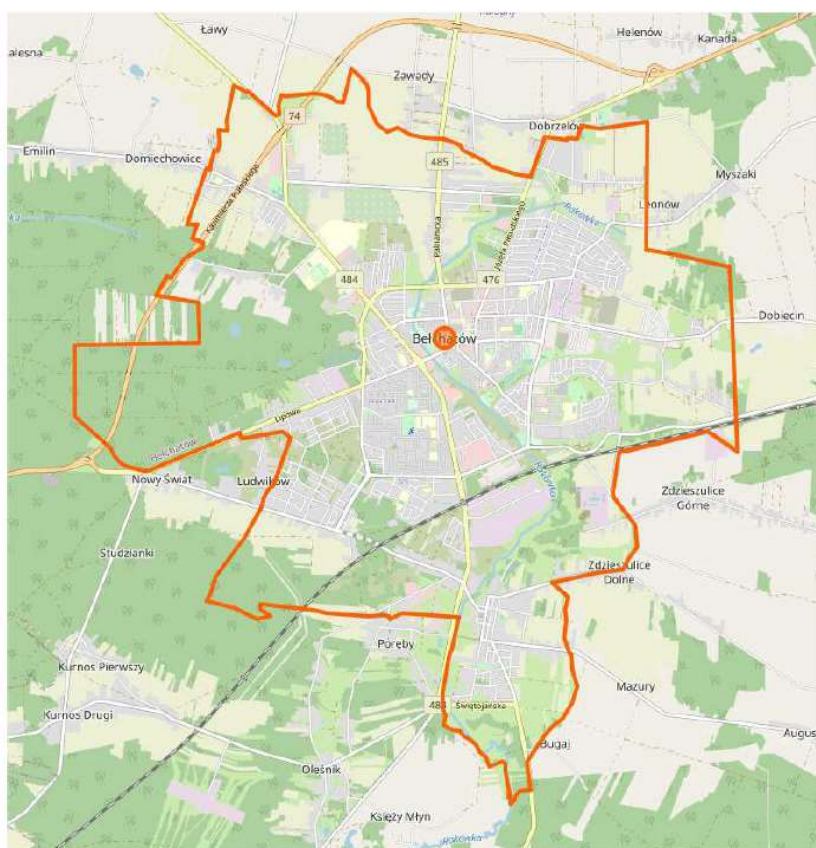
Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Mapa 2. Miasto Bełchatów na tle powiatu bełchatowskiego

Źródło: Raport o stanie Powiatu Bełchatowskiego za rok 2020

Mapa 3. Miasto Bełchatów

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Bełchatowa na lata 2021-2030

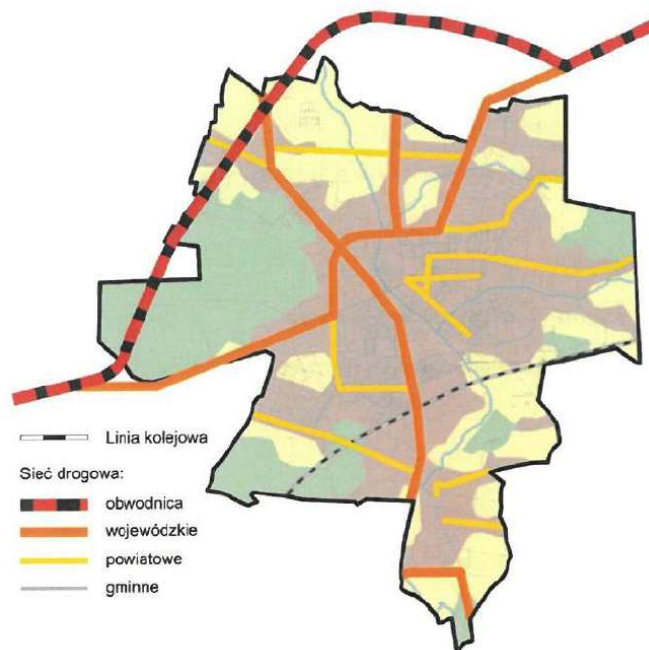
Miasto Bełchatów, położone w centralnej części Polski, jest jednym z większych ośrodków miejskich regionu łódzkiego. Miasto zlokalizowane jest 51 km na południe od Łodzi

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

nad rzeką Rakówką na Wysoczyźnie Bełchatowskiej, zajmuje obszar o łącznej powierzchni 3464 ha podzielony na 3 dzielnice: Grocholice, Bełchatówek i Dobrzelów oraz 27 osiedli: Bełchatówek, Czapliniac, Dobrzelów, Grocholice, Osiedle 1 Maja, Osiedle Binków, Osiedle Budowlanych, Osiedle Dolnośląskie, Osiedle Domiechowice, Osiedle Edwardów, Osiedle Górnik, Osiedle Konopnickiej, Osiedle Kopernika, Osiedle Lipy, Osiedle Ludwików, Osiedle Łąkowa, Osiedle Okrzei, Osiedle Olsztyńskie, Osiedle Przytorze, Osiedle Słoneczne, Osiedle Tysiąclecia, Osiedle Wolność, Osiedle Zamoście, Osiedle Zdieszulice, Osiedle Żołnierzy POW, Politanice, Śródmieście. Bełchatów jest jednym z najważniejszych ośrodków przemysłowych w regionie. W odległości 10 km od miasta znajduje się największe w Polsce zagłębie paliwowo-energetyczne, w skład którego wchodzi PGE Kopalnia Węgla Brunatnego "Bełchatów" S.A. oraz PGE Elektrownia "Bełchatów" S.A.

Mapa 4. Sieć drogowa i kolejowa w Bełchatowie

Źródło: Raport o stanie Miasta Bełchatowa za rok 2021

Lokalizacja miasta jest relatywnie korzystna pod względem komunikacyjnym. Wyszczególnić można kilka kluczowych traktów samochodowych:

- droga krajowa nr 74 relacji droga 8 /Węzeł Wieluń/ - Bełchatów – Piotrków Trybunalski – Sulejów – Kielce – Opatów – Kraśnik – Janów Lubelski – Gorajce – Zamość – Hrubieszów – Zosin – granica państwa;

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

- droga wojewódzka nr 476 łącząca drogę krajową nr 74 w Nowym Świecie z drogą krajową nr 74 w Kanadzie (długość na terenie miasta wynosi 5,262 km);
- droga wojewódzka nr 484 relacji Buczek – Zelów – Bełchatów – Kamieńsk (długość na terenie miasta wynosi 8,121 km);
- droga wojewódzka nr 485 o przebiegu Pabianice – Wadlew – Bełchatów (długość na terenie miasta wynosi 1,742 km).

Uzupełnieniem sieci drogowej jest 13 dróg powiatowych o łącznej długości 21,9 km oraz prawie 350 dróg gminnych o długości 136 km, dodatkowo drogi wewnętrzne o łącznej długości około 5 km.

1.2. Formy ochrony przyrody

Według Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody (źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/>) na terenie Miasta Bełchatowa znajduje się 5 form ochrony przyrody, tj.:

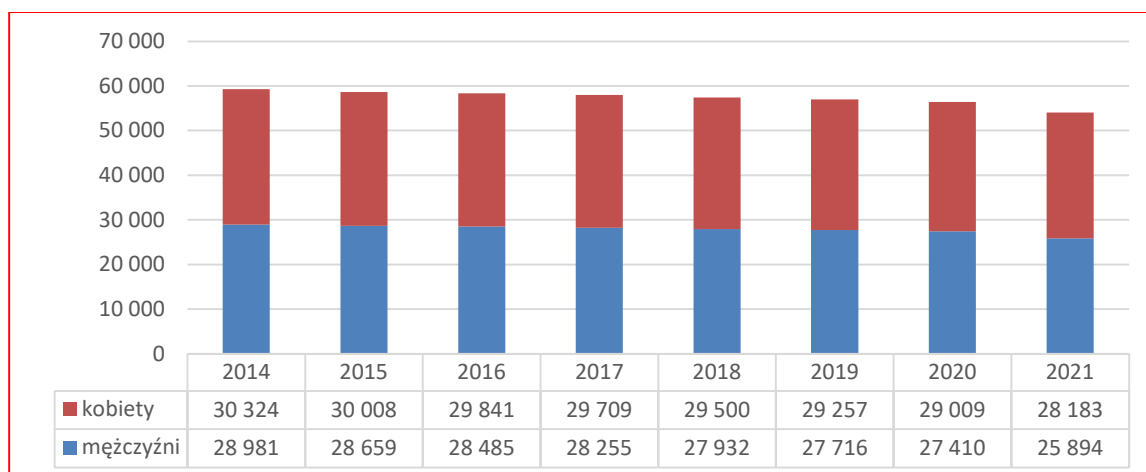
- PL.ZIPOP.1393.PP.1001011.1611, pomnik przyrody utworzony 14 stycznia 1988 roku stanowiący pomnik wieloobiektowy w postaci stanowiska drzew (jesion oraz lipa), znajduje się w Grocholicach, na terenie Parafii Rzymsko-katolickiej (przy kościele);
- PL.ZIPOP.1393.PP.1001011.1612, pomnik przyrody utworzony 23 listopada 1996 roku stanowiący pomnik wieloobiektowy w postaci stanowiska drzew (Jesion wyniosły, 3 Lipy drobnolistne), znajduje się w Grocholicach przy kościele;
- PL.ZIPOP.1393.PP.1001011.1613, stanowiący pomnik przyrody utworzony 14 stycznia 1988 roku stanowiący pomnik wieloobiektowe w postaci stanowiska drzew (lipy drobnolistne), znajduje się w parku miejskim, przy ul. Kościuszki;
- PL.ZIPOP.1393.UE.1001011.578, stanowiący użytek ekologiczny utworzony 13 stycznia 2002 roku stanowiący torfowisko o powierzchni 2,06 ha;
- PL.ZIPOP.1393.UE.1001011.579, stanowiący użytek ekologiczny utworzony stycznia 2002 roku stanowiący torfowisko o powierzchni 2,28 ha.

1.3. Demografia

W odniesieniu do liczby ludności na przestrzeni badanych lat, zarysowuje się wyraźny trend spadkowy, od 2014 do 2021 roku liczba mieszkańców zmniejszyła się o blisko 9%, z 59305 do 54077. W 2021 r. liczba kobiet wyniosła 28183, natomiast mężczyzn 25894. Zjawisko zdiagnozowanej depopulacji wpisuje się w ogólnopolskie trendy, ale mając jego świadomość można podejmować odpowiednio wcześniej środki zaradcze. W tym wypadku promować model wielodzietnej rodziny, przyciągać do miasta nowych mieszkańców oraz dbać o jakość życia obecnych rezydentów.

Wykres 1. Stan ludności

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

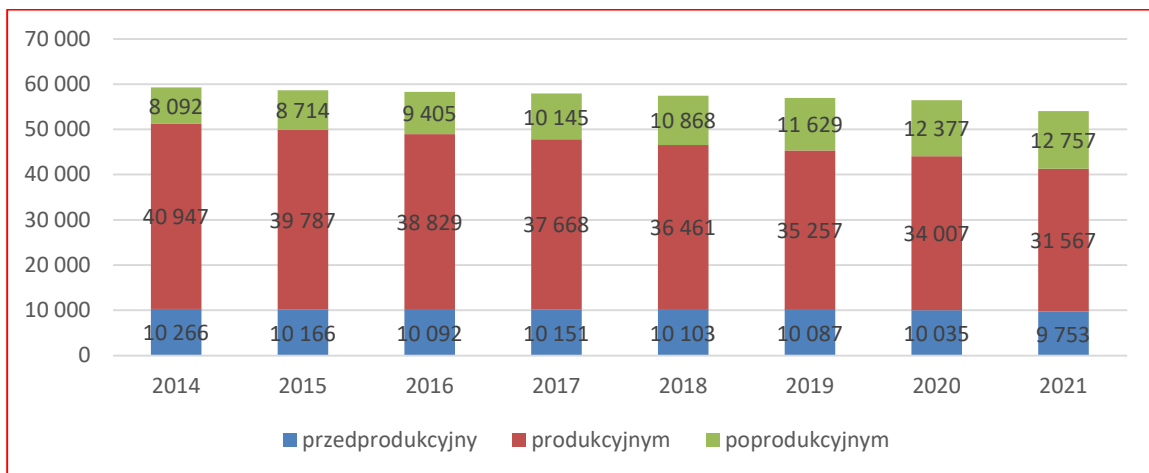
Spółeczność lokalna starzeje się, co potwierdza sukcesywnie zwiększająca się liczba ludności w wieku poprodukcyjnym, wzrost o 58% w badanych latach, w tym samym czasie liczba ludności w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o 23%. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym zmniejszyła się o 5%.

Analiza salda migracji w Bełchatowie przynosi negatywne informacje. Jest ono cały czas wyraźnie ujemne, więcej osób wymeldowuje się niż zameldowuje. Ponadto problem pogłębia się, w 2014 roku saldo wyniosło -517, w roku 2020 już -605. Jest to czytelny sygnał dla kreatorów lokalnej rzeczywistości do podejmowania zintensyfikowanych działań na rzecz podnoszenia miejskich standardów funkcjonalnych oraz wzmacniania marki Miasta Bełchatów.

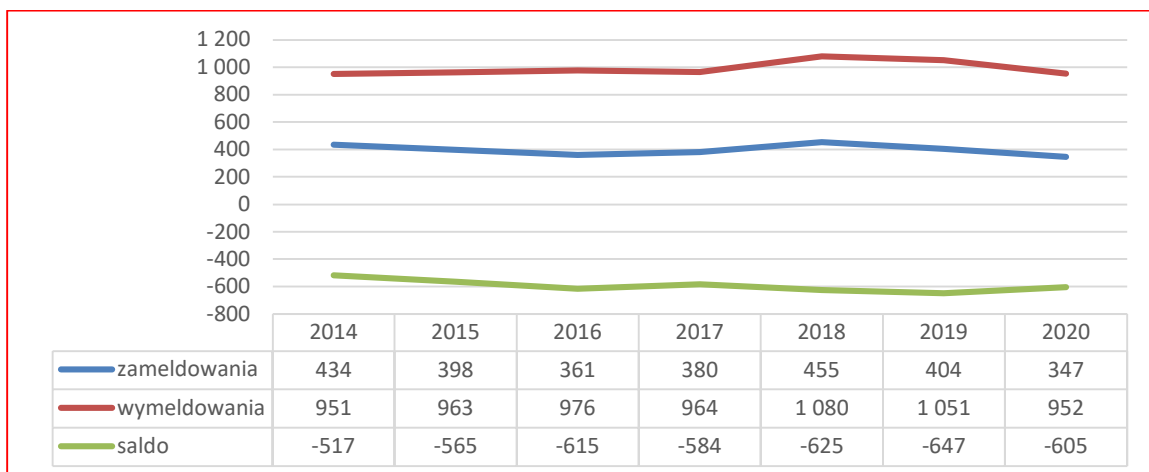
Strategia Rozwoju Miasta Belchatowa na lata 2023-2030

Wykres 2. Struktura ludności według wieku

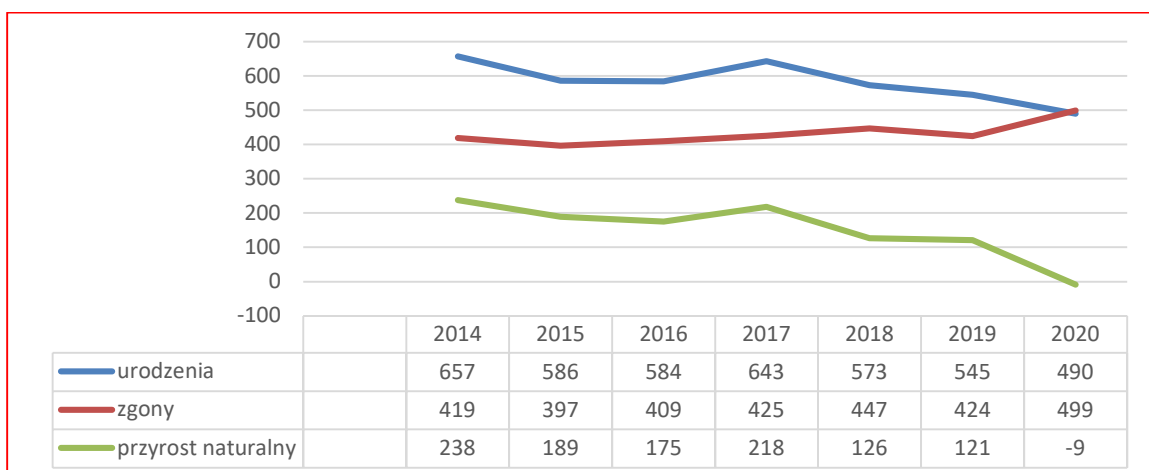
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 3. Saldo migracji

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 4. Przyrost naturalny

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

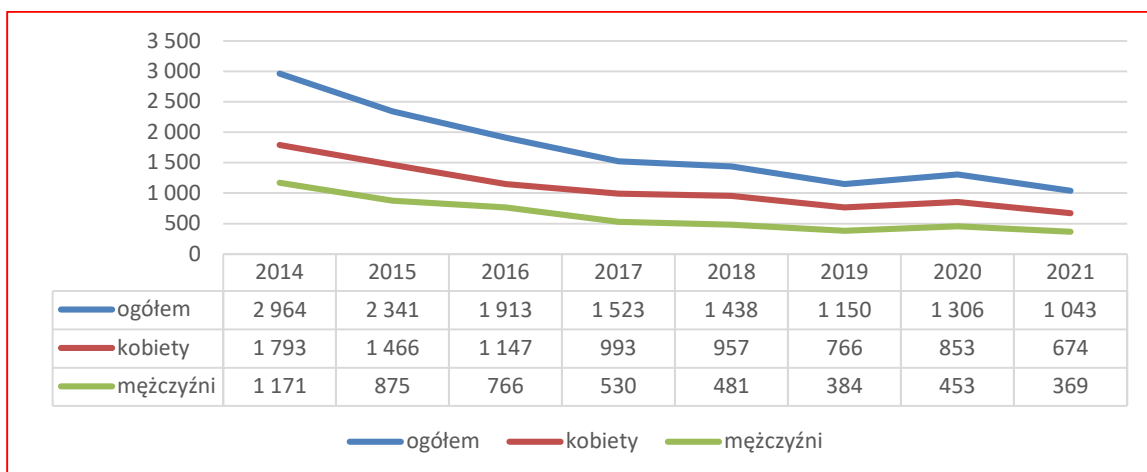
Przyrost naturalny przez cały badany okres był dodatni, dopiero w pandemicznym 2020 roku odnotowano ujemną wartość, tym niemniej w latach objętych analizą spadł z maksymalnej wartości 238 do -9.

1.4. Bezrobocie

Bardzo dobre informacje przynosi analiza bezrobocia w mieście. W badanym okresie liczba bezrobotnych ogółem zmniejszyła się o 65%, z 2964 do 1043, co jest ponadprzeciętnym rezultatem. Należy pamiętać, że wynik nie nawiązuje do jakości rynku pracy, czy też wysokości wynagrodzeń.

W obszarze polityki przeciwdziałania bezrobociu wyróżnić można następujące kierunki działań służące aktywizacji na rynku pracy: subwencjonowanie płac i zatrudnienia, mające na celu utrzymanie albo zwiększenie jego dotychczasowego poziomu w przedsiębiorstwach prywatnych; tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze państwowym w ramach socjalnych programów zatrudnienia; promowanie przedsiębiorczości; roboty publiczne; wspieranie inicjatyw w ramach ekonomii społecznej oraz zrównoważonego rozwoju.

Wykres 5. Bezrobocie rejestrowane (os.)

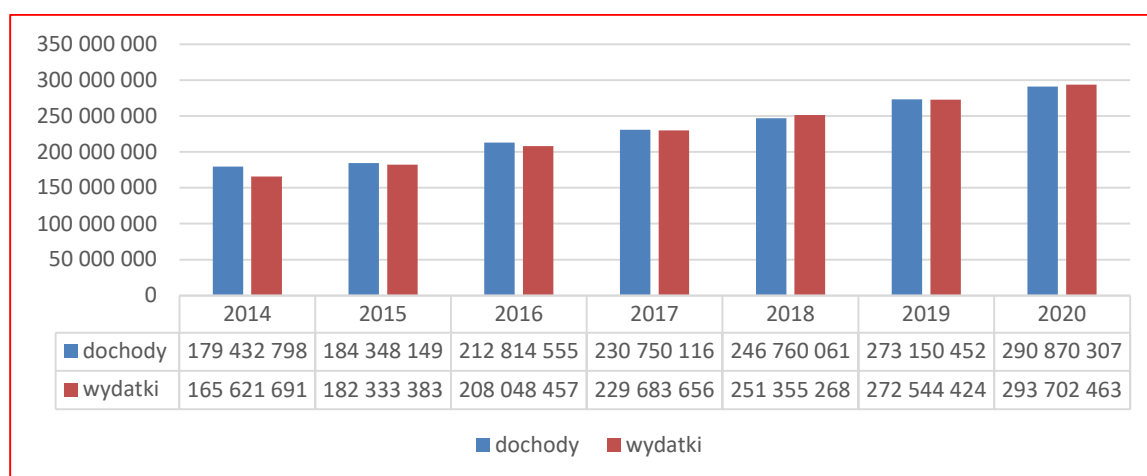
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

1.5. Działalność gospodarcza, turystyka, lokalne finanse

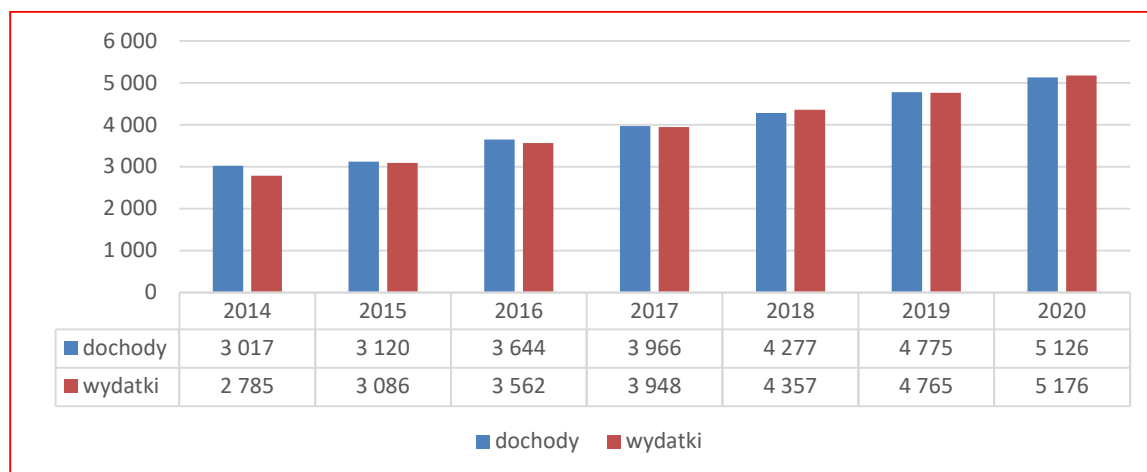
Miasto Bełchatów rozwija się, sukcesywnie rosną dochody i wydatki na mieszkańca, procentowe wzrosty wyniosły odpowiednio 70% oraz 86%, sytuację finansową miasta można określić jako stabilną, pozwalającą na realizowanie kolejnych inwestycji, z uwzględnieniem projektów współfinansowanych ze środków unijnych. Analogicznie wyglądają wzrosty wzięwszy pod uwagę dochody i wydatki ogółem.

Wykres 6. Dochody i wydatki ogółem (PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 7. Dochody i wydatki na mieszkańca (PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

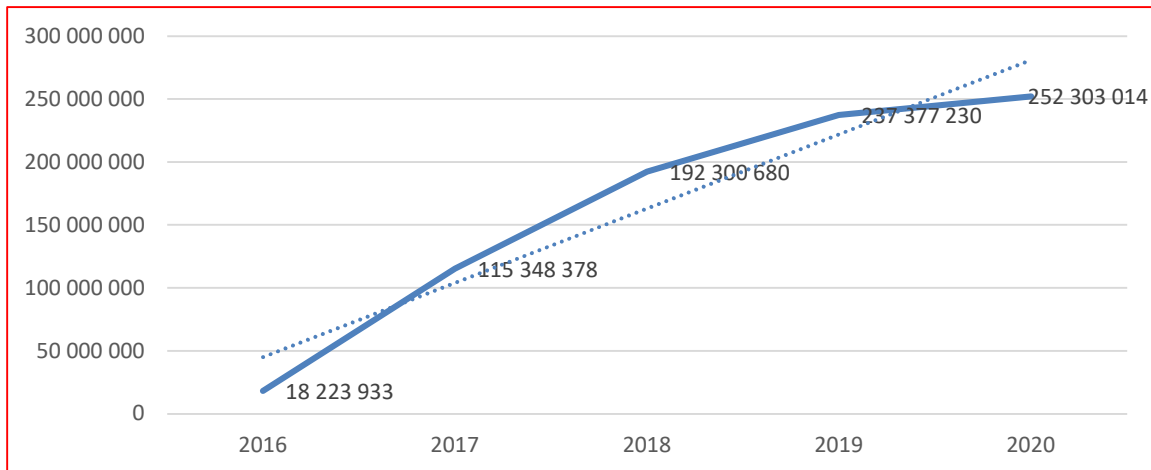
Wartość umów o dofinansowanie projektów z funduszy europejskich wzrosła bardzo znacząco w latach 2016-2020, z około 18 mln PLN do ponad 252 mln PLN, co jednak odpowiada

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

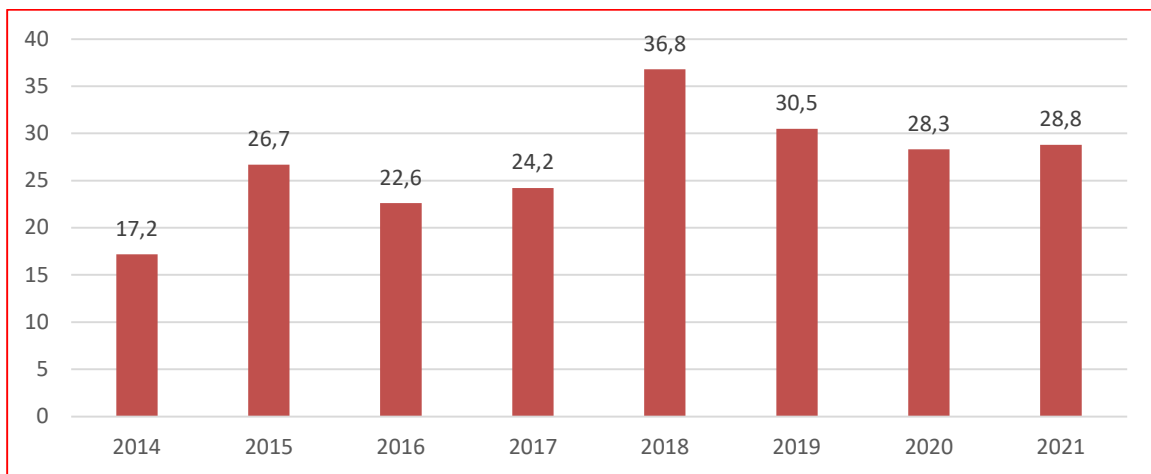
procesowi absorpcji tych środków skorelowanemu z kolejnymi okresami programowania. Nakłady inwestycyjne miasta charakteryzują się wzrostową dynamiką.

Wykres 8. Fundusze unijne – wartość umów, decyzji o dofinansowanie ogółem (PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 9. Nakłady inwestycyjne (mln PLN)

Źródło: Urząd Miasta Bełchatów

Bardzo ważnym rezultatem z punktu widzenia rozwoju gospodarczego Bełchatowa jest wzrost tzw. „wskaźnika przedsiębiorczości” (z 92 do 97), w tym wypadku dotyczy to podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 ludności. Przyjmując w uproszczeniu jest to jedna z miar przedsiębiorczości lokalnej społeczności, przejawiająca się zakładaniem działalności gospodarczych.

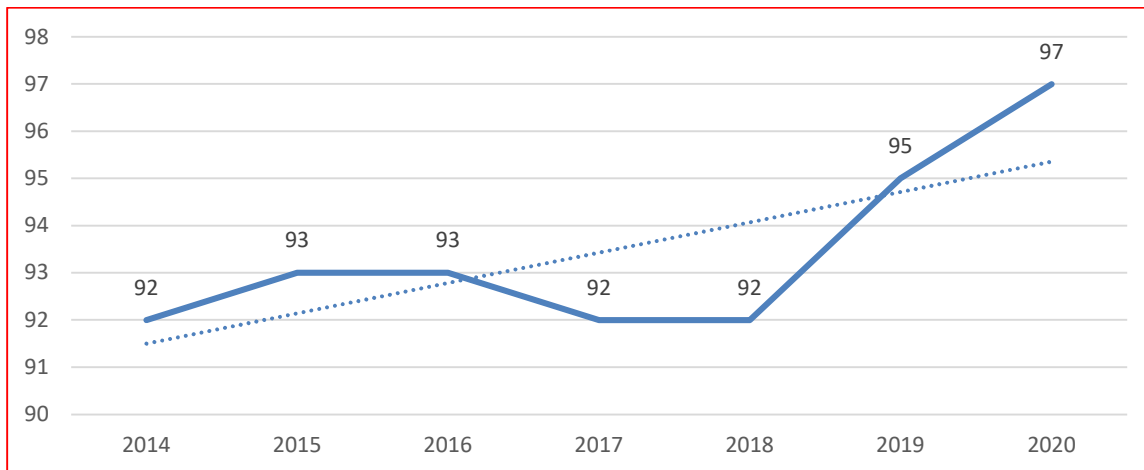

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

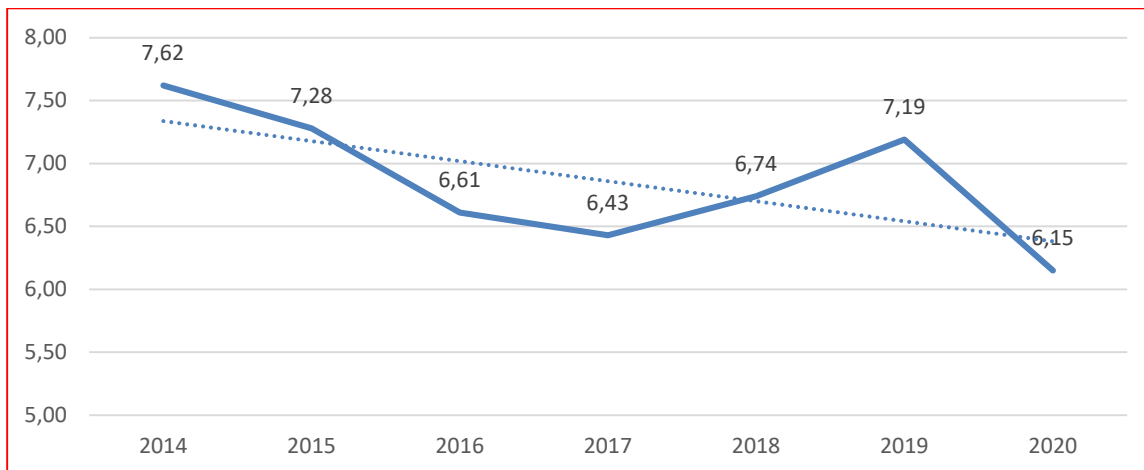
W przypadku podmiotów nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 1000 ludności odnotowano spadek z 7,62 do 6,15. Podsumowując, warto wspierać lokalnych przedsiębiorców oraz promować proprzedsiębiorcze inicjatywy.

Wykres 10. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 11. Podmioty nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 1000 ludności

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Odnosząc się do danych Głównego Urzędu Statystycznego można zakomunikować, że na koniec 2020 r. w Mieście Bełchatowie prowadziło działalność 5469 przedsiębiorstw. Większość (5359) stanowią firmy sektora prywatnego, w tym 3975 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W latach 2010-2020 liczba przedsiębiorstw wzrosła o 3%.

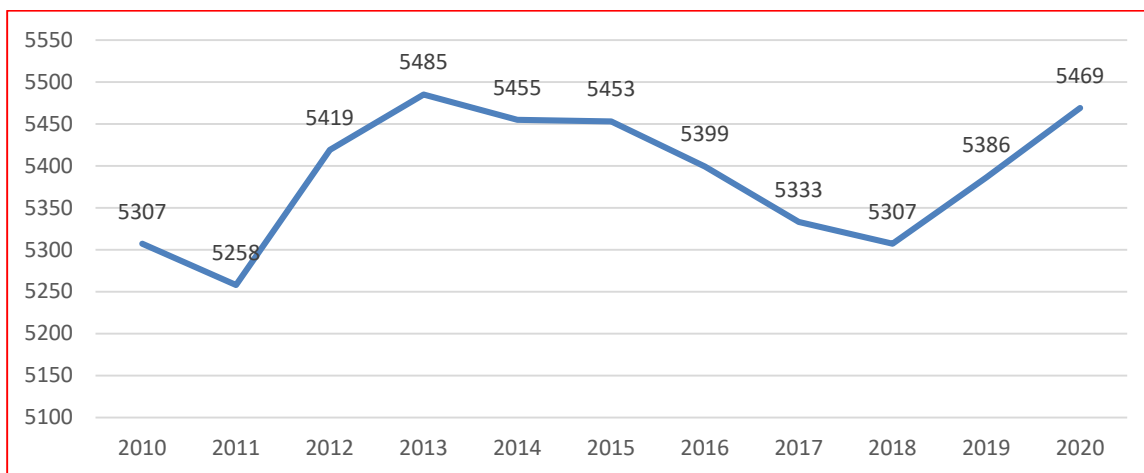
Podstawową działalnością miejskich przedsiębiorstw jest handel oraz usługi naprawy pojazdów (25% firm). W dalszej kolejności: budownictwo (12%), działalność profesjonalna

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

naukowa i techniczna (10,11%), pozostała działalność usługowa (8,35%), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (8,13%), przetwórstwo przemysłowe (7,22%), transport (4,72%), działalność związana z obsługą nieruchomości (6%), edukacja (3,6%), informacja i komunikacja (3,30%), działalność finansowa i ubezpieczeniowa (3,13%), działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (2,98%) oraz działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (2,68%).

Wykres 12. Liczba podmiotów gospodarki narodowej dla Miasta Bełchatowa w latach 2010-2020

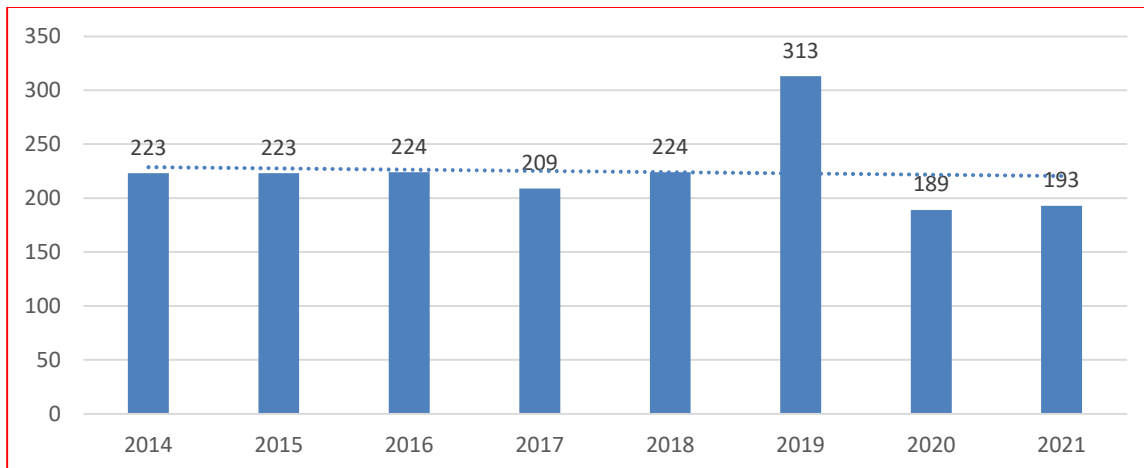

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Liczba miejsc noclegowych w Bełchatowie utrzymuje się na zbliżonym poziomie i oscyluje wokół 200. W badanym okresie nastąpił spadek liczby wspomnianych miejsc z 223 do 193 (spadek o 13%). Przy założeniu szerszego rozwoju miast w oparciu o sektor turystyczny inwestycje w nowoczesną bazę noclegową są pożądanym zjawiskiem, co de facto przekłada się na zachęty inwestycyjne dla prywatnych inwestorów.

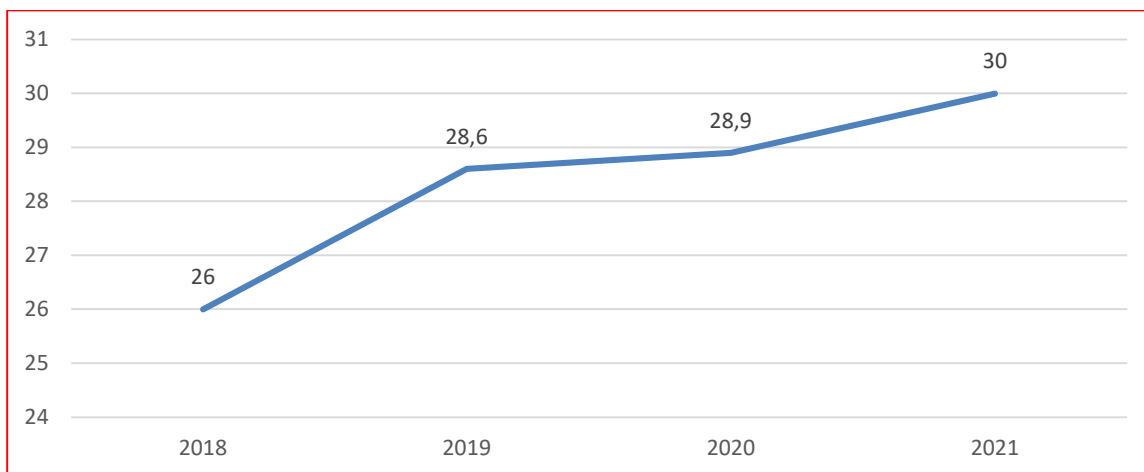
Wykres 13. Liczba miejsc noclegowych w gminie

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

W kontekście rozważań o turystyce oraz spędzaniu czasu wolnego przez mieszkańców korzystnym wynikiem jest zwiększająca się stopniowo długość wydzielonych dróg rowerowych oraz ciągów pieszo-rowerowych, z 26 km w roku 2018 do 30 km w roku 2021.

Wykres 14. Długość wydzielonych dróg rowerowych oraz ciągów pieszo-rowerowych (km)

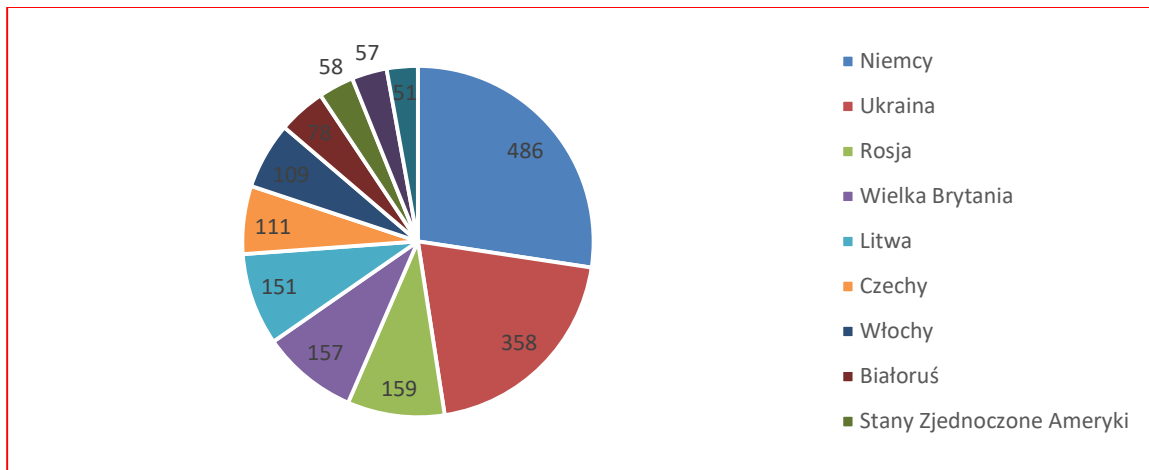

Źródło: Raporty o stanie Miasta Bełchatowa za lata 2018-2021

Wśród turystów zagranicznych, którzy w 2019 r. odwiedzili Miasto Bełchatów zdecydowany prym wiodą Niemcy (486 osób), na dalszych miejscach znaleźli się Ukraińcy (358), Rosjanie (159) oraz turyści z Wielkiej Brytanii (157) i Litwy (151). Internacjonalizacja miasta z pewnością korzystnie wpłynie na jego markę i zewnętrzny wizerunek. W dłuższej perspektywie daje to również możliwość szerszego wykorzystania potencjałów turystycznych.

Wykres 15. Turyści zagraniczni w 2019 r. (wybrane kraje)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

1.6. Spółki z udziałem Miasta Bełchatowa

W 2021 roku Miasto Bełchatów posiadało udziały w następujących spółkach:

- Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o. o., wysokość udziału 100%, 100.267 udziałów po 50,00 zł każdy, bez zmiany w trakcie 2021 roku;
- Bełchatowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o. o., wysokość udziału 100%, 105.455 udziałów po 100,00 zł każdy, bez zmiany w trakcie 2021 roku;
- Zakład Wodociągów i Kanalizacji „WOD.-KAN.” Sp. z o. o., wysokość udziału 100%, 1.728.692 udziały po 50,00 zł każdy, bez zmiany w trakcie 2021 roku;
- Miejski Zakład Komunikacji „MZK” Sp. z o. o., wysokość udziału 100%, 159.552 udziały po 100,00 zł każdy, bez zmiany w trakcie 2021 roku;
- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „PEC” Sp. z o. o., wysokość udziału 82,95%, 70.091 szt. udziałów po 500,00 zł każdy, bez zmiany w trakcie 2021 roku;
- Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o. o., wysokość udziału 43,32%, 12.211 udziałów po 500,00 zł każdy, bez zmiany w trakcie 2021 roku;
- EKO REGION” Sp. z o. o., zmiana wysokości udziału z 7,8170% na dzień 01.01.2021 r. do 7,8201% na dzień 31.12.2021 r. 786 udziałów po 7100 zł każdy na dzień 01.01.2021 r., 786 udziałów po 7900 zł każdy na dzień 31.12.2021 r.;
- Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa Łódzkie Sp. z o.o., spółka zawiązana w dniu 8 czerwca 2021 roku, wysokość udziału 11,90%. 60.000 udziałów po 50,00 zł każdy na dzień 08.06.2021 r., 76.632 udziały po 50,00 zł każdy na dzień 31.12.2021 r.

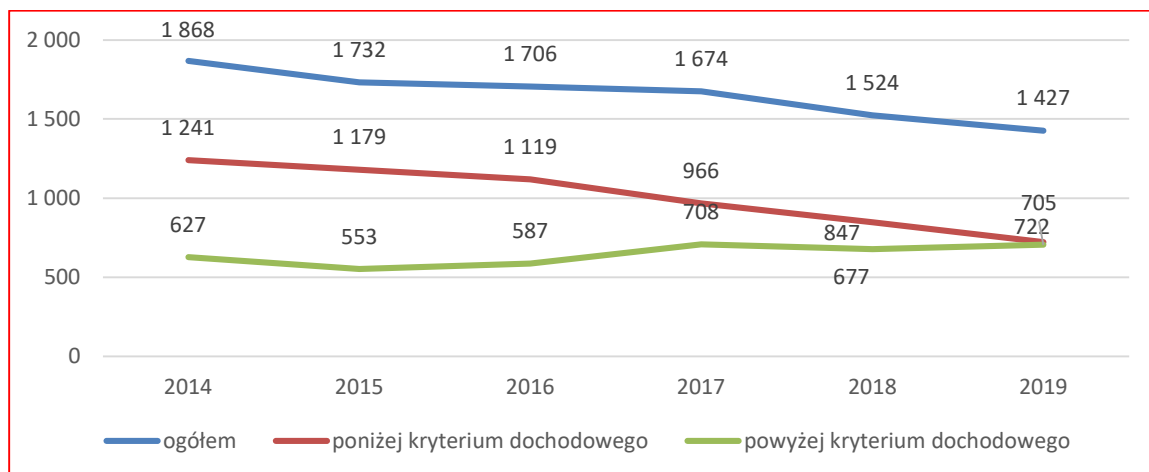
1.7. Polityka społeczna

Sukcesywnie spada liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, z 1868 do 1427 w badanych latach, co stanowi spadek o 24%. Na tej podstawie można założyć, przyjmując pewne uproszczenie, że poprawia się sytuacja materialna społeczności lokalnej, mniej osób jest zagrożonych wykluczeniem społecznym. Potwierdza to analiza kwot wypłaconych dodatków mieszkaniowych, które zmniejszyły się w badanym okresie. W odniesieniu do struktury wydatków według form wsparcia finansowego rodzin w 2021 r. prawie 98% stanowiły świadczenia wychowawcze.

Podmioty realizujące specjalistyczną ofertę pomocową w Mieście Bełchatowie:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – specjalistyczne poradnictwo,
- Abstynencki Klub Wzajemnej Pomocy „Przyjaciel”,
- Stowarzyszenie Rodzin Katolickich – Poradnia Życia Rodzinnego,
- Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny „Karan”,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Towarzystwo Przeciwdziałania Narkomanii „MOST”.

Wykres 16. Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej

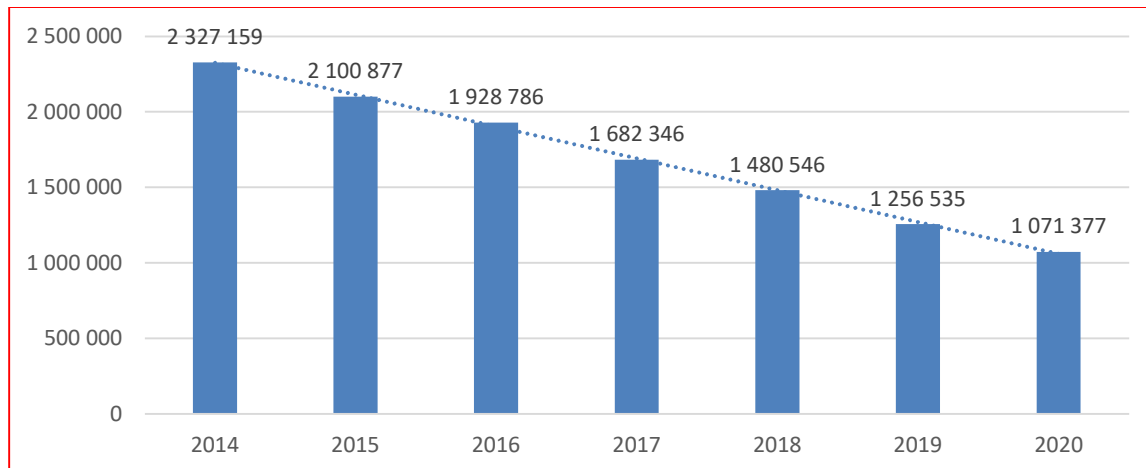

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

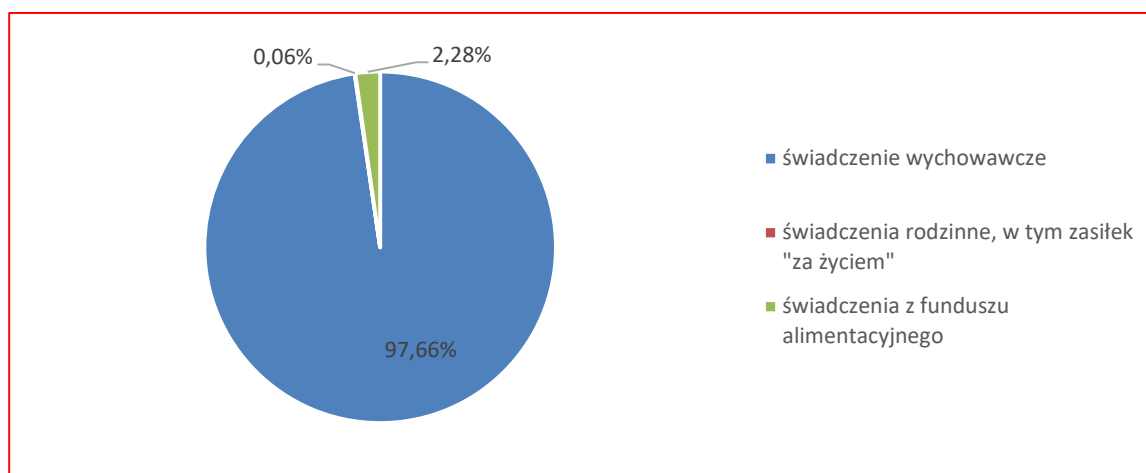
Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Wykres 17. Kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych (PLN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 18. Struktura wydatków wg form wsparcia finansowego rodzin w 2021 r.

Źródło: Raport o stanie Miasta Bełchatowa za 2021 rok

Miasto Bełchatów zapewnia specjalistyczną ofertę pomocową w formie konsultacji i poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, psychiatrycznego, medycznego, prawnego oraz uzależnień, a także w zakresie poradnictwa rodzinnego, terapii rodzinnej i małżeńskiej oraz grup wsparcia, skierowaną do rodzin niewydolnych wychowawczo, z problemem uzależnień, przemocy w rodzinie oraz znajdujących się w kryzysie, uszczegółowienie oferty przedstawiono w ujęciu tabelarycznym.

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Tabela 1. Specjalistyczna oferta pomocowa w 2021 roku, skierowana do rodzin niewydolnych wychowawczo, z problemem uzależnień, przemocy w rodzinie oraz znajdujących się w kryzysie

Podmioty realizujące specjalistyczną ofertę pomocową	Liczba porad/osób/godzin
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – specjalistyczne poradnictwo	<ul style="list-style-type: none"> • prawnik – 225 porad • psycholog – 225 porad • terapeuta uzależnień – 139 porad • mediator – 40 sesji mediacyjnych dla 20 osób • psychiatra – 33 porady • grupa wsparcia – 7 osób • terapeuta rodzinny – 973 porady
Abstynencki Klub Wzajemnej Pomocy „Przyjaciół”	<ul style="list-style-type: none"> • konsultacje – 48 godz. • warsztaty i terapia – 89 godz. • terapie par i małżeństw – 60 godz. • działania Środowiskowe – 23 działania • działania informacyjno-edukacyjne – 40 spotkań • grupy wsparcia – 120 osób
Stowarzyszenie Rodzin Katolickich – Poradnia Życia Rodzinnego	<ul style="list-style-type: none"> • psycholog – 529 godz. • instruktor terapii uzależnień – 304 godz. • porady pedagogiczne – 82 godz. • przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – 156 godz. • porady prawne – 255 godz. • terapia rodzin i par – 164 godz. (172 osoby) • katolicki telefon zaufania – 510 porad łączna liczba osób objętych wsparciem – 1683
Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny „Karan”	<ul style="list-style-type: none"> • psycholog, pedagog – 140 godz. • spotkania pierwszego kontaktu – 20 godz. • interwencje kryzysowe – 30 godz. • grupa wsparcia – 74 godz. • zajęcia informacyjno-edukacyjne – 15 godz. • warsztaty umiejętności dla osób współuzależnionych – 33 godz. • prawnik – 8 godz.
Towarzystwo Przeciwdziałania Narkomanii „MOST”	<ul style="list-style-type: none"> • konsultacje – 492 godz. • terapia – 250 godz. • program socjoterapeutyczny dla dzieci i młodzieży – 95 godz. • spotkania w ramach profilaktyki selektywnej – 20 godz.

Źródło: Raport o stanie Miasta Bełchatowa za 2021 rok

1.8. Oświata

Według danych raportu o stanie miasta za 2021 r. w Bełchatowie zameldowanych jest 7008 dzieci, którym miasto ma obowiązek zapewnić warunki do nauczania, wychowania i opieki. Wśród tej grupy 32% stanowią dzieci w wieku przedszkolnym, 68% uczniowie zobowiązani do realizowania obowiązku szkolnego.

Sieć prowadzonych przez Miasto Bełchatów publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych określa uchwała nr LI/474/18 Rady Miejskiej w Bełchatowie z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia sieci prowadzonych przez Miasto Bełchatów publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych Miasta Bełchatowa. Zgodnie ze wskazaną uchwałą sieć tworzą przedszkola publiczne prowadzone przez miasto:

- Przedszkole Samorządowe nr 1 „Pod Topolą”, ul. 1 Maja 4a, PS 1,
- Przedszkole Samorządowe nr 2 „Akademia Bolka i Lolka”, ul. Ignacego Jana Paderewskiego 3, PS 2,
- Integracyjne Przedszkole Samorządowe nr 3, os. Okrzei 15A, IPS 3,
- Przedszkole Samorządowe nr 4, os. 1 Maja 8, PS 4,
- Przedszkole Samorządowe nr 5 im. Jana Brzechwy, os. Dolnośląskie 222a, PS 5,
- Przedszkole Samorządowe nr 6 im. Marii Kownackiej, ul. Witolda Budryka 12, PS 6,
- Przedszkole Samorządowe nr 7 im. Krasnala Hałabały, ul. Edwardów 31, PS 7,
- Przedszkole Samorządowe nr 8 „Bajkowy Zakątek”, ul. Szkolna 14, PS 8,
- Przedszkole Samorządowe nr 9 wchodzące w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 9 w Bełchatowie, os. Dolnośląskie 204 A, PS 9.

Sieć tworzą również wskazane poniżej oddziały przedszkolne w miejskich szkołach podstawowych:

- oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej nr 1 im. Stanisława Jachowicza z oddziałami integracyjnymi w Bełchatowie, ul. Dąbrowskiego 11;
- oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej nr 3 im. Żołnierzy POW w Bełchatowie, ul. Sienkiewicza 25;
- oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej nr 4 im. Stefana Żeromskiego w Bełchatowie, ul. Lipowa 11;

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

- oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej nr 5 im. Żołnierzy Wojska Polskiego w Bełchatowie, ul. Szkolna 10;
- oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej nr 8 im. Jana Brzechwy z oddziałami integracyjnymi w Bełchatowie, os. Dolnośląskie 112A;
- oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej nr 9 im. Aliny i Czesława Centkiewiczów, os. Dolnośląskie 204 A;
- oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej nr 12 im. Kornela Makuszyńskiego w Bełchatowie, ul. Witolda Budryka 7;
- oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej nr 13 im. UNICEF z oddziałami integracyjnymi w Bełchatowie, ul. Juliusza Słowackiego 8.

Oddziały Przedszkola Samorządowego nr 2 mieszczą się w budynku przy ul. Ignacego Jana Paderewskiego 3 oraz w budynku Szkoły Podstawowej nr 13, przy ul. Juliusza Słowackiego 8. Podobnie w dwóch budynkach – przy ul. Witolda Budryka 7 i 12 - mieszczą się oddziały Przedszkola Samorządowego nr 6.

W odniesieniu do obowiązku szkolnego jego realizację umożliwiają prowadzone przez Miasto Bełchatów publiczne szkoły podstawowe, wskazane w sieci szkół publicznych prowadzonych przez miasto określonej uchwałą nr X/61/19 Rady Miejskiej w Bełchatowie z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto Bełchatów oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych od dnia 1 września 2019 r. Sieć szkół przedstawia się następująco:

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Stanisława Jachowicza z oddziałami integracyjnymi, ul. Dąbrowskiego 11, SP 1,
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Żołnierzy POW, ul. Sienkiewicza 25, SP 3,
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Stefana Żeromskiego, ul. Lipowa 11, SP 4
- Szkoła Podstawowa nr 5 im. Żołnierzy Wojska Polskiego, ul. Szkolna 10, SP 5,
- Szkoła Podstawowa nr 8 im. Jana Brzechwy z oddziałami integracyjnymi, os. Dolnośląskie 112A, SP 8,
- Szkoła Podstawowa nr 9 im. Aliny i Czesława Centkiewiczów SP 9, wchodząca w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 9, os. Dolnośląskie 204 A, ZSP 9,
- Szkoła Podstawowa nr 12 im. Kornela Makuszyńskiego, ul. Witolda Budryka 7, SP 12,

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

- Szkoła Podstawowa nr 13 im. UNICEF z oddziałami integracyjnymi, ul. Juliusza Słowackiego 8, SP 13.

Ponadto Miasto Bełchatów prowadzi III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza (III LO) położone w budynku przy ul. Edwardów 5, które do 31.08.2019 r. wspólnie z Publicznym Gimnazjum nr 2 wchodziło w skład Samorządowego Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2 im. Adama Mickiewicza w Bełchatowie. Z dniem 01.09.2019 r. Zespół ten przekształcił się w czteroletnie III Liceum Ogólnokształcące.

Ofertę edukacyjną uzupełniają oświatowe jednostki niepubliczne dotowane przez Miasto Bełchatów. Zapewnieniu wychowania przedszkolnego służą wymienione poniżej niepubliczne przedszkola i punkt przedszkolny:

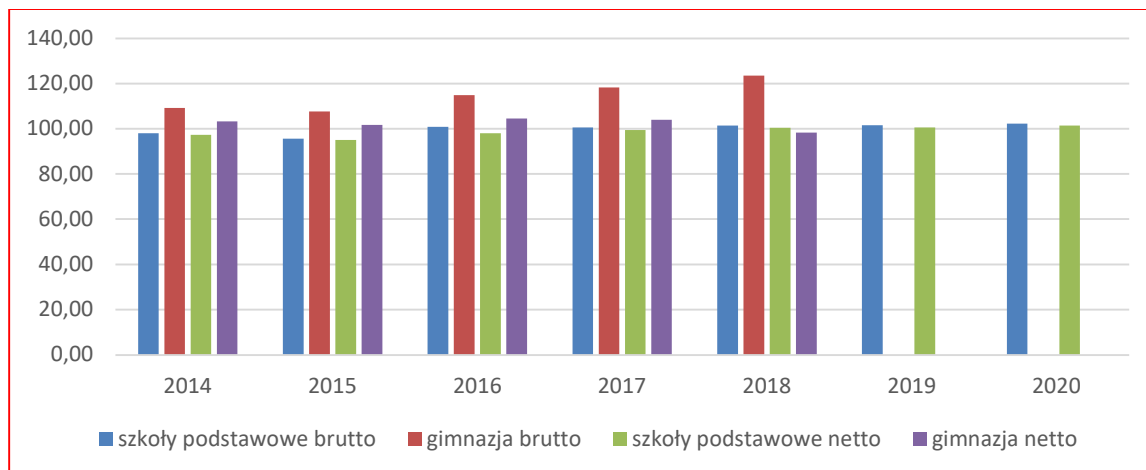
- Przedszkole Niepubliczne Akademia Przedszkolaka JABŁUSZKO, ul. Lucjana Nehrebeckiego 25, 31, 33, 35, 55, 57, 59, ul. Lipowa 5, ul. Czapliniecka 6 i 8;
- Przedszkole Niepubliczne Klub Malucha BABY TOWN, ul. Armii Krajowej 14 i 18;
- Przedszkole Niepubliczne Akademia Małych Smoków, ul. Czapliniecka 107;
- Przedszkole Niepubliczne Akademia Uśmiechu, ul. Czapliniecka 44, ul. Reymonta 1, ul. św. Alberta Chmielowskiego 16 ;
- Przedszkole Niepubliczne Kraina Malucha, ul. Mielczarskiego 25;
- Przedszkole Niepubliczne Aktywne Maluchy, ul. Armii Krajowej 2 i ul. Czapliniecka 121;
- Niepubliczne Przedszkole Mali Giganci, ul. Rynek Grocholski 21;
- Terapeutyczny Punkt Przedszkolny Niebieska Sowa, ul. Szafirowa 16;
- Przedszkole Niepubliczne Akademia Uśmiechu Plus, ul. Sienkiewicza 8.

Sieć szkół publicznych uzupełnia Niepubliczna Szkoła Podstawowa położona przy ul. Lipowej 5.

Realizowane zadania oświatowe obejmowały: wynagrodzenia oraz wydatki pochodne od wynagrodzeń, wydatki związane z realizacją zadań statutowych, świadczenia na rzecz osób fizycznych, dotacje na zadania bieżące szkół i przedszkoli prowadzonych przez podmioty inne niż jednostka samorządu terytorialnego, wydatki inwestycyjne oraz programy współfinansowane ze środków Unii Europejskiej.

Wykres 19. Współczynniki skolaryzacji (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

W odniesieniu do współczynników skolaryzacji dotyczących szkół podstawowych nie odnotowano większych zmian. W tym miejscu można wyjaśnić, że współczynnik skolaryzacji brutto to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania. Współczynnik skolaryzacji netto to relacja liczby osób (w danej grupie wieku) uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

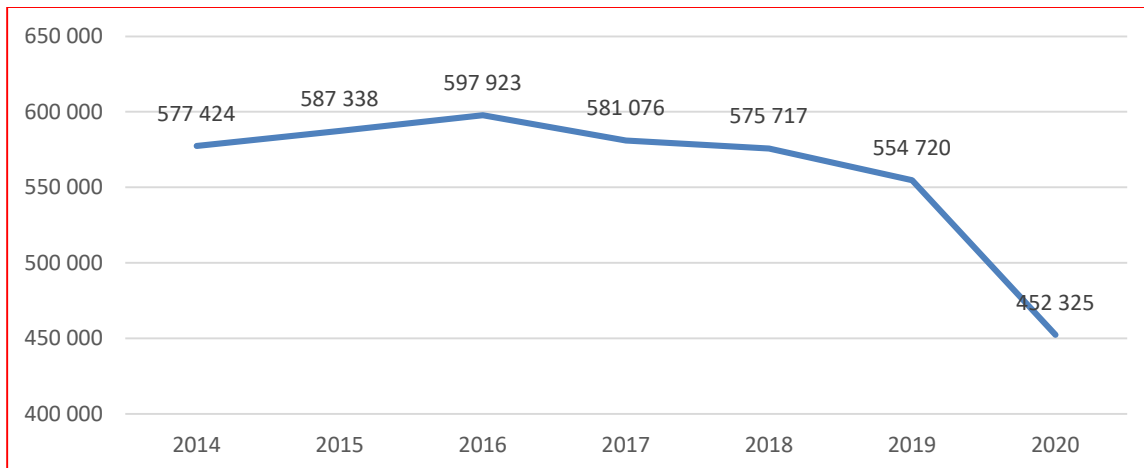
1.9. Bezpieczeństwo i porządek publiczny

1.10. Opieka zdrowotna

Porady lekarskie ogółem to spadek tej usługi o 22% w badanych latach. W latach 2014-2019 wzrosty i spadki porad były widoczne ale oscylowały w granicy 0,5%. Dopiero w roku 2020 (roku pandemii) zanotowany spadek jest bardzo wyraźny, bo o 18,5%. To wyraźnie wskazuje na utrudnienia w dostępie do lekarzy w okresie pandemii.

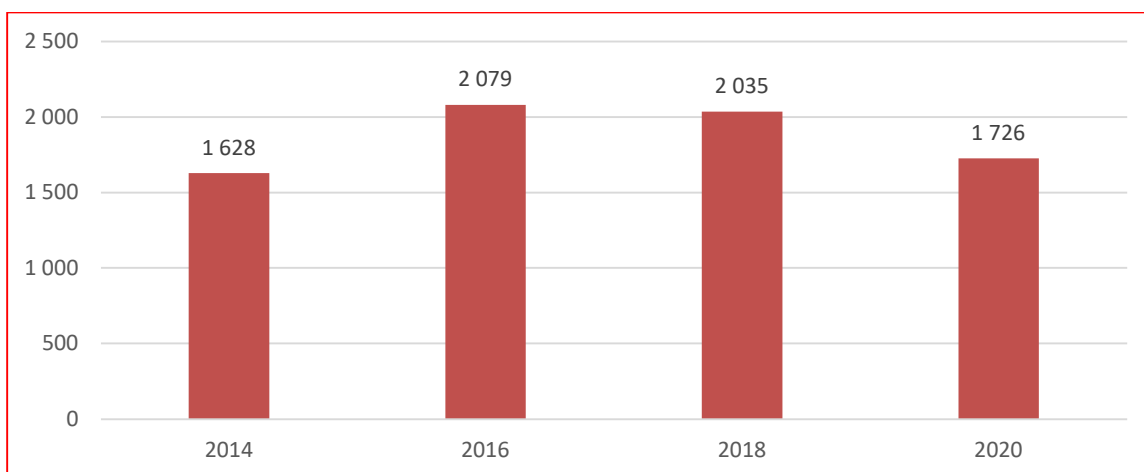
Wykres 20. Porady lekarskie ogółem

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Bezpośrednio ze zdrowiem związana jest aktywność fizyczna, w tym świetle można zauważyć, że w badanych latach liczba ćwiczących w miejskich klubach sportowych zwiększyła się o 6%, co jest pozytywnym wynikiem. Z pewnością promocja aktywności fizycznej i szerzej rozumianego zdrowego stylu życia będzie korzystana dla samorządu oraz mieszkańców na wielu płaszczyznach. Od mniejszych wydatków na ochronę zdrowia począwszy, poprzez większą odporność i kreatywność, na lepszej kondycji psychicznej skończywszy.

Wykres 21. Ćwiczący w klubach sportowych ogółem

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wyjaśniono, że zmniejszenie środków finansowych w ambulatoryjnej opiece specjalistycznej oraz rehabilitacji leczniczej od 2017 r. wynika z faktu, że od 01.10.2017 r. został wprowadzony system podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

zdrowotnej (tzw. sieć szpitali), w związku z czym część środków w ww. rodzajach świadczeń zostało przesuniętych do leczenia szpitalnego i jest opłacane w systemie ryczałtowym.

Ponadto Narodowy Fundusz Zdrowia wypłacał świadczeniodawcom dodatkowe fundusze związane z epidemią COVID-19 w wysokości: 11 538 881,26 PLN w roku 2020 oraz 33 161 593,81 PLN w roku 2021.

Tabela 2. Środki finansowe wydatkowane na świadczenia medyczne w Mieście Bełchatów w latach 2014-2021

Rok	Rodzaj świadczenia	Wartość (PLN)
2014	Podstawowa Opieka Zdrowotna	17 117 189,04
	Ambulatoryjna Opieka Zdrowotna	10 144 472,80
	Rehabilitacja lecznicza	3 348 971,30
	Leczenie Stomatologiczne	2 501 076,18
2015	Podstawowa Opieka Zdrowotna	19 107 219,05
	Ambulatoryjna Opieka Zdrowotna	10 206 302,00
	Rehabilitacja lecznicza	3 432 278,90
	Leczenie Stomatologiczne	2 498 784,16
2016	Podstawowa Opieka Zdrowotna	20 635 862,96
	Ambulatoryjna Opieka Zdrowotna	10 702 828,81
	Rehabilitacja lecznicza	3 445 456,36
	Leczenie Stomatologiczne	2 534 641,90
2017	Podstawowa Opieka Zdrowotna	21 690 976,81
	Ambulatoryjna Opieka Zdrowotna	9 746 901,92
	Rehabilitacja lecznicza	3 089 916,14
	Leczenie Stomatologiczne	2 882 111,79
2018	Podstawowa Opieka Zdrowotna	22 424 879,46
	Ambulatoryjna Opieka Zdrowotna	6 537 633,10
	Rehabilitacja lecznicza	1 550 219,47
	Leczenie Stomatologiczne	3 365 415,24
2019	Podstawowa Opieka Zdrowotna	24 974 433,24
	Ambulatoryjna Opieka Zdrowotna	7 669 463,60
	Rehabilitacja lecznicza	1 591 334,21
	Leczenie Stomatologiczne	3 465 209,45
2020	Podstawowa Opieka Zdrowotna	27 492 141,05
	Ambulatoryjna Opieka Zdrowotna	8 074 010,63
	Rehabilitacja lecznicza	1 555 378,69
	Leczenie Stomatologiczne	3 325 844,40
2021	Podstawowa Opieka Zdrowotna	28 241 521,99
	Ambulatoryjna Opieka Zdrowotna	13 568 649,84
	Rehabilitacja lecznicza	1 889 917,27
	Leczenie Stomatologiczne	3 500 373,18

Źródło: Delegatura Łódzkiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Piotrkowie Trybunalskim

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Poradnie/gabinety, transport sanitarny podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) na terenie miasta (źródło: <https://gsl.nfz.gov.pl/GSL/GSL/POZ>):

- Bełchatowskie Centrum Medyczne Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, ul. 19 Stycznia 12, 97-400 Bełchatów,
- K. Zochniak i M. Kalecińska "Puls" spółka jawna, ul. Energetyków 12, 97-400 Bełchatów,
- K. Zochniak i M. Kalecińska "Puls" spółka jawna, ul. Czapliniecka 28, 97-400 Bełchatów
- MEGAMED Sp. z o.o., ul. Czapliniecka 93/95, 97-400 Bełchatów,
- Neuca Med sp. z o.o., ul.1 Maja 4, 97-400 Bełchatów,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "MEDYK" Sp. z o.o., ul. Turkusowa 7, 97-400 Bełchatów,
- NZOZ "ESKULAP", ul. Edwardów 3A, 97-400 Bełchatów,
- Przedsiębiorstwo Transportowo Usługowo Handlowe "MARCO" Marek Muszalak, ul. Czapliniecka 123, 97-400 Bełchatów,
- XII Oddział Kardiologiczny PAKS w Bełchatowie Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna, ul. Czapliniecka 123, 97-400 Bełchatów,
- Szpital Wojewódzki im. Jana Pawła II w Bełchatowie, ul. Czapliniecka 123, 97-400 Bełchatów.

Podstawowa opieka zdrowotna (POZ) jest częścią systemu opieki zdrowotnej, zapewniającą wszystkim osobom uprawnionym do świadczeń zamieszkałym/przebywającym na terytorium Polski kompleksowe i skoordynowane świadczenia opieki zdrowotnej w miejscu zamieszkania. Świadczenia udzielane są w warunkach ambulatoryjnych (w gabinecie, poradni lub przychodni), a w przypadkach uzasadnionych medycznie, także w domu pacjenta (również w domu pomocy społecznej). Obejmują także profilaktyczną opiekę nad dziećmi i młodzieżą sprawowaną przez pielęgniarkę/higienistkę w środowisku nauczania i wychowania.

Funkcjonowanie POZ (za wyjątkiem świadczeń profilaktycznej opieki nad dziećmi i młodzieżą w środowisku nauczania i wychowania oraz świadczeń nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej w POZ) oparte jest na prawie do imiennego wyboru lekarza, pielęgniarki, położnej podstawowej opieki zdrowotnej.

1.11. Kultura, sport, rekreacja

Działalność kulturalna w mieście prowadzona jest przez samorządowe instytucje kultury dotowane przez Miasto Bełchatów:

- Miejskie Centrum Kultury (MCK) w Bełchatowie. Głównym celem działalności MCK jest stworzenie warunków do wszechstronnej edukacji kulturalnej oraz kreowanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców miasta poprzez umożliwienie im dostępu do jak najbogatszej oferty kulturalnej, a artystom-amatorom rozwijanie uzdolnień i prezentowanie własnej twórczości. MCK organizuje seanse filmowe, koncerty, wystawy, warsztaty, przeglądy oraz spektakle teatralne. Jest miejscem działalności grup filmowych, muzycznych, tanecznych, teatralnych, plastycznych oraz miejscem spotkań hobbystów i seniorów. W placówce działa również interaktywna Ekspozycja PGE Giganty Mocy. Swoją działalność MCK prowadzi w czterech obiektach: MCK Centrum (pl. Narutowicza 1a), MCK PGE Giganty Mocy (pl. Narutowicza 3), MCK oddział "Grocholice" (Rynek Grocholski 18) oraz budynek przy Pl. Wolności 10.
- Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Józefa Ignacego Kraszewskiego (MiPBP). Misją biblioteki jest rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych i informacyjnych mieszkańców powiatu bełchatowskiego, upowszechnianie kultury i nauki oraz dbanie o sprawne funkcjonowanie sieci bibliotecznej na terenie powiatu bełchatowskiego. Biblioteka gromadzi i opracowuje materiały biblioteczne, pełni funkcję ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznej, udostępnia zbiory na miejscu oraz na zewnątrz. Ponadto, organizowane są formy pracy z użytkownikami biblioteki służące popularyzowaniu sztuki, nauki oraz dorobku kulturalnego miasta i powiatu. Obiekty MiPBP: Biblioteka Główna (ul. Kościuszki 9), Filia nr 1 (Rynek Grocholski 18), Filia nr 2 (agenda przeniesiona do Biblioteki Głównej), Filia nr 3 (agenda przeniesiona do Biblioteki Głównej), Filia nr 4 (ul. Turkusowa 7).
- Muzeum Regionalne w Bełchatowie. Muzeum prowadzi działalność wystawienniczą, oświatową oraz organizuje wydarzenia z zakresu kultury. Działalność wystawiennicza prowadzona jest w pomieszczeniach na parterze, gdzie prezentowane są stałe wystawy „Wnętrza dworskie z przełomu XIX i XX wieku”, oraz „Sztuka ludowa ze zbiorów Muzeum Regionalnego”, „Historia miasta Bełchatowa (archeologia, historia, rzemiosło) oraz

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

„salon Tradycji Niepodległościowych”. Muzeum prowadzi również działalność oświatową m. in. poprzez lekcje edukacyjne oparte na obrzędach np. związanych z Wielkanocą i Bożym Narodzeniem. Muzeum Regionalne w Bełchatowie jest również aktywne w sieci internetowej. Oprócz strony internetowej, prowadzony jest fanpage na portalu społecznościowym facebook oraz kanał na platformie video YouTube. Muzeum działalność prowadzi w zabytkowych pomieszczeniach Dworku Olszewskich przy ulicy Rodziny Hellwigów 11.

Miejskie Centrum Sportu (MCS) w Bełchatowie funkcjonuje od 2017 roku. Jest instytucją kultury fizycznej i rekreacji działającej na rzecz mieszkańców miasta. MCS administruje następującymi obiektami: Stadion Miejski (ul. Sportowa 3) wraz z boiskami treningowymi, Hala Energia (ul. Dąbrowskiego 11), oraz Miejskie Korty Tenisowe (ul. Edwardów 6). W 2021 roku w imprezach sportowych organizowanych i współorganizowanych przez MCS uczestniczyło 2160 osób. W 2021 roku liczba osób czynnie uprawiających sport i korzystających z obiektów administrowanych przez Miejskie Centrum Sportu wyniosła blisko 39800 osób.

Tabela 3. Liczba uczestników wydarzeń kulturalnych oraz korzystających z usług poszczególnych samorządowych instytucji kultury na dzień 31.12.2021 rok.

Nazwa samorządowej instytucji Kultury	Liczba uczestników wydarzeń kulturalnych
Miejskie Centrum Kultury	80 107 w tym: <ul style="list-style-type: none"> • liczba osób odwiedzających PGE Giganty Mocy: 6036 • korzystający z oferty kina „Kultura”: 15141 • liczba uczestników imprez niebiletowanych: 58930
Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Józefa Ignacego Kraszewskiego	11 044
Muzeum Regionalne	1 317
Ogółem	92468

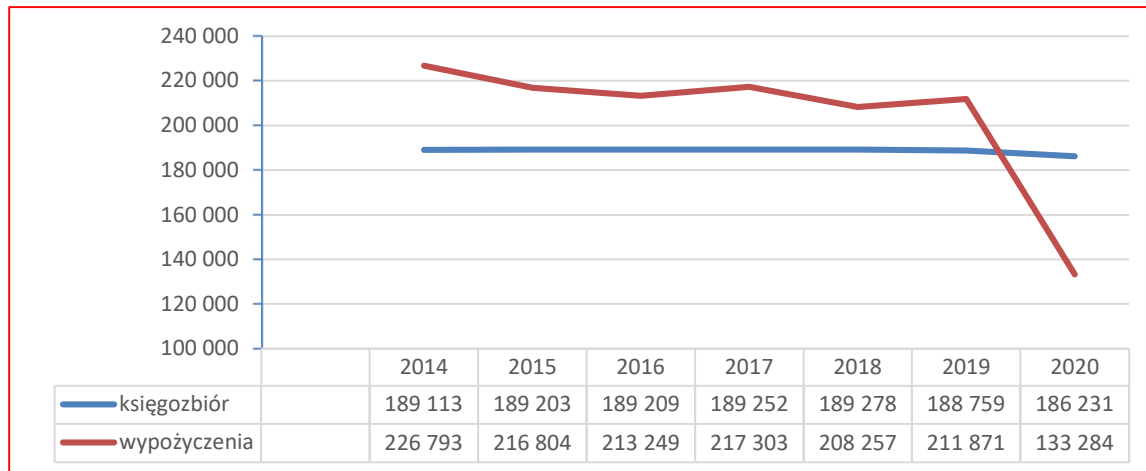
Źródło: Raport o stanie Miasta Bełchatowa za 2021 rok

W odniesieniu do szeroko rozumianego sektora kultury obserwujemy nieznacznie zmniejszający się księgozbiór, spadek o niecałe 2% oraz, wyłączywszy pandemiczny 2020 r., spadek wypożyczeń o 7%. W latach 2014-2020 liczba czytelników spadła z 12598 do 8936, czyli o 29%. Ogólnie podane wyniki nie są optymistyczne i należy promować ideę czytelnictwa, co ma pośredni wpływ na kształtowanie się kreatywnego kapitału ludzkiego w mieście. Pewnym substytutem tradycyjnego czytelnictwa jest korzystanie z nośników cyfrowych.

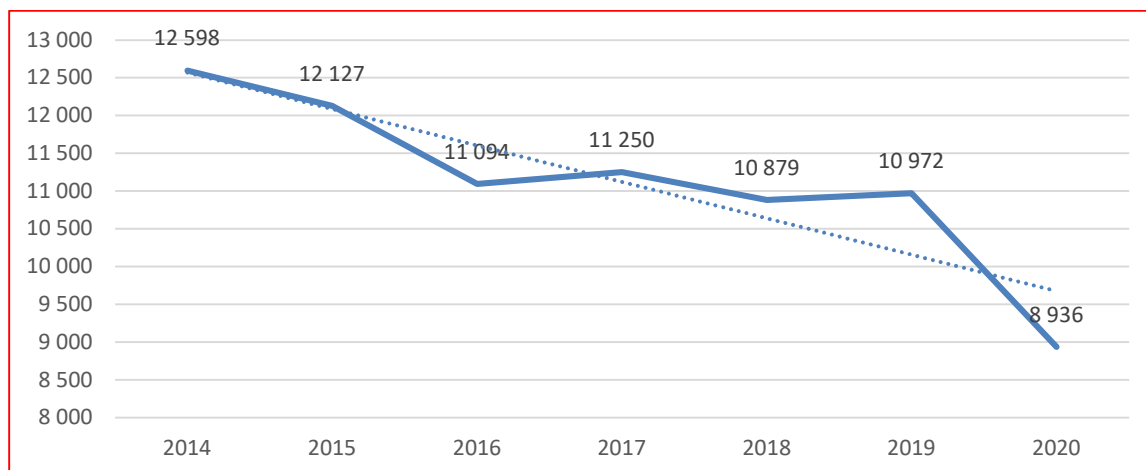

Wykres 22. Biblioteki publiczne – księgozbiór i wypożyczenia (wol.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 23. Biblioteki publiczne – czytelnicy w ciągu roku

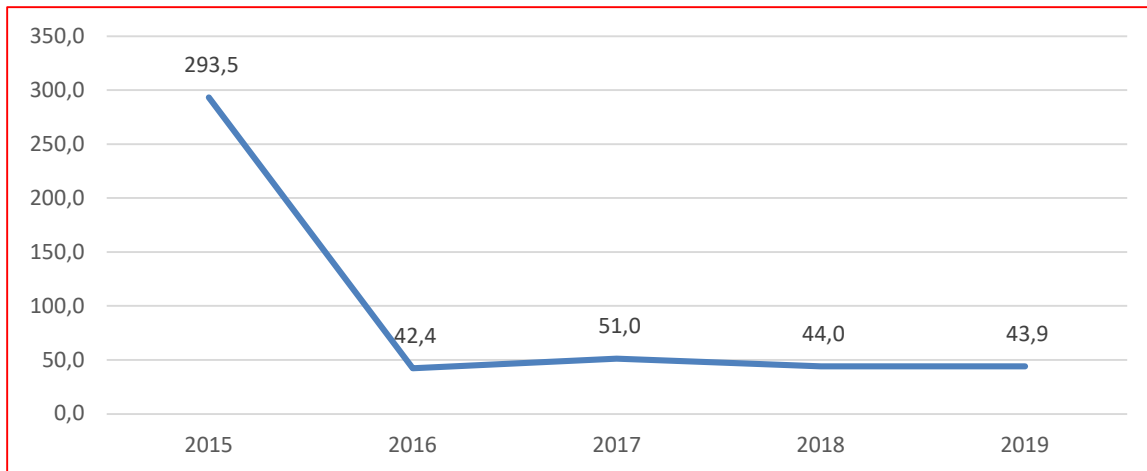

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Pominąwszy znacząco odstający od normy rok 2015, liczba zwiedzających muzeum w odniesieniu do liczby ludności miasta jest dość stabilna. Warto zaznaczyć, że działalność muzeum wpływa na atrakcyjność turystyczną, formy spędzania czasu wolnego, czy też wzmacnianie marki miasta, można pamiętać o tym planując wydatki rozwojowe.

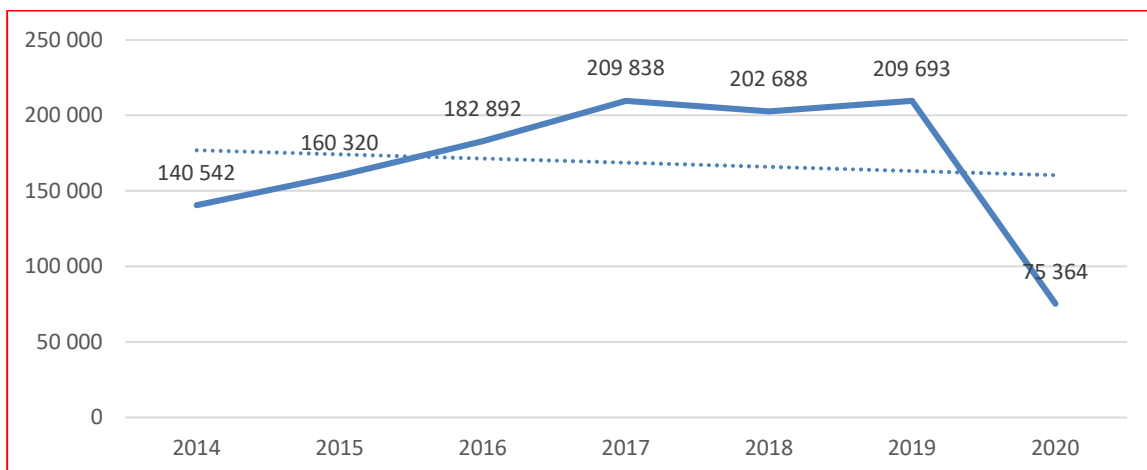
Wykres 24. Zwiedzający muzea na 1000 ludności

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

W latach 2014-2019 liczba widzów w kinach wzrosła o blisko 50%, co jest dobrym wynikiem świadczącym o jakości lokalnych kin, repertuarze oraz większej partycypacji w atrakcjach sektora kultury. W analogicznym okresie czasu do 2019 r. liczba uczestników lokalnych imprez zmniejszyła się o 25%. Należy mieć nadzieję, że lokalne imprezy w najbliższych latach będą stanowiły ważniejszy element w procesie kreowania miejskich produktów, podnoszenia atrakcyjności turystycznej miasta.

Wykres 25. Widzowie kin ogółem

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

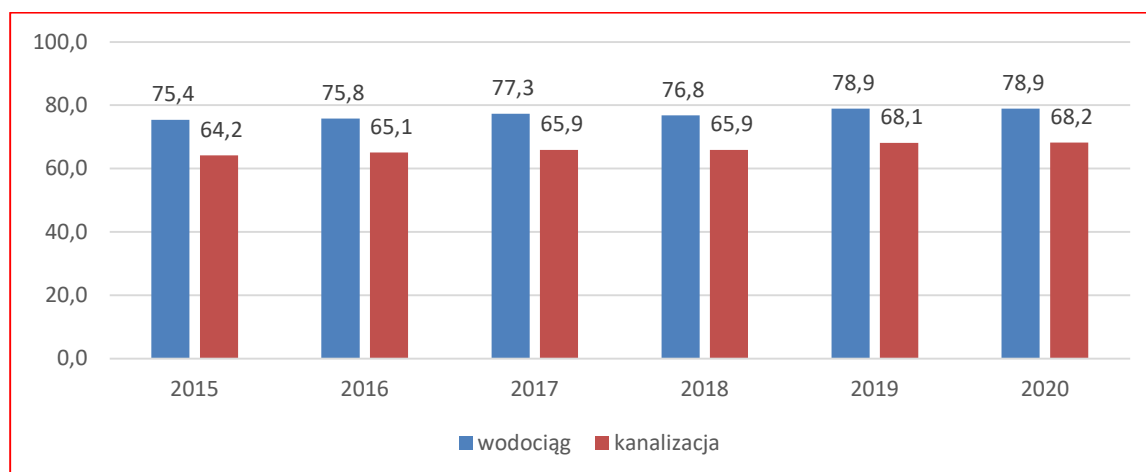

1.12. Infrastruktura techniczna

W odniesieniu do miejskiej infrastruktury technicznej można zauważyć, że zwiększył się odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do tej infrastruktury, w przypadku wodociągów jest to wzrost z 75,4% do 78,9%, kanalizacja to zmiana z 64,2% do 68,2%. Szczególnie w kontekście kanalizacji jest jeszcze dość szeroka przestrzeń do poprawy.

Należy zauważyć, że pomimo procentowego udziału budynków przyłączonych do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (odpowiednio 78,9% i 68,2%) odsetek ludności korzystających z tych sieci to 98,6% w przypadku wodociągu i 95,1% w przypadku kanalizacji. To sugeruje, że znaczna część budynków bez w/w przyłączy jest niezamieszkała.

Wykres 26. Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej (%)

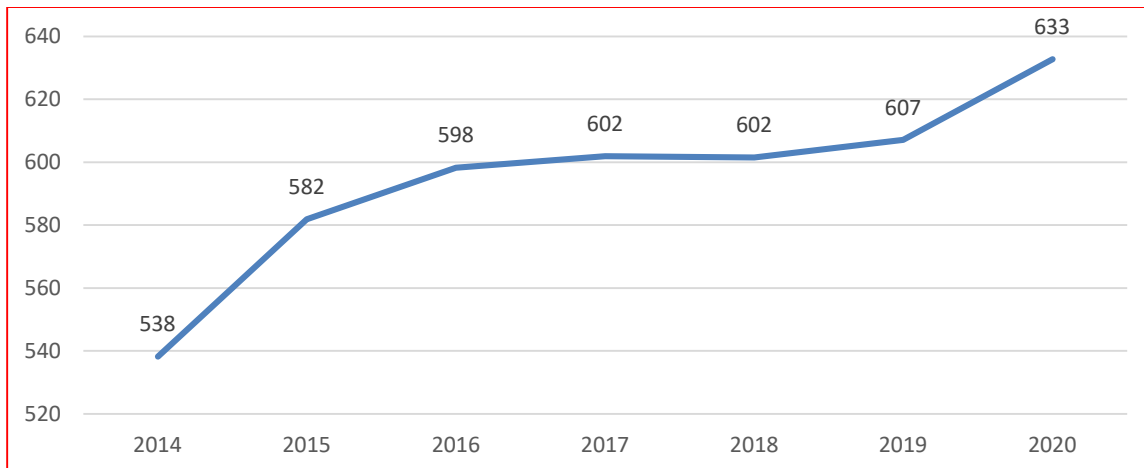
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wzrasta zużycie energii elektrycznej na mieszkańca (o 18% w badanym okresie), co związanej jest po części z rozwojem miasta oraz szerszym wykorzystaniem urządzeń elektrycznych. Odnośnie odsetka samej ludności korzystającej z instalacji komunalnych, najmniej korzystnie sytuacja wygląda w przypadku instalacji gazowych. W odniesieniu do wodociągów i kanalizacji odnotowano niewielkie zmiany na plus w analizowanym okresie.

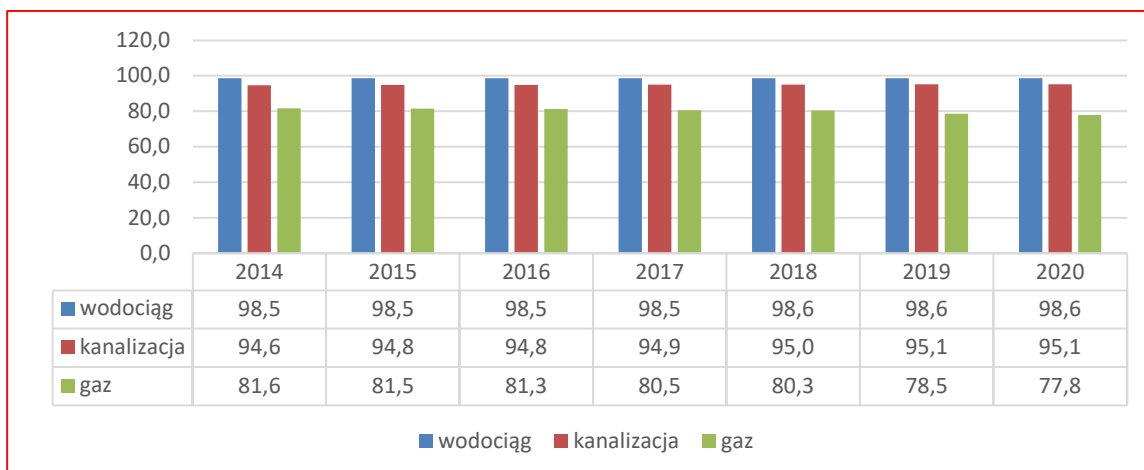
Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Wykres 27. Zużycie energii elektrycznej na mieszkańca (kWh)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 28. Korzystający z instalacji w % ogółu ludności

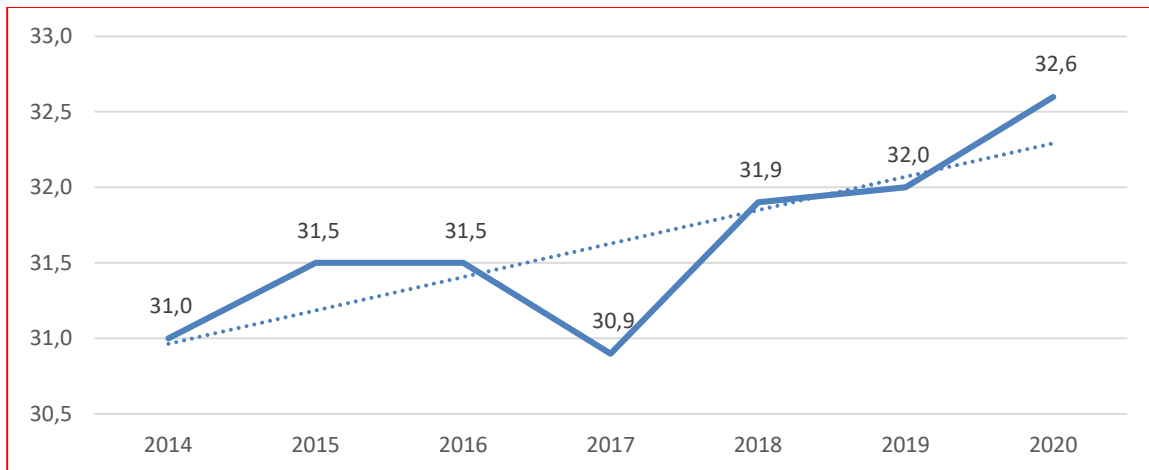
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Analogicznie jak w przypadku energii elektrycznej wzrasta zużycie wody na mieszkańca (wzrost o 5%) oraz gazu (16%). W świetle rosnących cen dotyczących wszystkich mediów zasadne jest racjonalne korzystanie z nich, oszczędzanie oraz działania w kierunku szerszego wykorzystywania odnawialnych źródeł energii.

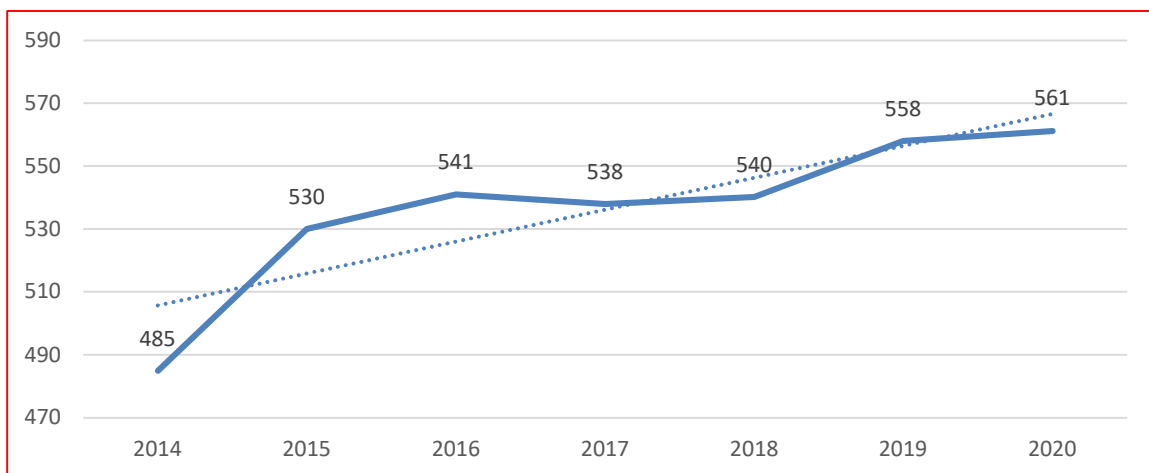
Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Wykres 29. Zużycie wody na mieszkańca (m3)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 30. Zużycie gazu z sieci w kWh na mieszkańca

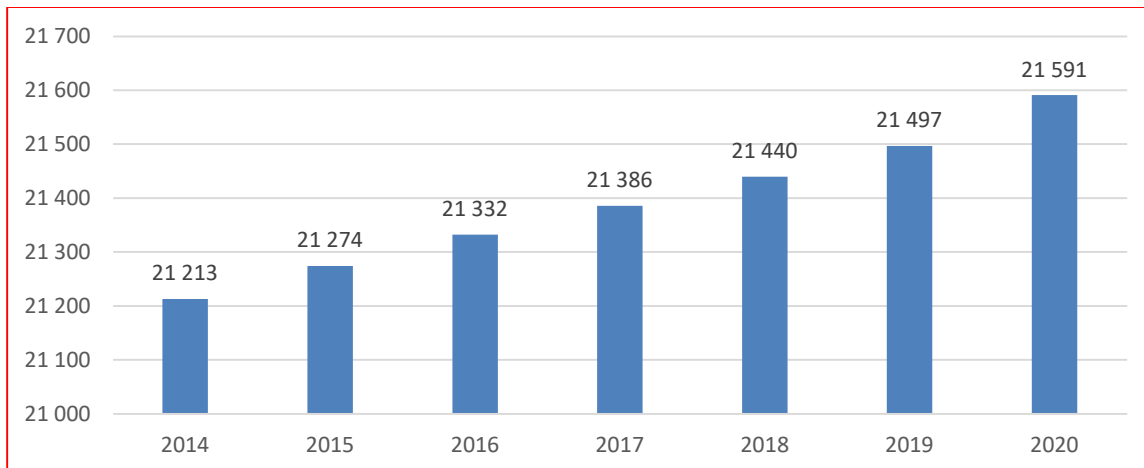

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

O blisko 2% zwiększyły się miejskie zasoby mieszkaniowe liczone liczbą mieszkań. Wzrost niewątpliwie wpisuje się w ogólnopolski boom mieszkaniowy datowany od 2015 r. W tym obszarze można nadal spodziewać się kontynuacji wzrostowego trendu.

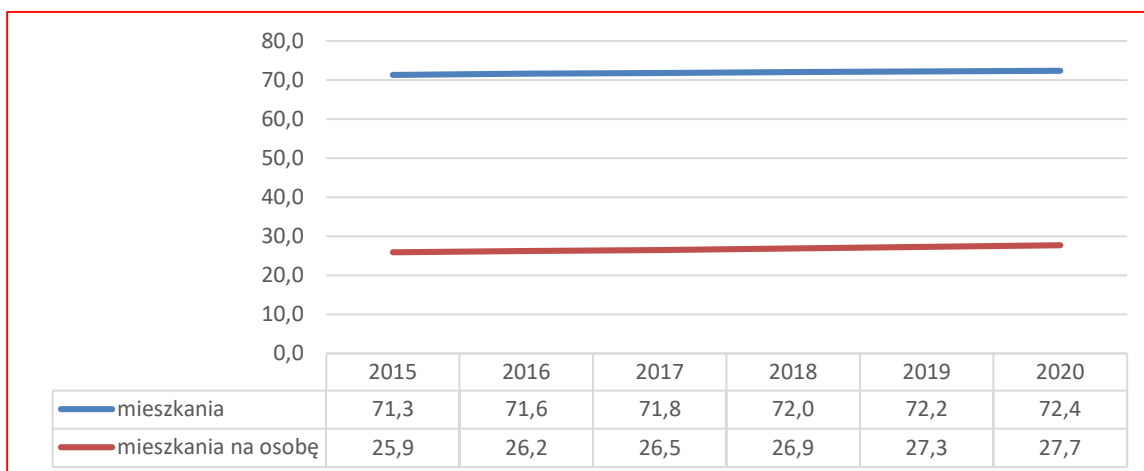
Wykres 31. Zasoby mieszkaniowe – mieszkania

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Pozytywnym zjawiskiem jest niewątpliwie rosnąca przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania (wzrost z 71,3 m² do 72,4 m²), także w przeliczeniu na osobę (25,9 do 27,7). W przypadku powierzchni gruntów leśnych na terenie gminy nie odnotowano istotnych zmian.

Wykres 32. Zasoby mieszkaniowe – przeciętna powierzchnia użytkowa (m²)

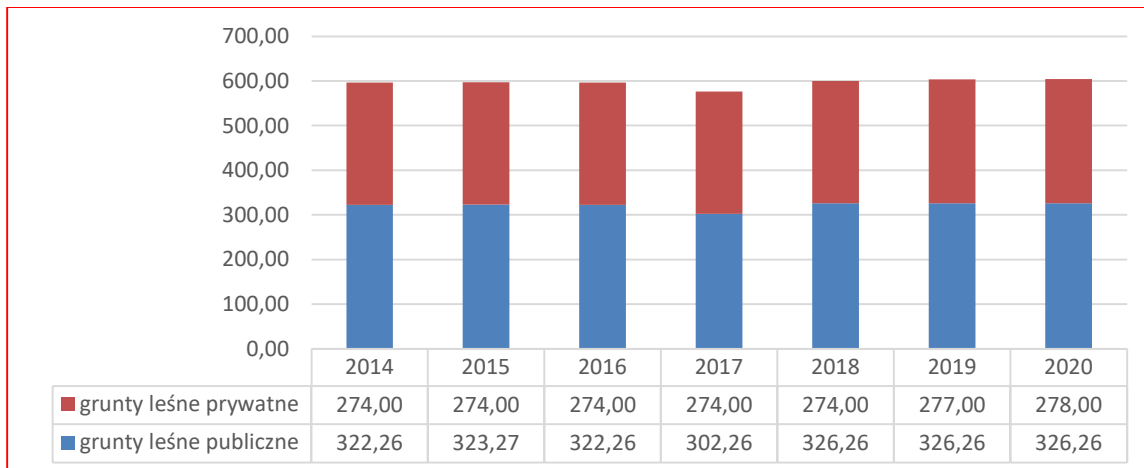

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Wykres 33. Powierzchnia gruntów leśnych (ha)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

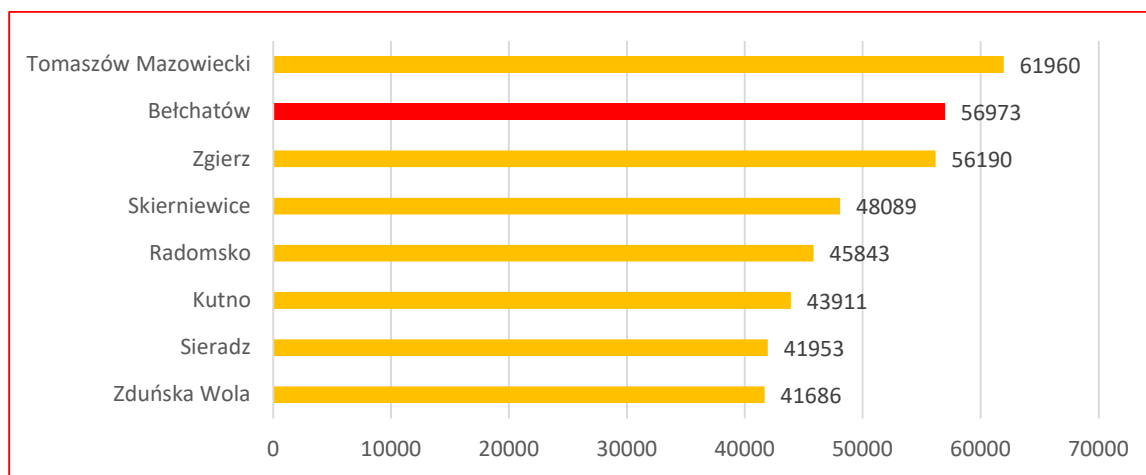

2. Porównanie Miasta Bełchatów na tle wybranych gmin województwa łódzkiego

W ramach zamieszczonego porównania Miasta Bełchatów do innych jednostek samorządu terytorialnego uwzględniono łącznie 8 miast województwa łódzkiego: Kutno, Radomsko, Sieradz, Skierniewice, Tomaszów Mazowiecki, Zduńska Wola, Zgierz oraz Bełchatów. Analizy dotyczą roku 2019, źródłem danych był Główny Urząd Statystyczny, Statystyczne Vademecum Samorządowca 2020.

Wziąwszy pod uwagę liczbę ludności największym potencjałem charakteryzuje się Tomaszów Mazowiecki (61960), na drugim miejscu znalazł się Bełchatów, później Zgierz. Wśród analizowanych miast najmniejszą liczbę mieszkańców posiadają Sieradz oraz Zduńska Wola (41686). Liczba ludności ma znaczenie w kontekście przyszłego rozwoju jednostek samorządu terytorialnego, szczególnie w kontekście zjawiska depopulacji oraz starzejącego się społeczeństwa.

Wykres 34. Liczba ludności poszczególnych gmin

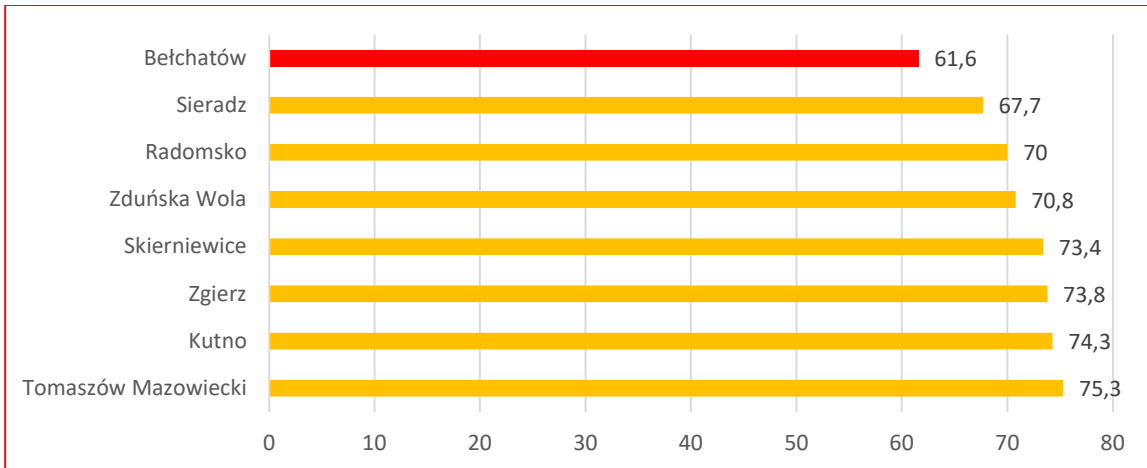
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

W odniesieniu do ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym najkorzystniej wypadł Bełchatów (61,6) oraz Sieradz (67,7). W najgorszej sytuacji pod tym względem jest Tomaszów Mazowiecki (75,3). Kwestia jest o tyle istotna, że wpływa na postrzeganie lokalnego rynku pracy przez potencjalnych inwestorów, pracodawców. Analizowana sytuacja odbija się także na efektywności systemu transferów społecznych kreowanych przez osoby w wieku produkcyjnym.

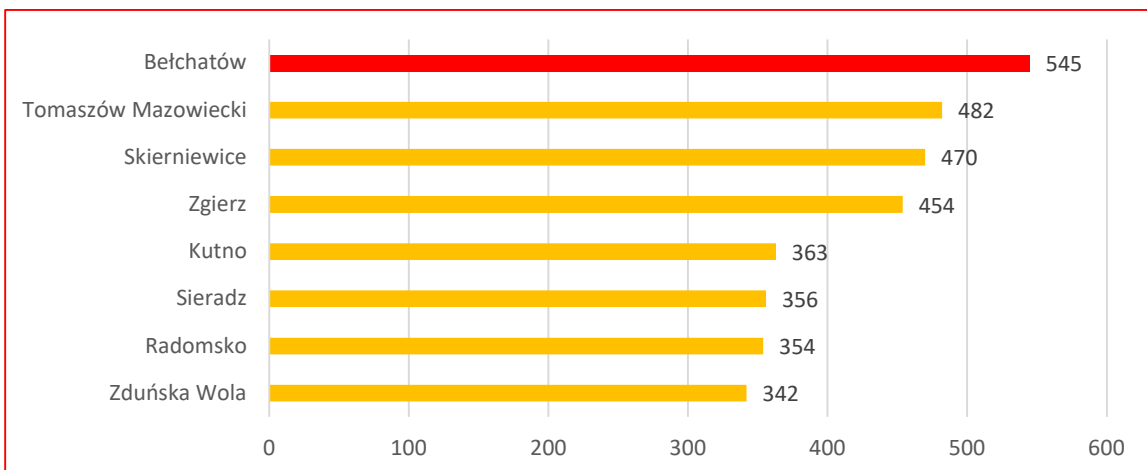
Wykres 35. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Pod względem liczby urodzin pierwsze miejsce zajął Bełchatów (545), później Tomaszów Mazowiecki (482) oraz Skierniewice (470). Relatywnie najmniej urodzin odnotowano w Zduńskiej Woli (354). W kontekście liczby zgonów, najmniej odnotowano ich w Bełchatowie (424), najwięcej w Tomaszowie Mazowieckim (831). W konsekwencji tylko w Bełchatowie wystąpił dodatni przyrost naturalny (+121). Najgorzej pod tym względem wypadł Tomaszów Mazowiecki (- 349). Dodatni przyrost naturalny jest niewątpliwie silną stroną Bełchatowa i wyróżnikiem na tle innych jednostek samorządu terytorialnego w kraju oraz regionie. Z drugiej strony Bełchatów wypadł najgorzej pod względem salda migracji, które miał zdecydowanie najbardziej ujemne ze wszystkich badanych samorządów (- 647). Relatywnie najlepiej pod tym względem jest w Zgierzu (- 90) oraz Kutnie (-91).

Wykres 36. Urodzenia żywe

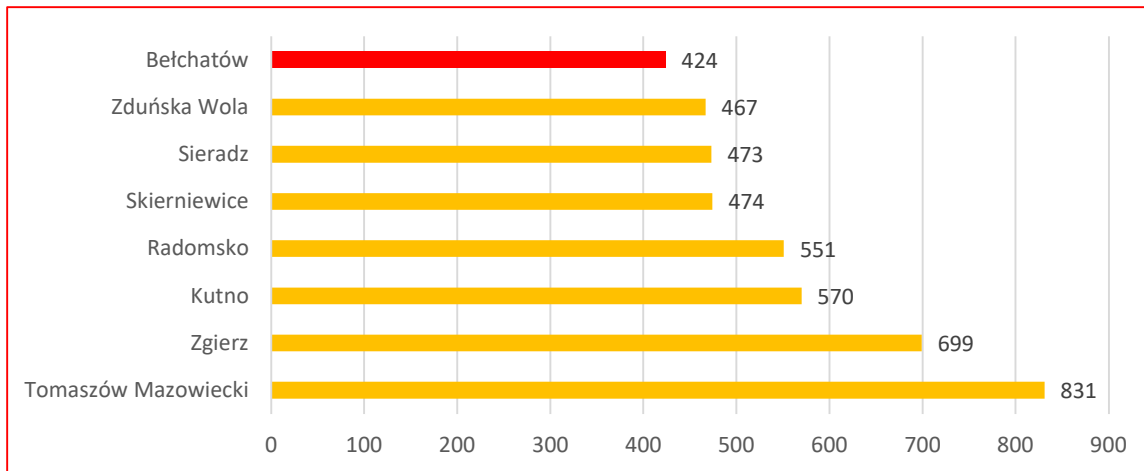

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

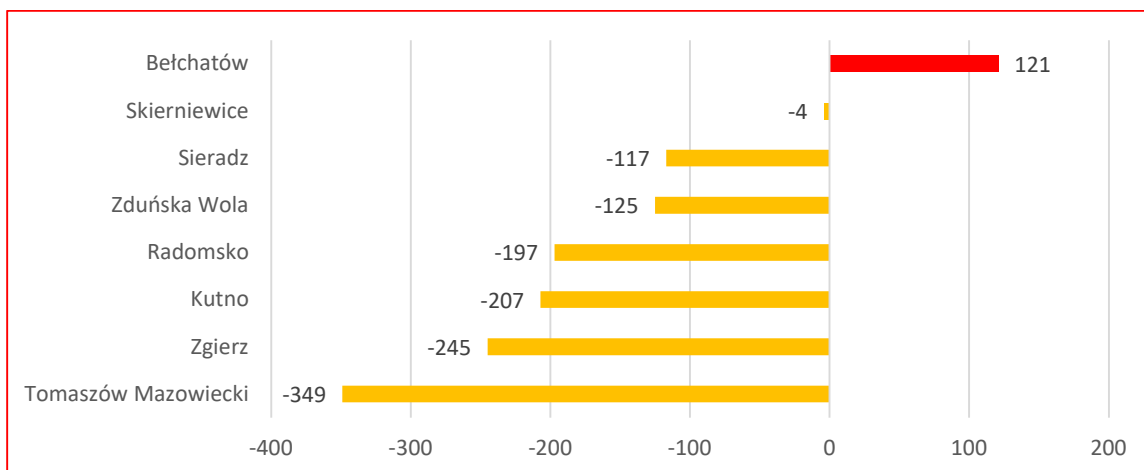
Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Wykres 37. Zgony

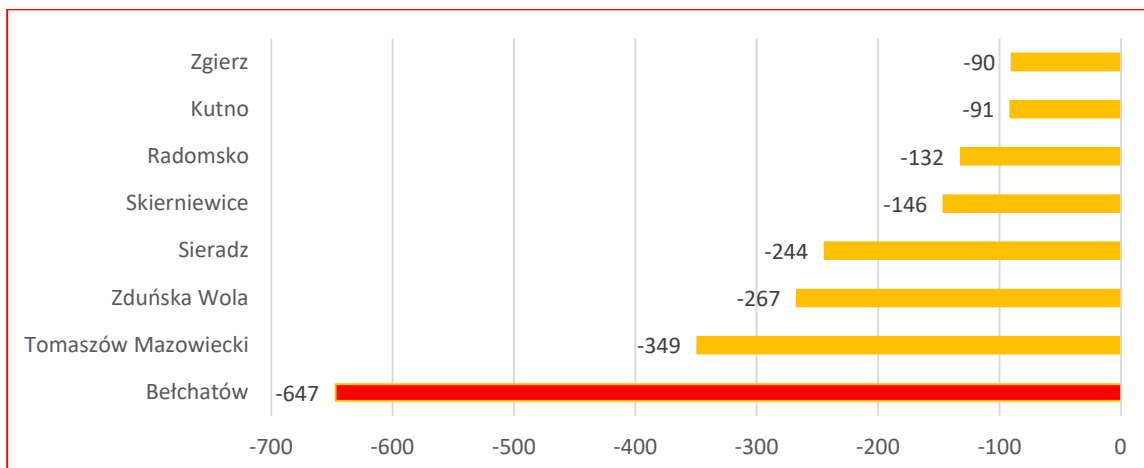
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 38. Przyrost naturalny

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 39. Saldo migracji ogółem

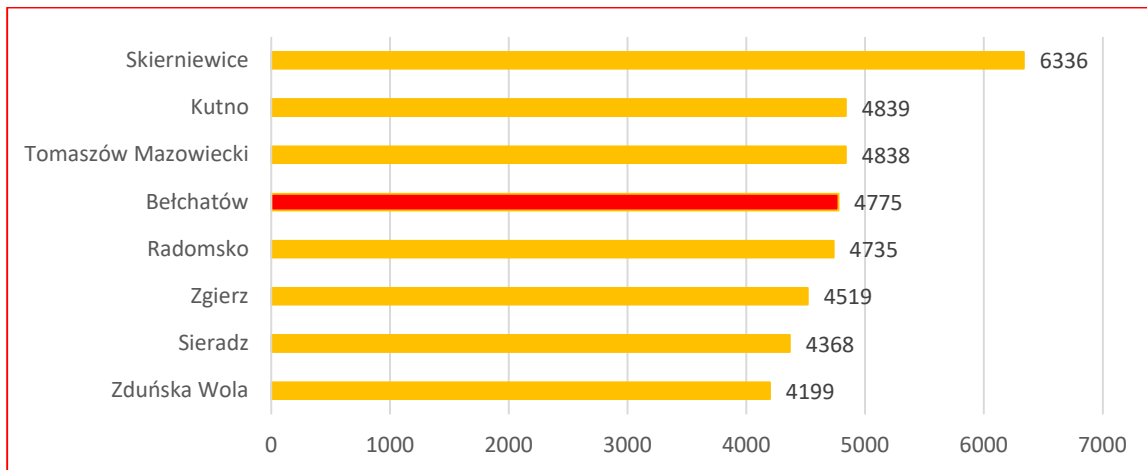
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Zdecydowanie najwyższe dochody budżetu gminy na mieszkańca w złotych odnotowano w Skierniewicach (6336). Na dalszych pozycjach znalazły się Kutno (4839), Tomaszów Mazowiecki (4838) oraz Bełchatów (4775). Najniższe dochody miasta na mieszkańca wystąpiły w Zduńskiej Woli (4199).

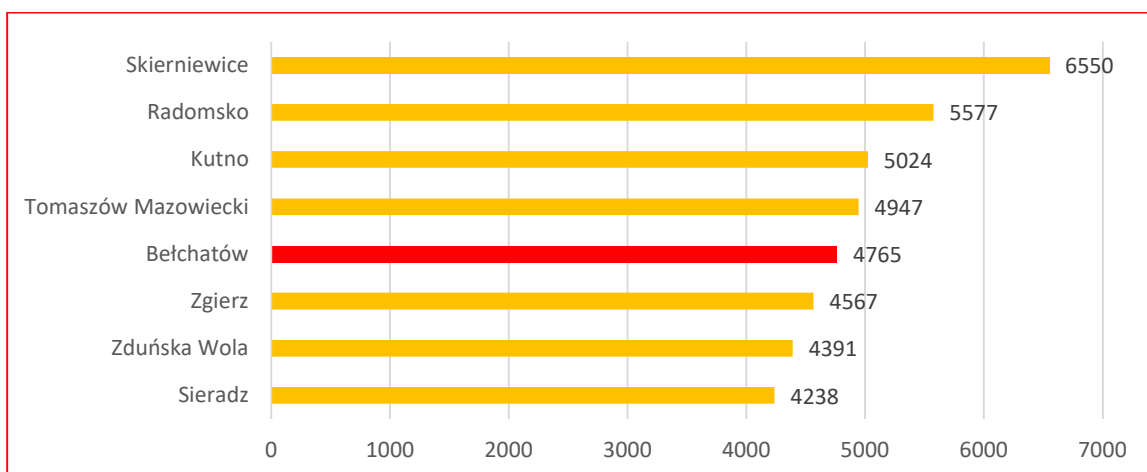
Wykres 40. Dochody ogółem budżetu gminy na mieszkańca w złotych

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

W przypadku wydatków na mieszkańca ponownie liderują Skierniewice (6550), za nimi znalazło się Radomsko (5577). Najniższy poziom wydatków na mieszkańca odnotowano w Sieradzu (4238). W tym miejscu można dodać, że oprócz standardowej analizy poziomu dochodów i wydatków samorządowych na mieszkańca, ważna jest ich struktura oraz efektywność pozyskiwania i zagospodarowywania.

Wykres 41. Wydatki ogółem budżetu gminy na mieszkańca w złotych

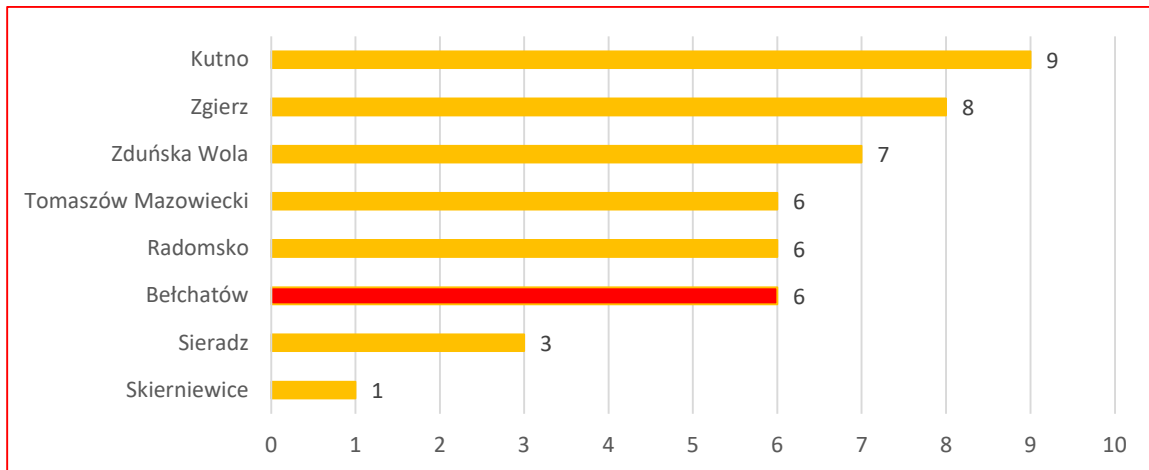
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Odnośnie liczby turystycznych obiektów noclegowych (posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych) badane miasta wypadły podobnie (6-9 obiektów). Niekorzystnie wyłamują się tylko Sieradz (3 obiekty) i Skierniewice (1 obiekt).

Wykres 42. Turystyczne obiekty noclegowe (obiekty posiadające 10 i więcej miejsc noclegowych)

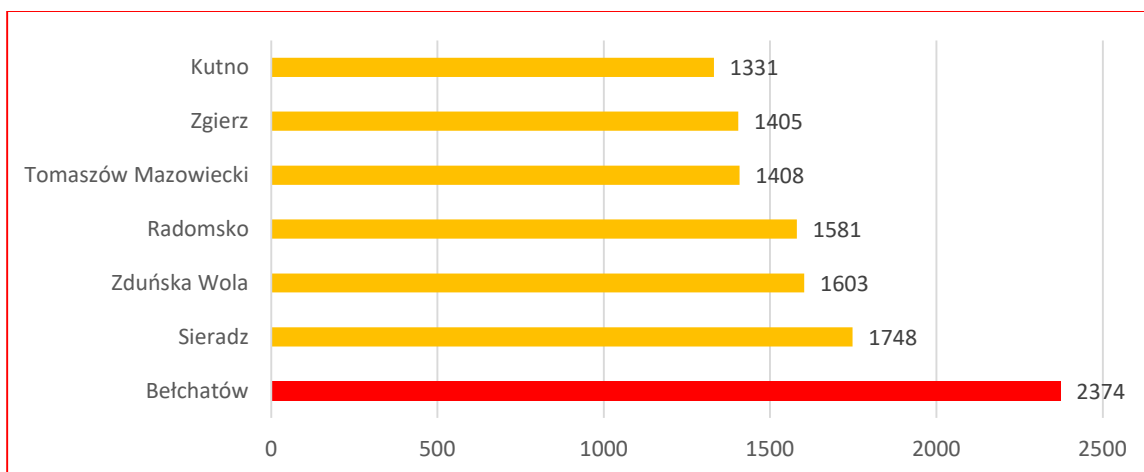
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Pod względem liczby osób przypadających na przychodnię zdrowia najlepiej jest w Kutnie (1331), Zgierzu (1405) oraz Tomaszowie Mazowieckim (1408). Najgorzej wypadł Bełchatów (2374) odstający od pozostałych samorządów poddanych analizie. Sama liczba osób na jedną przychodnię w mieście nie świadczy jeszcze o poziomie opieki zdrowotnej, ale jest pewnym sygnałem do poprawy w tym zakresie.

W tym miejscu należy dodatkowo wyjaśnić, że na terenie Bełchatowa funkcjonuje przychodnia MegaMed, która została utworzona w 2000 roku z przekształcenia Zakładu Elektrowni Bełchatów S.A. – Przychodnia Zdrowia. Do roku 2012 jej właścicielem było PGE GiEK S.A., a następnie Grupa Lux Med. Jest to bardzo duża przychodnia, do której zadeklarowana jest zdecydowana większość pracowników spółek PGE oraz spółek zależnych, stanowiących znaczną część mieszkańców miasta Bełchatowa.

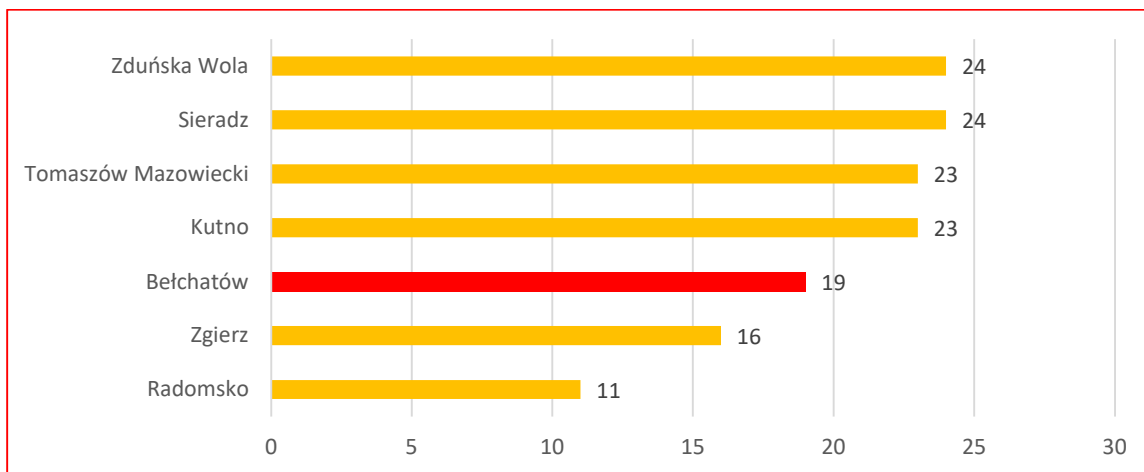
Wykres 43. Liczba osób przypadających na przychodnię

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wypożyczenia bibliotecznego księgozbioru na czytelnika (w wolumenie) mieszczą się w badanych miastach w przedziale 19-24. Gorsza sytuacja wystąpiła tylko w Zgierzu (16) oraz Radomsku (11). Z pewnością warto promować czytelnictwo wśród mieszkańców miast, dążąc do poprawy podanych wskaźników.

Wykres 44. Wypożyczenia księgozbioru na czytelnika (w wolumenie)

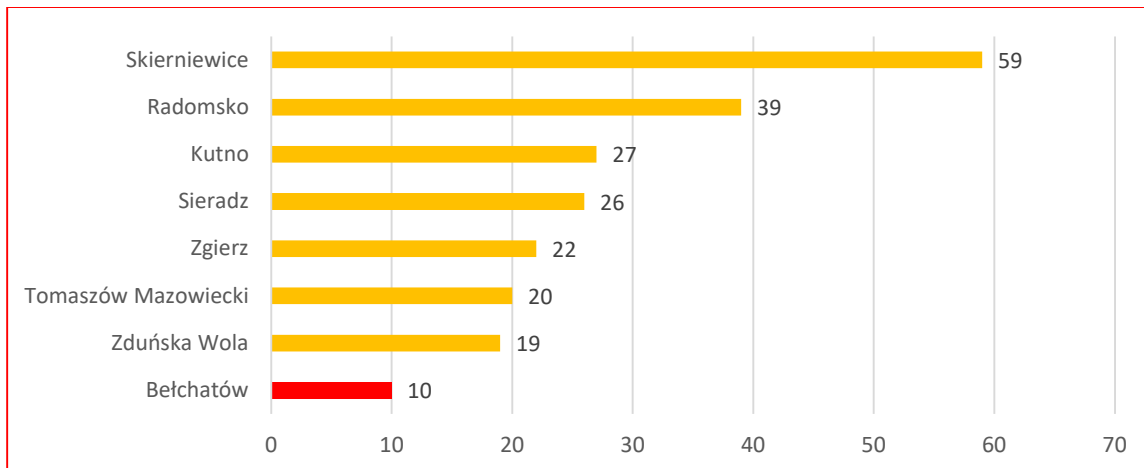

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wyraźnie najwięcej mieszkań oddanych do użytkowania w relacji do liczby ludności odnotowano w Skierniewicach. Na drugim miejscu znalazło się Radomsko. Bełchatów znalazł się na końcu stawki i w tym obszarze ma przestrzeń do poprawy. Większa dostępność mieszkań wynikająca pośrednio z uzyskiwanych pozwoleń na użytkowanie jest generalnie korzystnym procesem z punktu widzenia społeczności lokalnej.

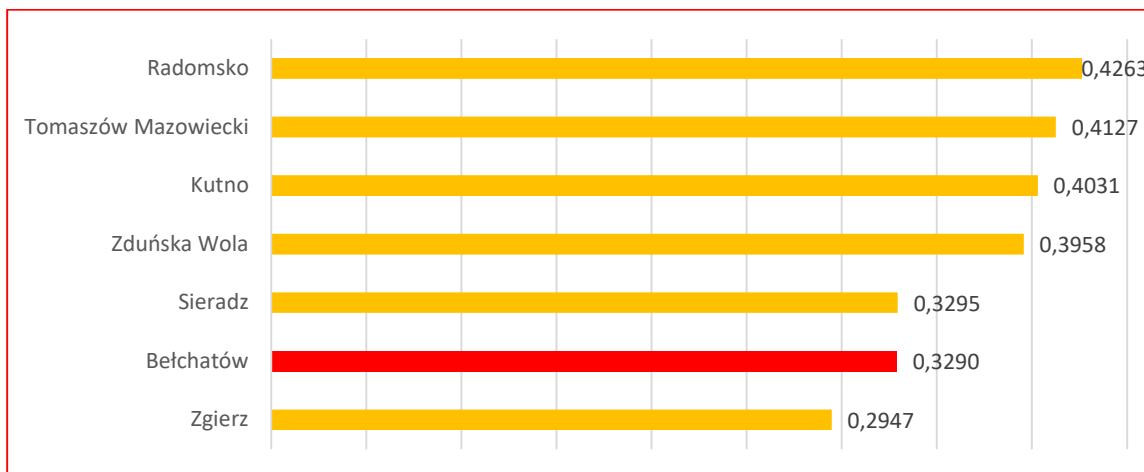
Wykres 45. Mieszkania oddane do użytkowania na 10 tys. ludności

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Najwięcej odpadów komunalnych w relacji do liczby mieszkańców zebrano w Radomsku, Tomaszowie Mazowieckim oraz Kutnie. Najmniej w Bełchatowie oraz Zgierzu. W kontekście odpadów komunalnych zawsze ważne są procesy i procedury mające na celu ochronę środowiska naturalnego.

Wykres 46. Odpady komunalne zebrane w t (w ciągu roku na mieszkańca)

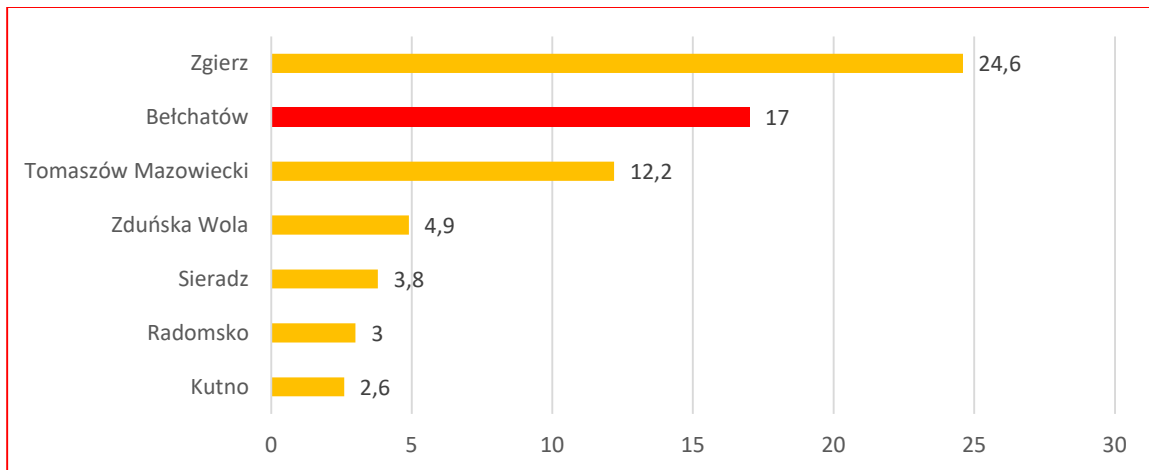

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Pod względem lesistości wyraźnie najkorzystniej wśród analizowanych miast wypadł Zgierz (24,6%), na drugim miejscu znalazł się Bełchatów (17%). Zdecydowanie mniej korzystną sytuację odnotowano w Sieradzu (3,8%), Radomsku (3%) oraz Kutnie (2,6%). Dla porównania lesistość w skali całego kraju wyniosła 29,6%. Należy jednak wziąć pod uwagę, że analizowane były obszary miejskie, zurbanizowane.

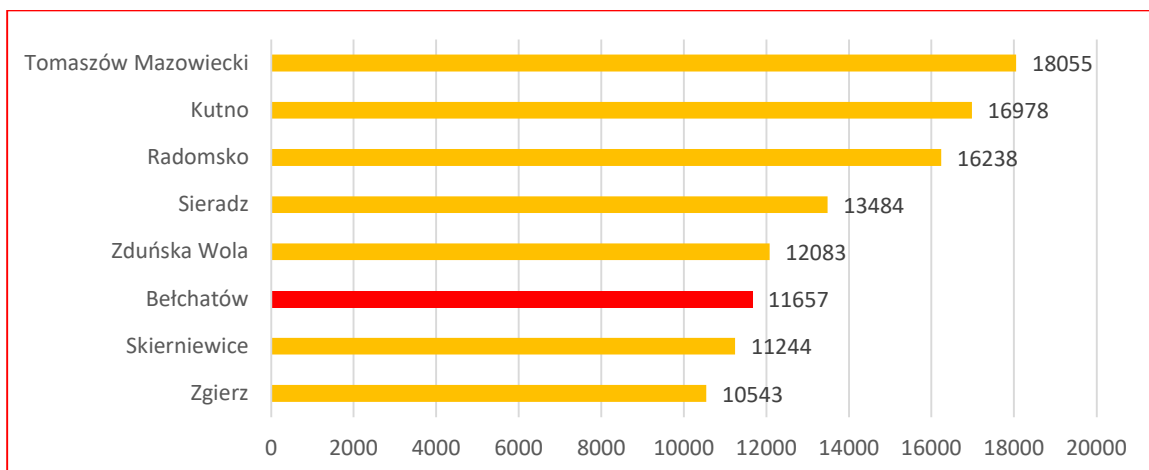
Wykres 47. Lesistość w %

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Najwięcej pracujący osób (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) było w Tomaszowie Mazowieckim (18055), Kutnie (16978) oraz Radomsku (16238). Najmniej w Zgierzu (10543). Wynik ten pokazuje wielkość poszczególnych lokalnych rynków pracy, nie odnosi się do ich jakości oraz innych potencjałów.

Wykres 48. Pracujący (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie)

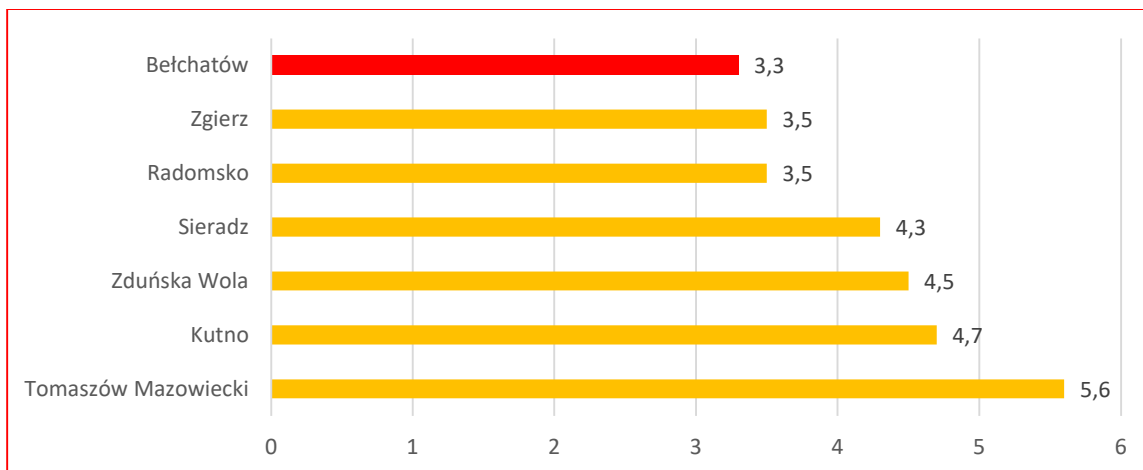

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Najkorzystniej pod względem udziału bezrobotnych w relacji do liczby ludności w wieku produkcyjnym wypadł Bełchatów, na drugim miejscu były Zgierz oraz Radomsko. Na ostatnim miejscu w tym zestawieniu znalazł się Tomaszów Mazowiecki.

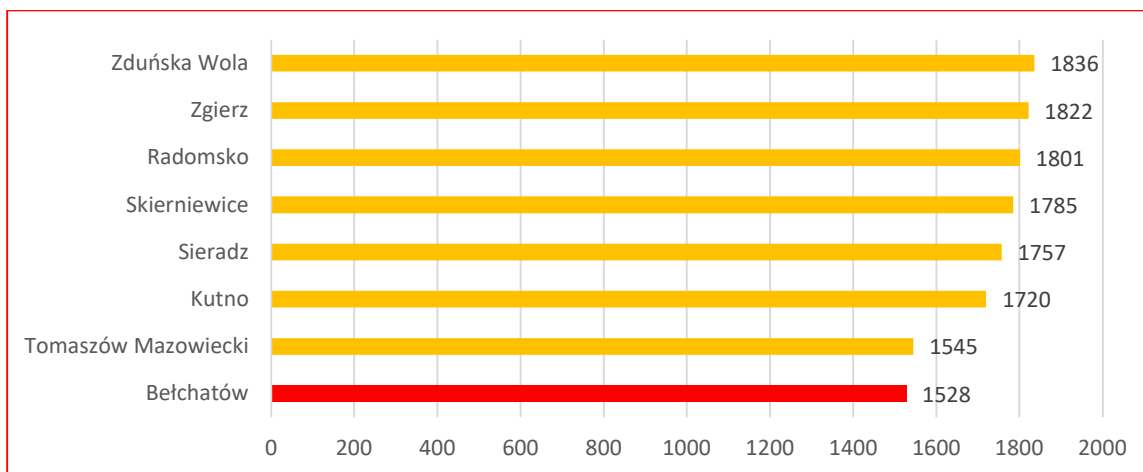
Wykres 49. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (w %)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Odnośząc się do liczby podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w relacji do ludności w wieku produkcyjnym najkorzystniej wypadła Zduńska Wola, zaraz za nią znalazł się Zgierz oraz Radomsko. Najmniej wspomnianych podmiotów było w Tomaszowie Mazowieckim i Bełchatowie. Wskazania te pośrednio świadczą o poziomie przedsiębiorczości w danym mieście i generalnie należy dążyć do większej wartości tych wskaźników.

Wykres 50. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym

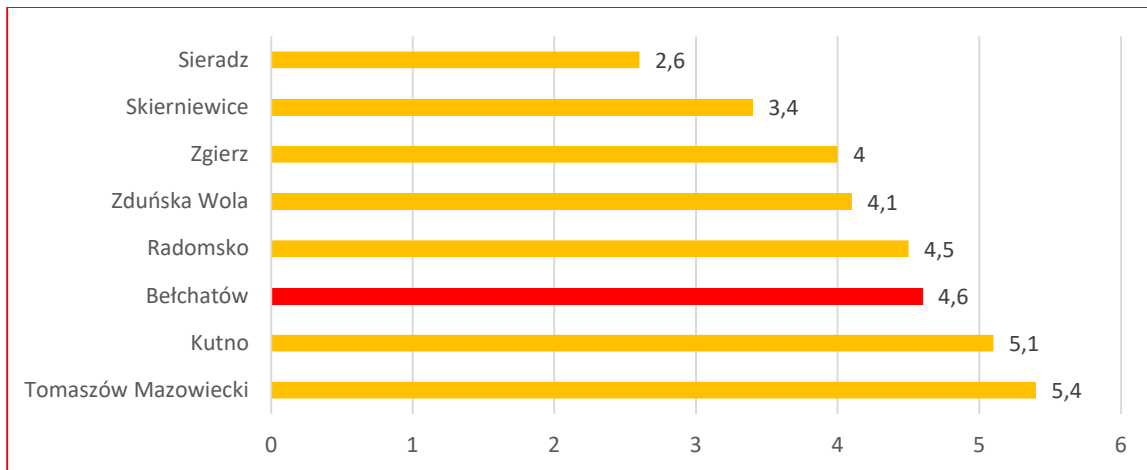
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Pod względem udziału osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w relacji do ludności miasta ogółem wyraźnie najkorzystniej wypadł Sieradz (2,6%). Najmniej korzystnie Tomaszów Mazowiecki (5,4%), Bełchatów uzyskał wynik 4,6%. Wskaźnik pośrednio świadczy o kondycji lokalnej społeczności oraz potencjalnych problemach bytowych.

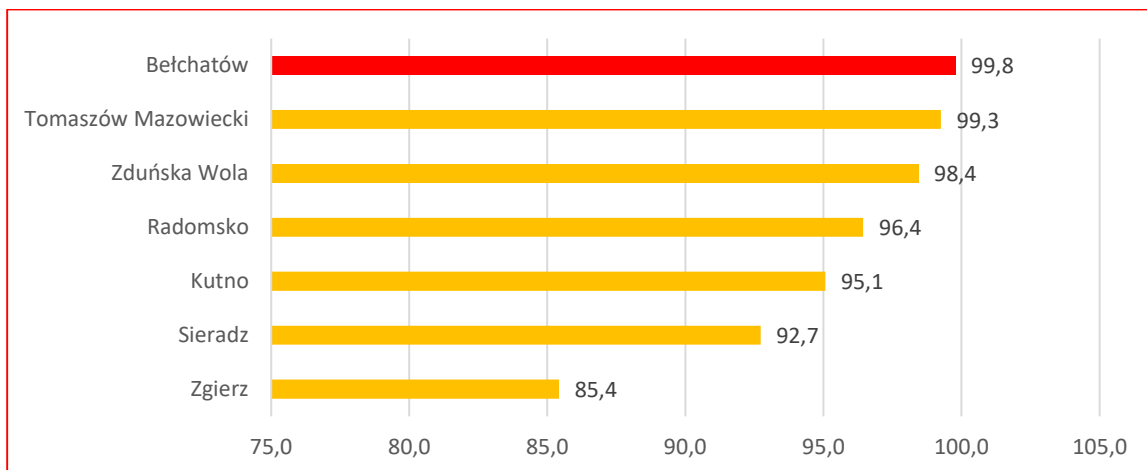
Wykres 51. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Najlepsza sytuacja pod względem odsetka ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków była w Bełchatowie (99,8%), co jest niewątpliwie silną stroną miasta. Prawie równie dobrze wypadły Tomaszów Mazowiecki (99,3%) oraz Zduńska Wola (98,4%). Wszystkie badane miasta uzyskały wynik powyżej 90%, za wyjątkiem Zgierza (85,4%).

Wykres 52. Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków (%)

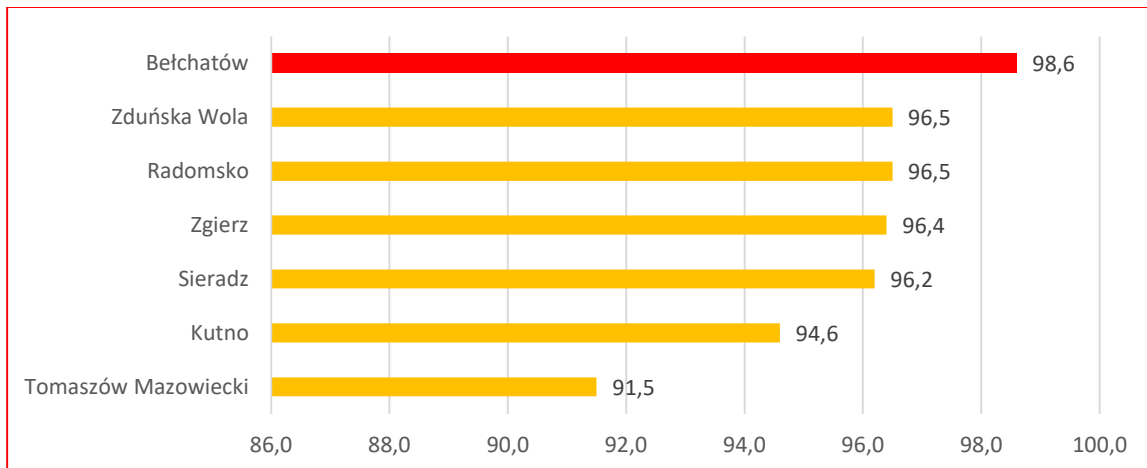

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Bełchatów był również pierwszy w przypadku odsetka mieszkańców korzystających z instalacji wodociągowej (98,6%), za nim Zduńska Wola (96,5%) oraz Radomsko (96,5%). Ostatni w tym zestawieniu był Tomaszów Mazowiecki (91,5%). Wszystkie miasta uzyskały jednak wynik powyżej 90%.

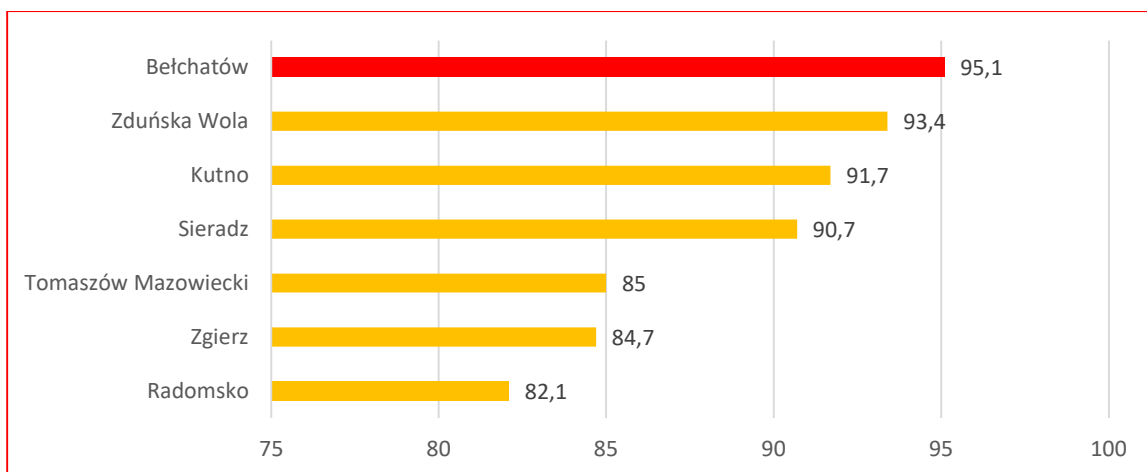
Wykres 53. Ludność korzystająca z instalacji wodociągowej (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

W przypadku odsetka korzystających z instalacji kanalizacyjnej Bełchatów był liderem z wynikiem 95,1%. Na dalszych miejscach Zduńska Wola (93,4%) oraz Kutno (91,7%). Tomaszów Mazowiecki, Zgierz i Radomsko uzyskały wyniki poniżej 90%.

Wykres 54. Ludność korzystająca z instalacji kanalizacyjnej (%)

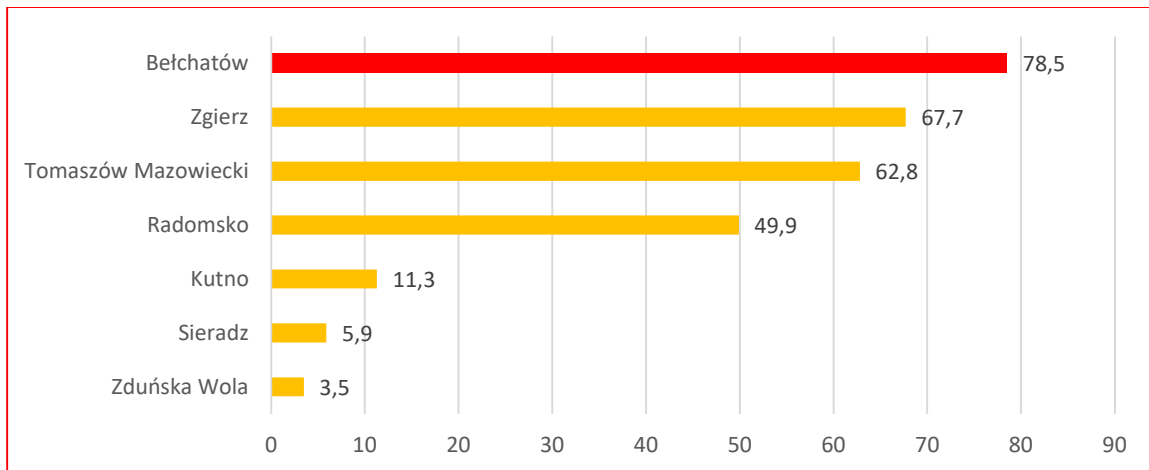

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Odnośnie odsetka ludności korzystającej z instalacji gazowej Bełchatów po raz kolejny na pierwszym miejscu wśród badanych miast z wynikiem 78,5%. W tym wypadku rozbieżności są jednak bardzo duże. Wyniki Kutna, Sieradza i Zduńskiej Woli to odpowiednio 11,3%, 5,9% oraz 3,5%.

Wykres 55. Ludność korzystająca z instalacji gazowej (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Podsumowując można stwierdzić, że infrastruktura techniczna w Bełchatowie jest na wysokim poziomie, także w porównaniu do innych miast z regionu.

3. Wyniki badań ankietowych wśród mieszkańców miasta

Badania ankietowe przeprowadzone zostały celem zapoznania się z opinią mieszkańców Miasta Bełchatowa dotyczącą procesów rozwojowych w miejskiej przestrzeni oraz sfer funkcjonalnych jednostki samorządu terytorialnego. Zbadano sferę społeczną, przestrzenną oraz infrastrukturalną, ekonomiczną oraz instytucjonalną, środowiskową. Ponadto zadano pytania dotyczące tożsamości lokalnej mieszkańców, potencjalnych obszarów rozwojowych oraz problemowych.

W badaniu uwzględniony został obszerny zestaw czynników wpływających pośrednio lub bezpośrednio na jakość życia mieszkańców Miasta Bełchatów. Zestaw pytań obejmował również zagadnienia dotyczące rozwoju zawodowego.

Wyniki badań ankietowych łącznie z opracowaną diagnozą społeczną, ekonomiczną, przestrzenną oraz analizą SWOT stanowią preludeum dla formułowania celów strategicznych i zadań przedstawionych w dalszej części niniejszego dokumentu strategicznego.

Badania ankietowe przy wykorzystaniu techniki CAWI (Computer-Assisted Web Interview) przeprowadzono w okresie marzec-kwiecień 2022 r. drogą internetową (Google Forms) przy wsparciu organizacyjnym pracowników Urzędu Miasta Bełchatowa.

CAWI to wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW, technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej, w tym wypadku Google Forms.

łącznie zebrano blisko 250 kwestionariuszy ankietowych. Mając na uwadze losowy charakter badania oraz jego skalę, przedstawione rezultaty traktować należy jako materiał poglądowy, który ma jednak znaczenie w kontekście programowania procesów rozwojowych oraz diagnozowania i przeciwdziałania obszarom problemowym.

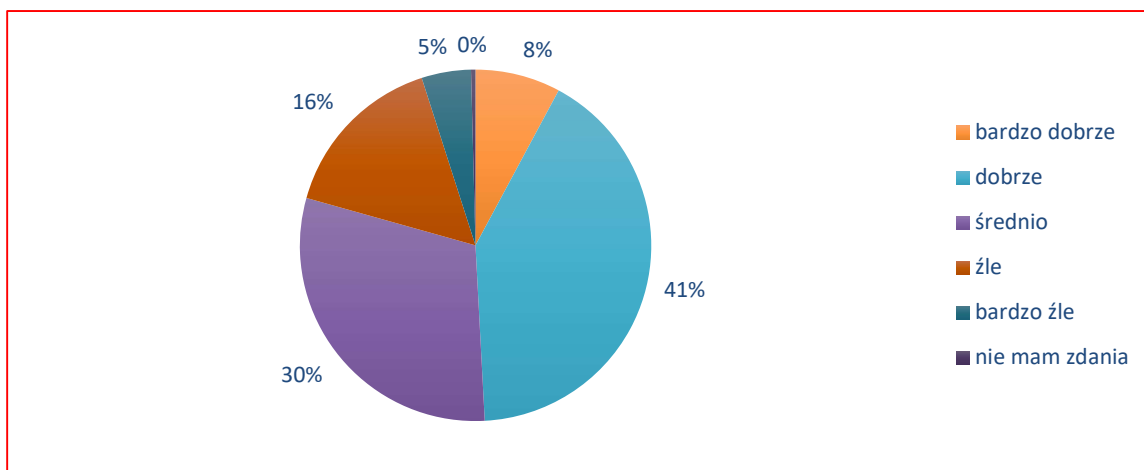
3.1. Sfera społeczna

Blisko połowa respondentów oceniła infrastrukturę społeczną miasta pozytywnie (49%), odnotowano również 21% negatywnych wskazań. Taki wynik jest korzystny w kontekście przyciągania do miasta nowych rezydentów oraz poprawy wartości wskaźnika salda migracji.

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

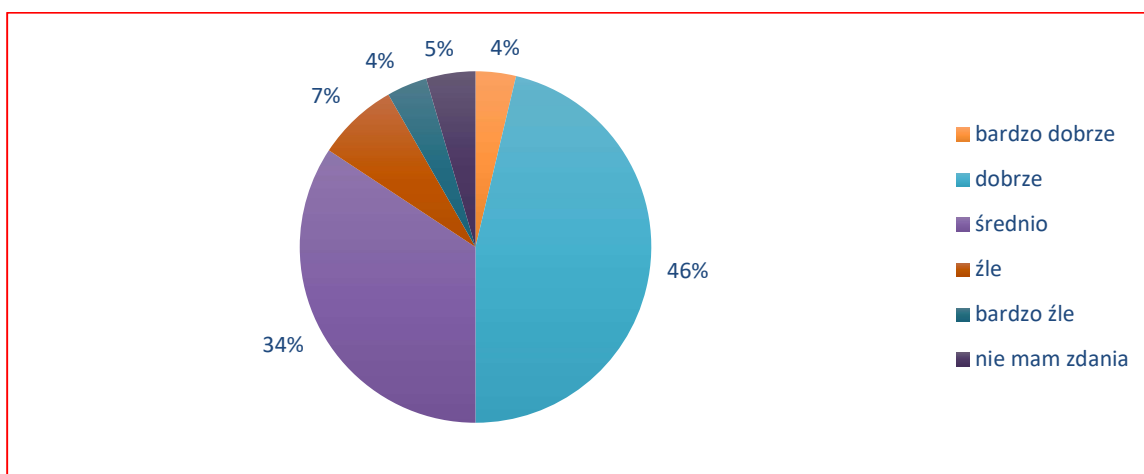
Wykres 56. Infrastruktura społeczna (w tym obiekty rekreacyjne, kulturalne, sportowe, szkoły)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Poziom edukacji uzyskał równe 50% pozytywnych ocen oraz tylko 21% negatywnych. Jednocześnie 30% mieszkańców oceniło go średnio. Dobra edukacja jest kluczem do rozwoju miasta w przyszłości, w tym w oparciu o nowoczesne gałęzie gospodarki.

Wykres 57. Poziom edukacji

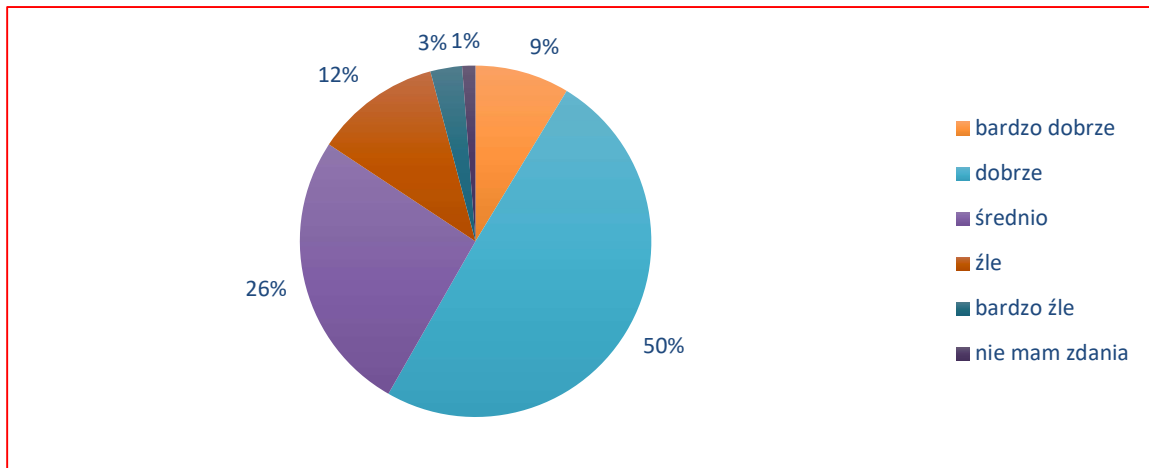
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Dostęp to wiedzy w mieście rozumiany jako funkcjonujący system szkolnictwa, szkolenia, kształcenie ustawiczne, biblioteki, Internet uzyskał aż 59% pozytywny wskazań, do jedynie 15% negatywnych. Tak dobry rezultat z pewnością stanowi solidną bazę do rozwoju lokalnego opartego na wiedzy.

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

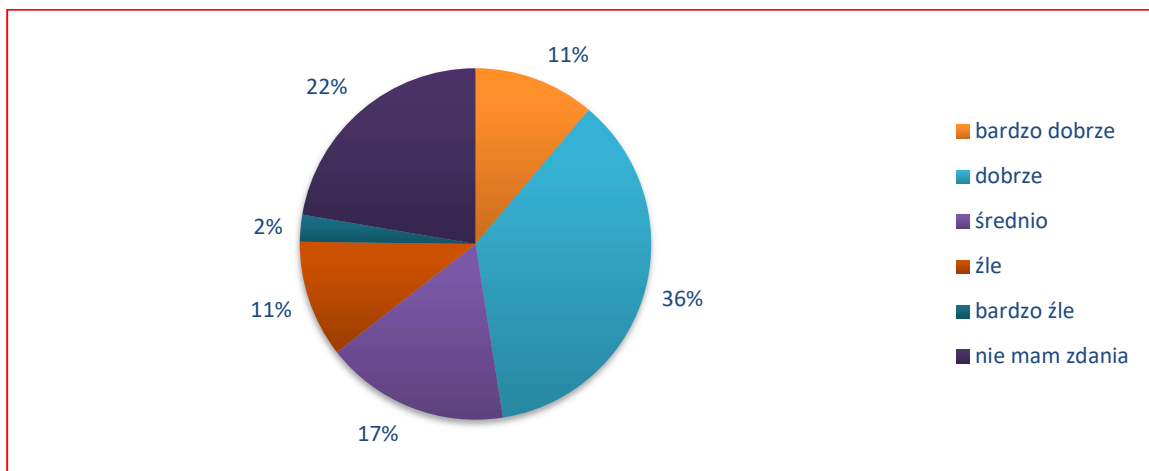
Wykres 58. Dostęp do wiedzy (szkolnictwo, szkolenia, kształcenie ustawiczne, biblioteki, Internet)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

W przypadku oceny poziomu opieki przedszkolnej i żłobkowej 22% badanych nie miały wyrobionego zdania na ten temat. Generalnie oceny pozytywne wyraźnie przeważają nad negatywnymi w stosunku 47% do 13%.

Wykres 59. Poziom opieki przedszkolnej i żłobkowej

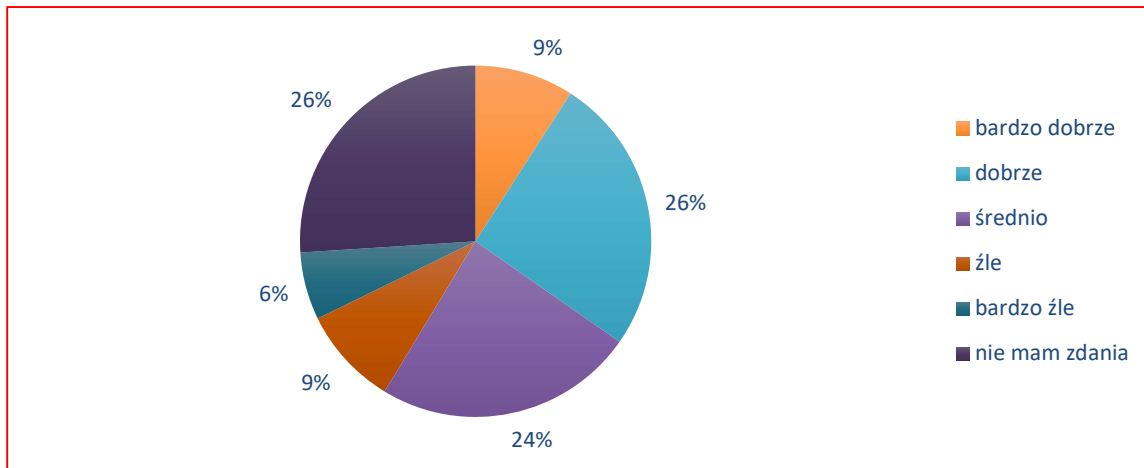

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Mieszkańcy miasta generalnie dobrze oceniają funkcjonowanie pomocy społecznej. Oceny pozytywne przeważają nad negatywnymi w stosunku 35% do 15%. Należy jednocześnie zauważyć, że 26% badanych nie miało zdania na ten temat. Pomoc społeczna to ważna sfera rozwoju lokalnego i efektywne działania w tym zakresie zawsze będą pozytywnie postrzegane i oczekiwane przez mieszkańców.

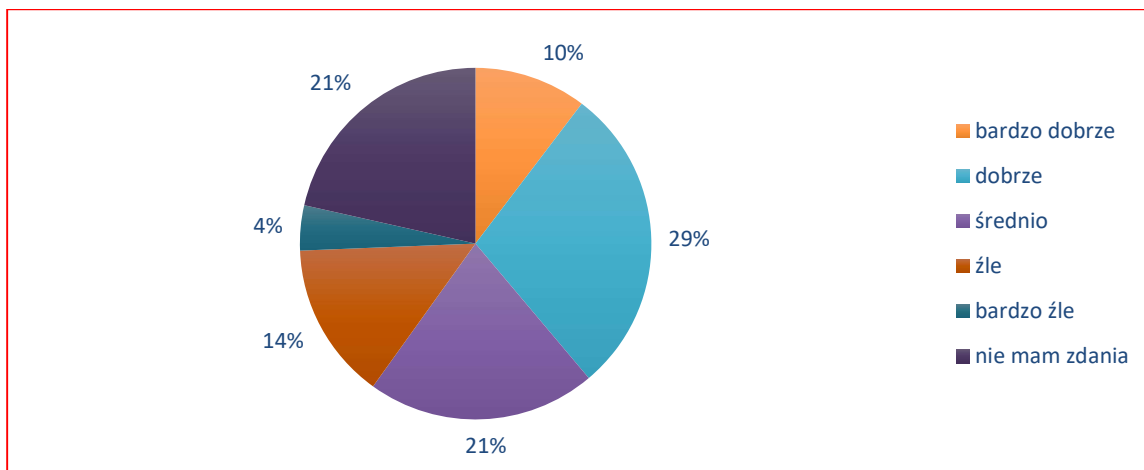
Wykres 60. Poziom pomocy społecznej

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

W kontekście prowadzonych inicjatyw na rzecz osób starszych pozytywne oceny mieszkańców ponownie przeważają nad negatywnymi, 39% do 18%. Ponadto 21% badanych nie miało zdania. Starzenie się społeczeństwa jest procesem raczej nieuchronnym, dlatego wspomniane inicjatywy są i będą ważne dla społeczności Miasta Bełchatowa.

Wykres 61. Inicjatywy na rzecz osób starszych

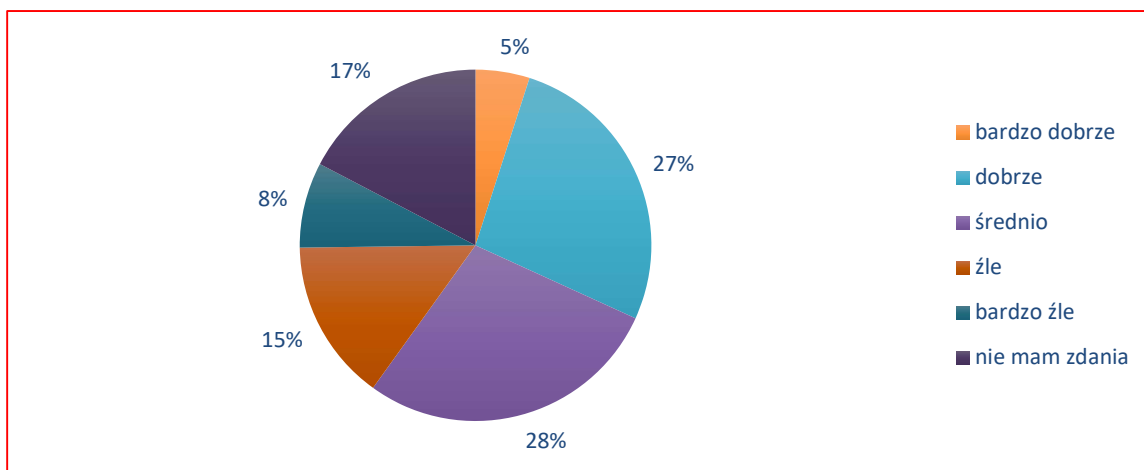

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Organizacje pozarządowe oraz prowadzone przez nie inicjatywy są ważnym punktem na mapie lokalnych aktywności prospołecznych. W przedmiotowym badaniu 32% respondentów oceniło funkcjonowanie wspomnianych organizacji pozytywnie, odmiennego zdania było 23% badanych. W tym kontekście można pomyśleć nad zacieśnianiem współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi, z korzyścią dla obu stron oraz mieszkańców miasta.

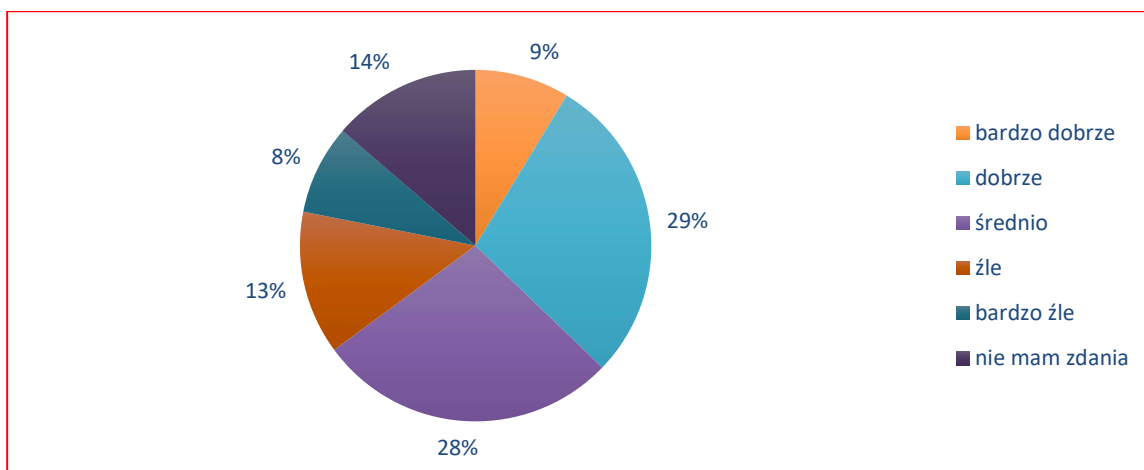
Wykres 62. Funkcjonowanie organizacji pozarządowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Poziom równouprawnienia w mieście uzyskał 38% pozytywnych wskazań do 19% negatywnych. Jednocześnie 28% badanych przyznało średnią ocenę, 14% nie miało zdania w tym temacie. Działania na rzecz promocji równouprawnienia powinny być zatem konsekwentnie kontynuowane.

Wykres 63. Poziom równouprawnienia

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Dostęp do opieki zdrowotnej jest jednym z kluczowych aspektów, które wpływają na odczuwalną jakość życia mieszkańców miasta. Blisko połowa badanych (49%) oceniła ten dostęp negatywnie. Tylko 17% respondentów przyznało oceny pozytywne. Znaczący odsetek badanych (32%) wskazał na średnią ocenę. Taki wynik wskazuje na zasadność podejmowania

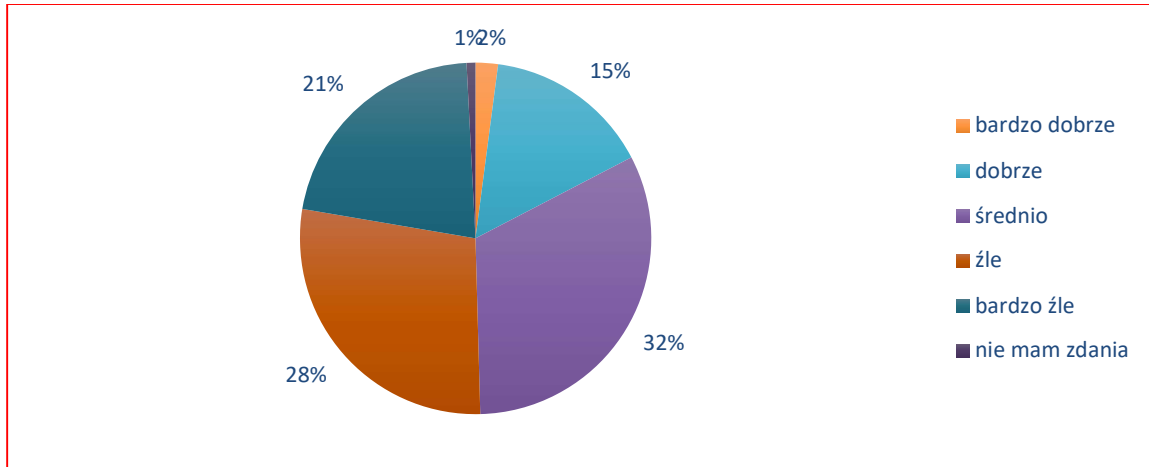

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

szerszych działań naprawczych, usprawniających w zakresie poprawy dostępu do opieki zdrowotnej.

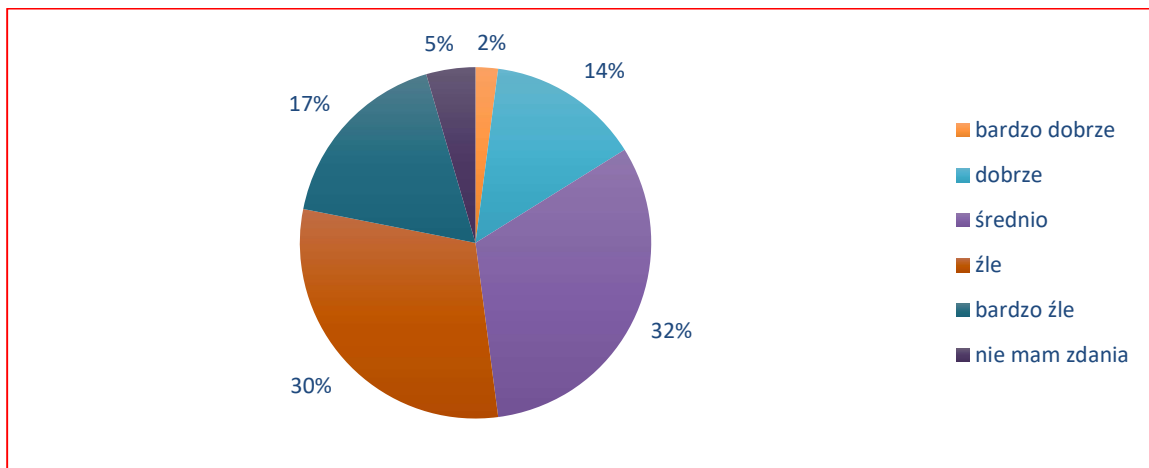
Wykres 64. Dostęp do opieki zdrowotnej

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Poziom profilaktyki zdrowotnej również uzyskał wyraźną przewagę ocen negatywnych, 47% do 16%. Ponownie analogiczna, spora część respondentów (32%) wybrała ocenę średnią. Zalecenia w tym zakresie są podobne jak w przypadku dostępu do opieki zdrowotnej, szersza implementacja programów profilaktyki zdrowotnej.

Wykres 65. Poziom profilaktyki zdrowotnej

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

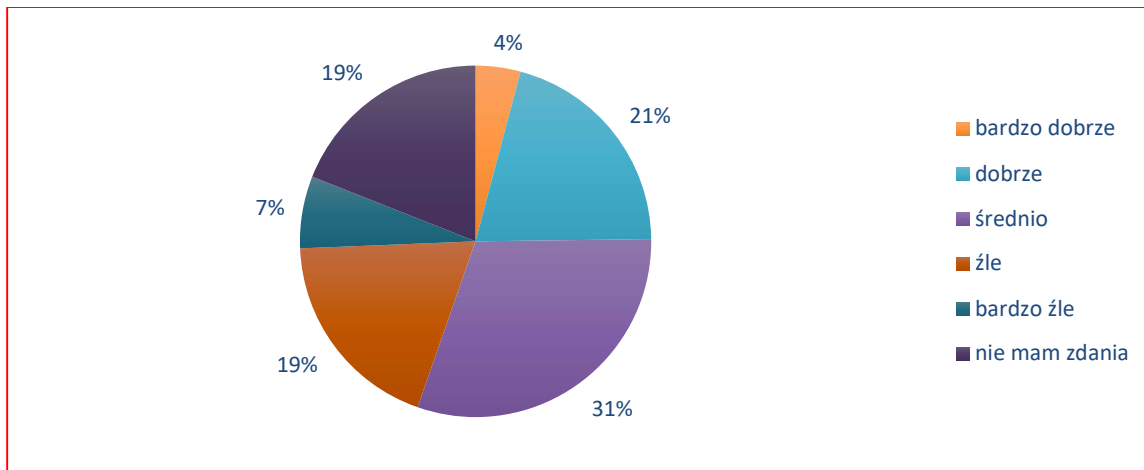
W odniesieniu do oceny ułatwień dla osób niepełnosprawnych na terenie miasta odnotowano zbliżony odsetek wskazań korzystnych i niekorzystnych, 25% do 26%.

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Respondenci przyznali także 31% średnich ocen. Generalnie można przyjąć, że poprawa w zakresie wspomnianych ułatwień jest zasadna i oczekiwana przez mieszkańców miasta.

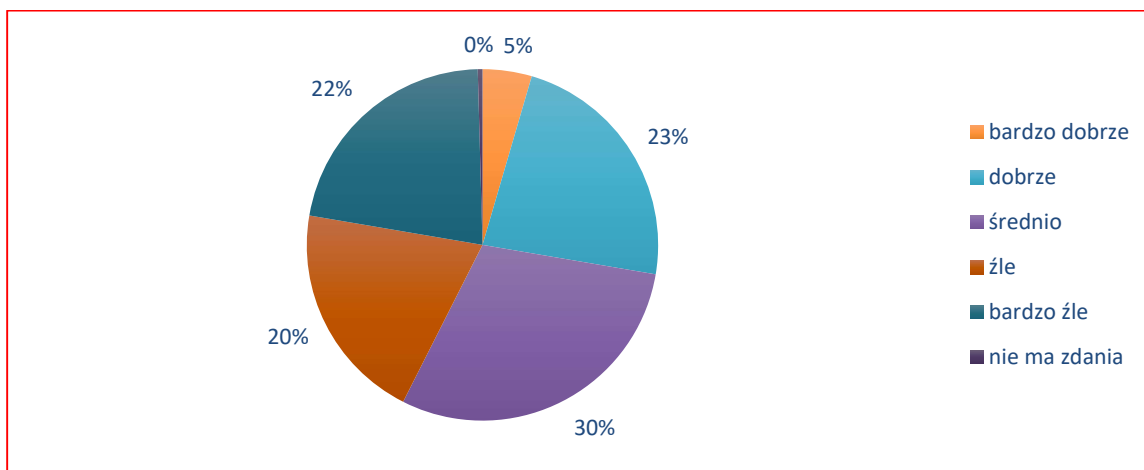
Wykres 66. Ułatwienia dla osób niepełnosprawnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Ocena możliwości spędzania czasu wolnego przynosi ponownie wyraźną przewagę negatywnych wskazań nad pozytywnymi, 42% do 28%. Przyznano 30% ocen średnich. Badani mieszkańcy dali jasny sygnał, że oczekują poprawy w tym zakresie, szerszej, bardziej zdywersyfikowanej miejskiej oferty spędzania czasu wolnego.

Wykres 67. Możliwości spędzania czasu wolnego

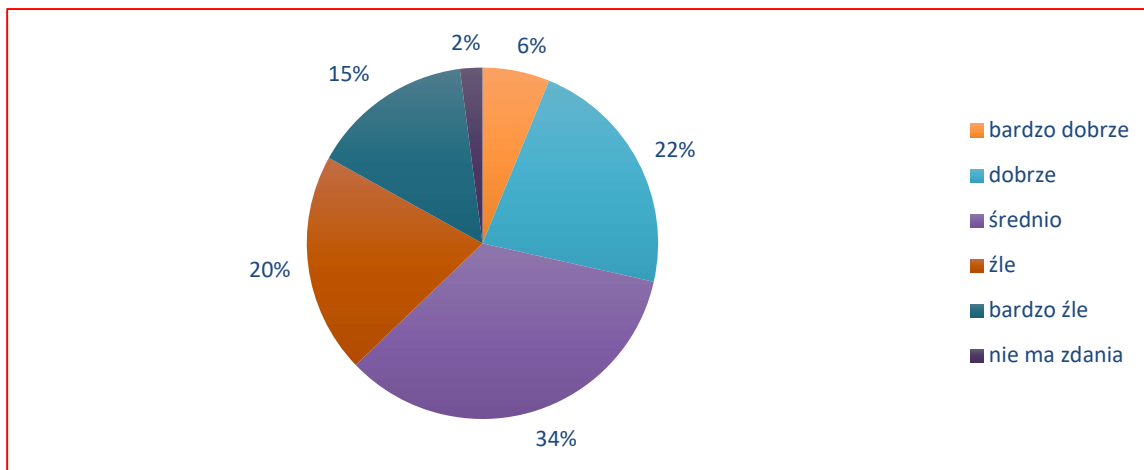

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Podobnie wygląda kwestia oceny oferty kulturalnej. Przewaga ocen negatywnych nad pozytywnymi (35% do 28%) i aż 34% ocen średnich. Poprawa oferty jest zatem także zalecana.

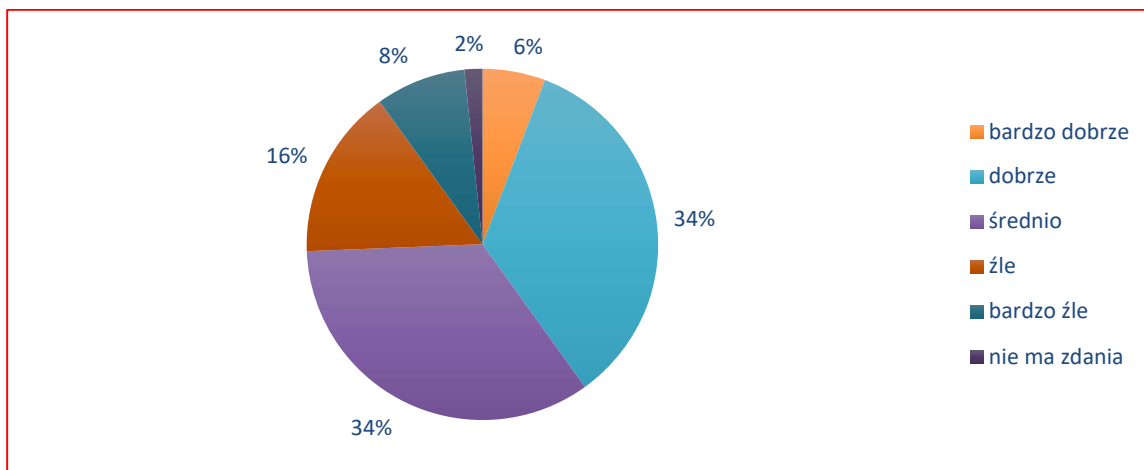
Wykres 68. Oferta kulturalna

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Poczucie zadowolenia z życia jest, przynajmniej częściowo, względne, dla każdego mieszkańca miasta inny zestaw czynników będzie decydował o poziomie wspomnianego zadowolenia. Niemniej jednak w przeprowadzonym badaniu przewaga była po stronie ocen pozytywnych (40% do 24%), ale aż 34% badanych wskazało na ocenę średnią. Można ostrożnie przyjąć, że mieszkańcy Miasta Bełchatów są raczej zadowoleni z życia.

Wykres 69. Poczucie ogólnego zadowolenia z życia

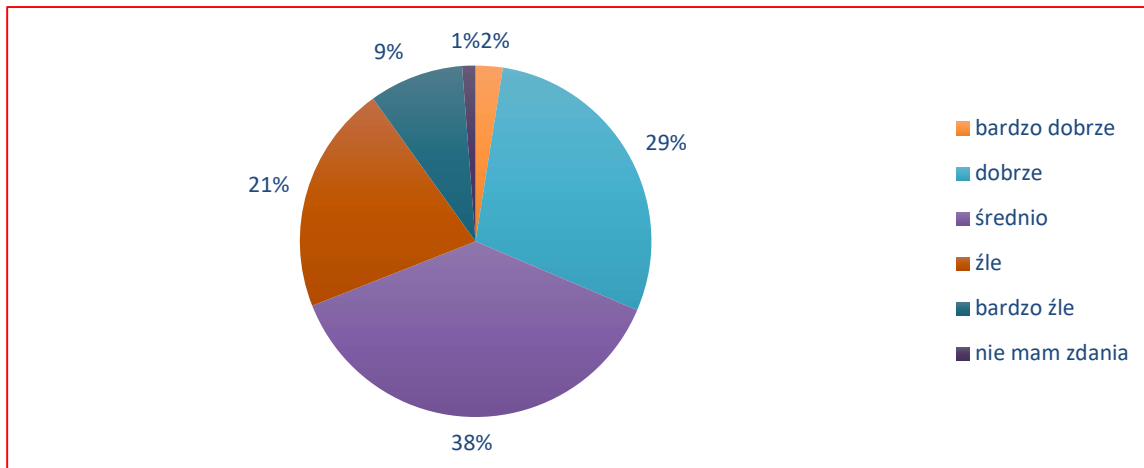

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

W kontekście poziomu życzliwości społecznej najczęściej badanych mieszkańców oceniło go średnio (38%). Poza tym nieznacznie przeważały wskazania pozytywne, 31% do 30%. Jest to wynik akceptowalny, ale omawianej życzliwości nigdy nie będzie zbyt wiele.

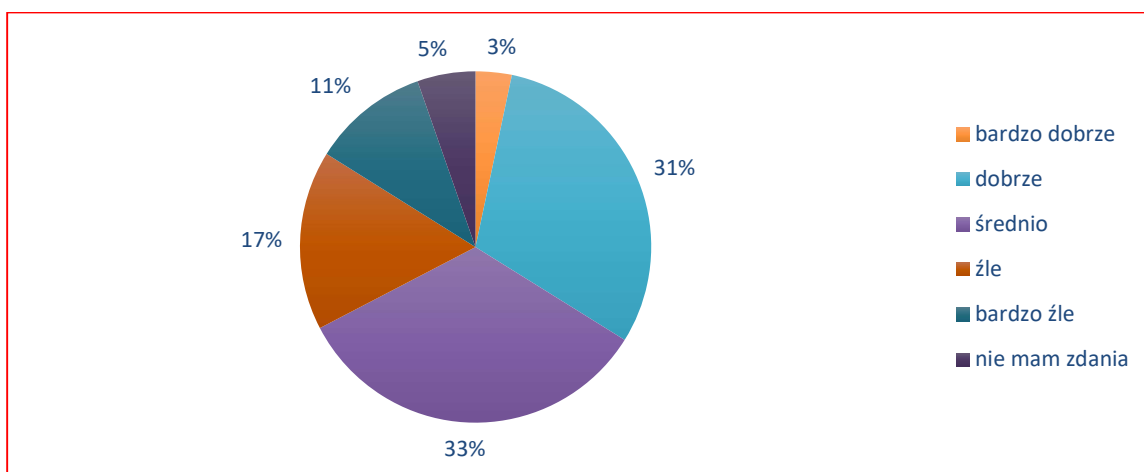
Wykres 70. Poziom życzliwości społecznej

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Ocena poziomu tożsamości lokalnej w Mieście Bełchatów przyniosła mieszane wyniki. Z jednej strony przeważały oceny pozytywne (34% do 28%), z drugiej jednak 33% respondentów wskazało na ocenę średnią. Wynik jest ważny, ponieważ jeśli poziom wspomnianej tożsamości jest wysoki, dobrze oceniany to mieszkańcy mają większą chęć angażowania się w projekty rozwojowe na rzecz swojego miasta, miejsca, z którym utożsamiają się na co dzień i wiążą swoją przyszłość.

Wykres 71. Poziom tożsamości lokalnej

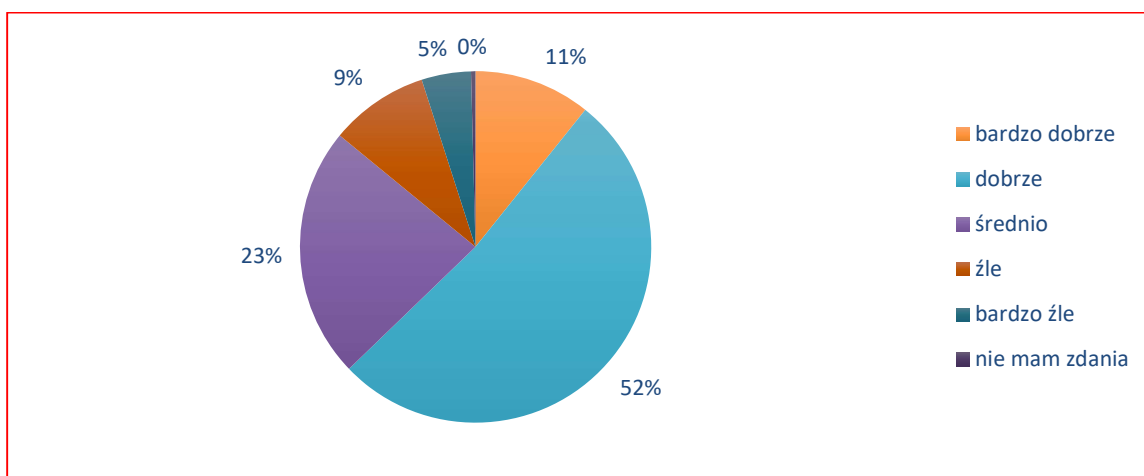
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

3.2. Sfera przestrzenna oraz infrastrukturalna

Ocena przez badanych miejskiej infrastruktury technicznej, w tym rozwoju sieci internetowej, jest dobra z wyraźną przewagą ocen pozytywnych, 63% do 14%. Infrastruktura techniczna jest niewątpliwie silną stroną Miasta Bełchatowa, stanowi ona jednocześnie podstawę do dalszego rozwoju społeczno-ekonomicznego, przeciągania nowych inwestorów oraz mieszkańców.

Wykres 72. Infrastruktura techniczna (media, wodociągi, kanalizacja, elektryfikacja, gazyfikacja, Internet, itp.)

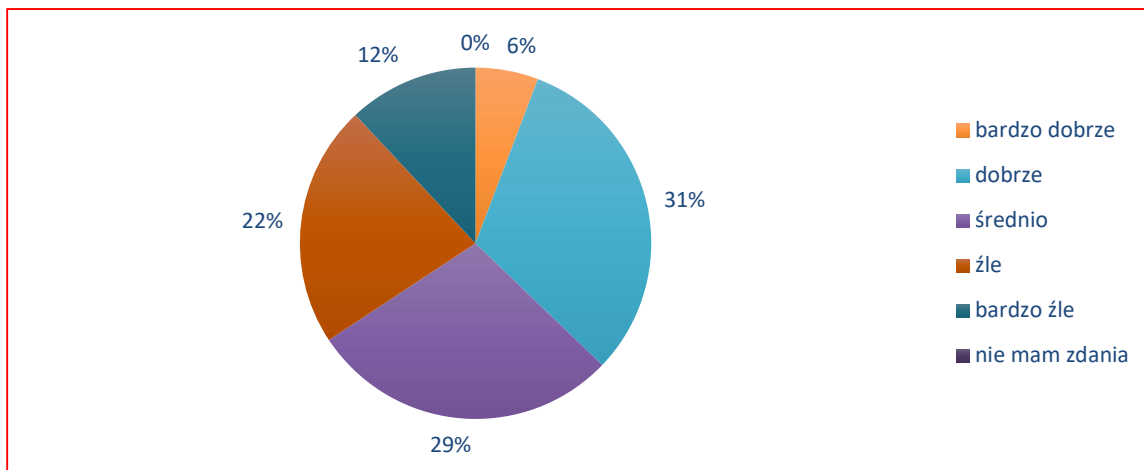

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Miejska infrastruktura komunikacyjna, w tym drogi, chodniki, ścieżki rowerowe uzyskała przewagę ocen pozytywnych, 37% do 34%, średnio oceniło ją 29% badanych mieszkańców. W tym obszarze widać już większą przestrzeń do poprawy. Ponadto omawiana infrastruktura komunikacyjna jest postrzegana przez mieszkańców jako ważny czynnik rozwoju miasta.

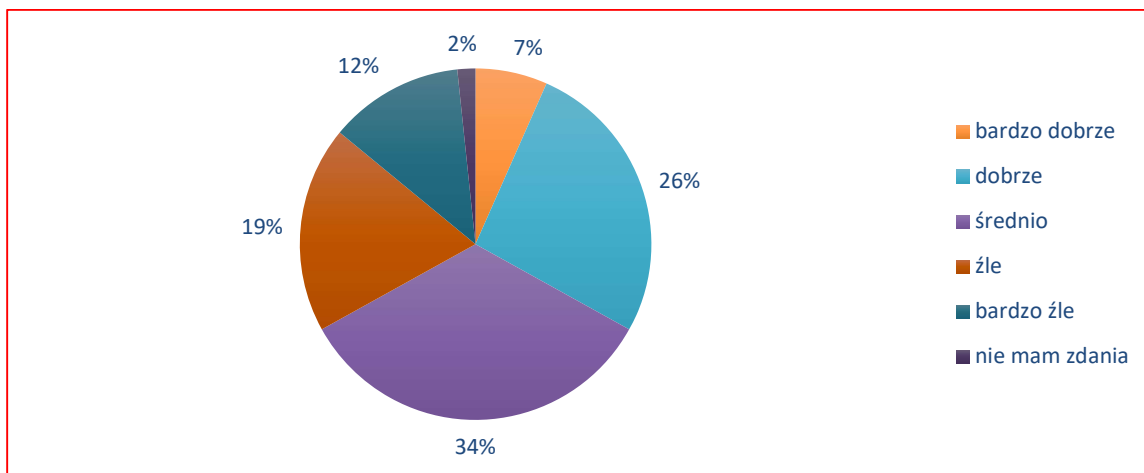
Wykres 73. Infrastruktura komunikacyjna (drogi, chodniki, ścieżki rowerowe)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Położenie Miasta Bełchatów wraz z dostępnością komunikacyjną to kolejny ważny aspekt oceniony bardziej pozytywnie w stosunku 33% do 31%. Ponadto aż 34% respondentów uznało położenie miasta jako średnie. Kluczem do poprawy jest tu dostępność komunikacyjna.

Wykres 74. Położenie gminy, dostępność komunikacyjna

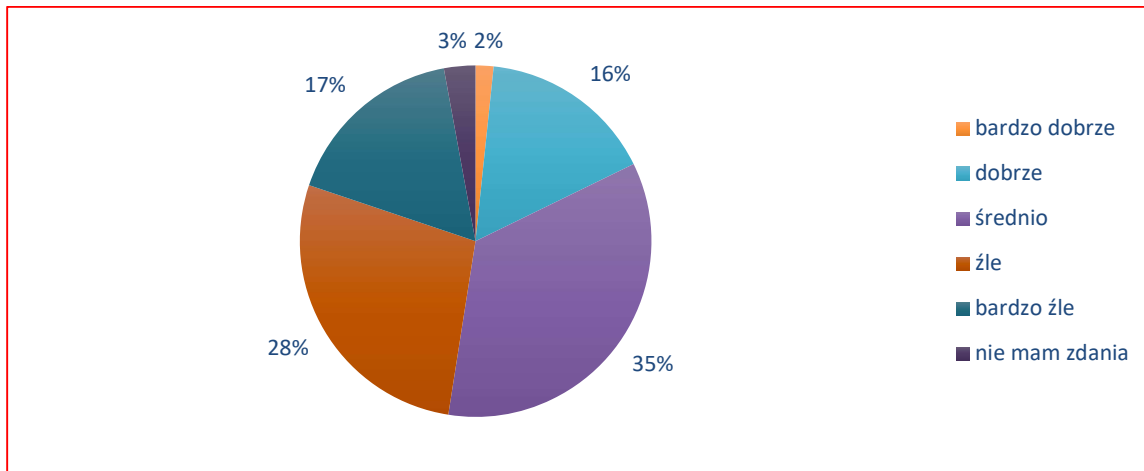

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Respondenci generalnie negatywnie (45%) ocenili obecne produkty, obiekty turystyczne Miasta Bełchatów. Pozytywnych wskazań było tylko 18%. Duża część badanych (35%) oceniła produkty turystyczne średnio. Jeżeli miasto zamierza rozwijać się w kierunku turystyki kulturowej, aktywnej, biznesowej, weekendowej należy rozważyć opracowanie i konsekwentne wdrażanie kompleksowej strategii rozwoju turystyki Miasta Bełchatowa. Ponadto można powziąć działania wspierające lokalną branżę turystyczną. Obecna sytuacja nie jest satysfakcjonująca dla mieszkańców biorących udział w badaniu.

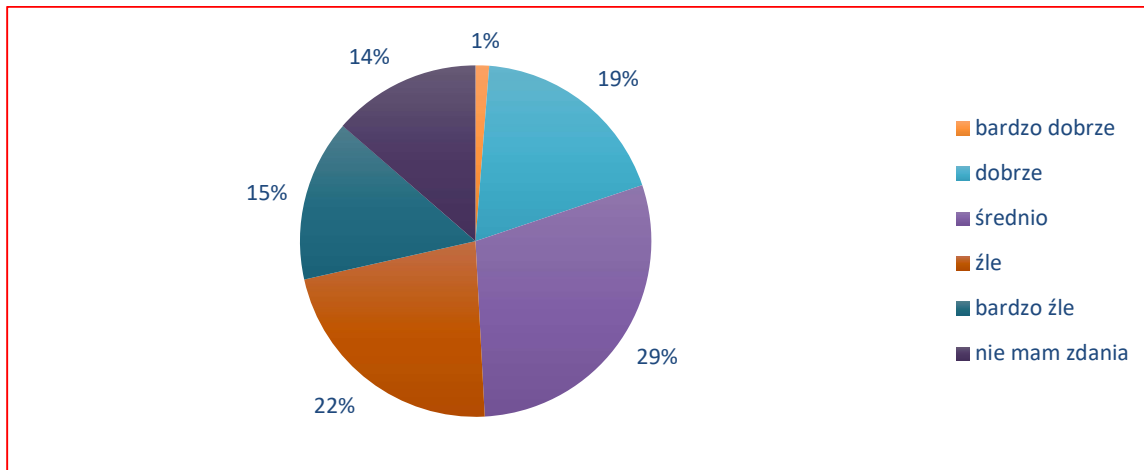
Wykres 75. Produkty, obiekty turystyczne

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Dostępność mieszkań na lokalnym rynku z przewagą negatywnych wskazań, 37% do 20%. Należy zauważyć, że 14% badanych nie miało żadnego zdania, 29% oceniło dostępność średnio. Zasadne jest zatem wspieranie efektywnej lokalnej polityki mieszkaniowej.

Wykres 76. Dostępność mieszkań

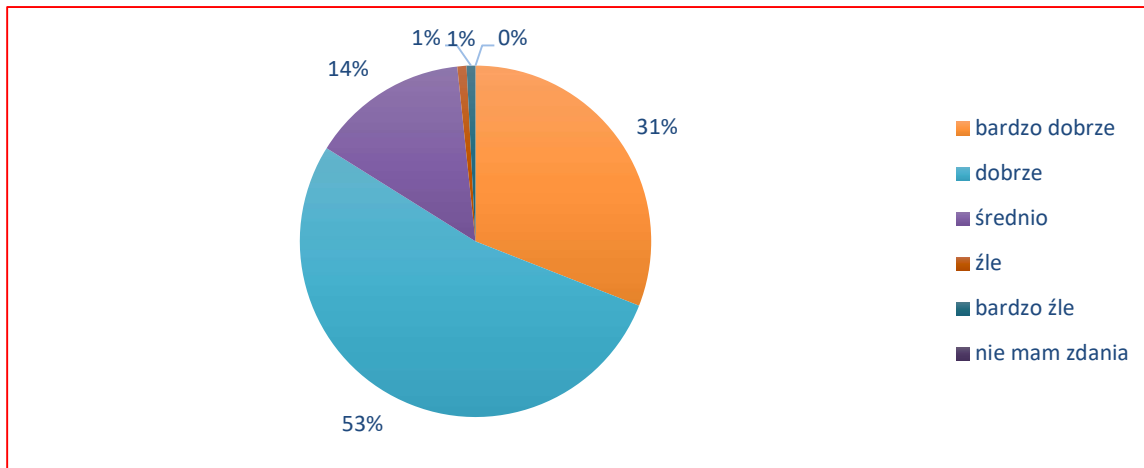

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Na drugim biegunie jest ocena dostępności sklepów w mieście. W tym wypadku odnotowano rekordowy odsetek pozytywnych ocen, aż 84%, przy zaledwie 2% negatywnych. Jest to obszar, który nie wymaga poprawy, a jedynie sprawnego funkcjonowania.

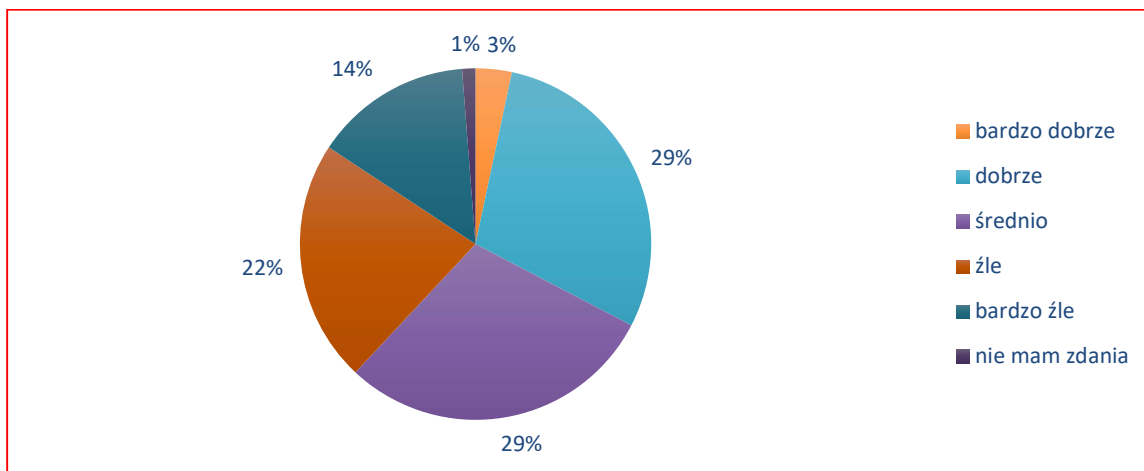
Wykres 77. Dostępność sklepów

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Biorący udział w badaniu mieszkańcy raczej negatywnie ocenili natomiast samą dostępność miejsc parkingowych (36% do 32%), odsetek średnich ocen to 29%. Poprawa wspomnianej dostępności jest to jedno z zadań, na którego realizację liczą respondenci.

Wykres 78. Dostępność miejsc parkingowych

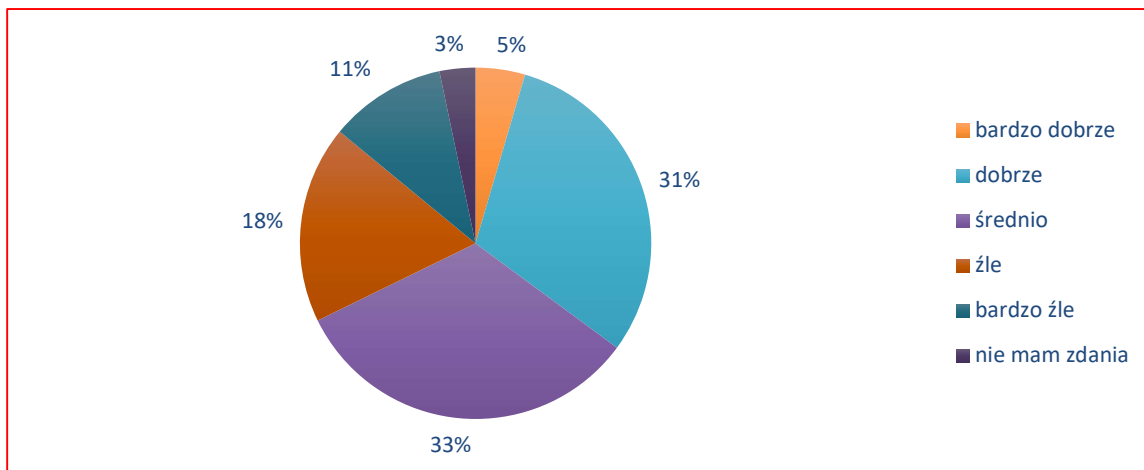
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Miejski ład przestrzenny uzyskał przewagę wskazań korzystnych nad niekorzystnymi (36% do 29%). Oceny wskazujące na średnią sytuację w tym zakresie stanowiły jednak 33% ocen ogółem. Sytuacja jest zrozumiała, ponieważ blisko 100% powierzchni miasta pokryte jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Wykres 79. Ład przestrzenny

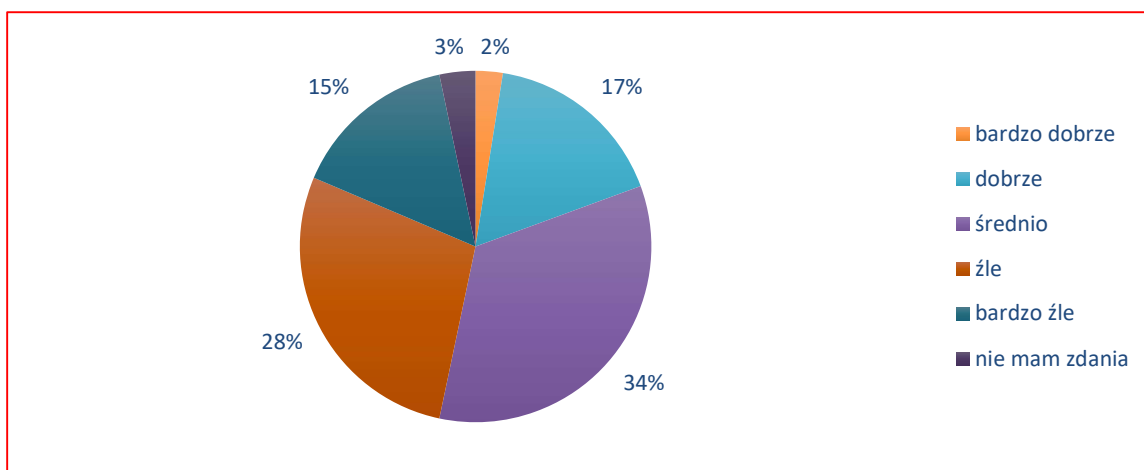

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

3.3. Sfera ekonomiczna oraz instytucjonalna

Mieszkańcy, którzy wzięli udział w badaniu nie dostrzegają walorów i potencjału turystycznego miasta. Oceniany obszar uzyskał więcej ocen negatywnych, 43% do 19%, jednocześnie wspomniane walory średnio oceniło 34% badanych. Możliwe, że działania samorządowe promujące turystykę zmienią tę perspektywę respondentów.

Wykres 80. Walory i potencjał turystyczny

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

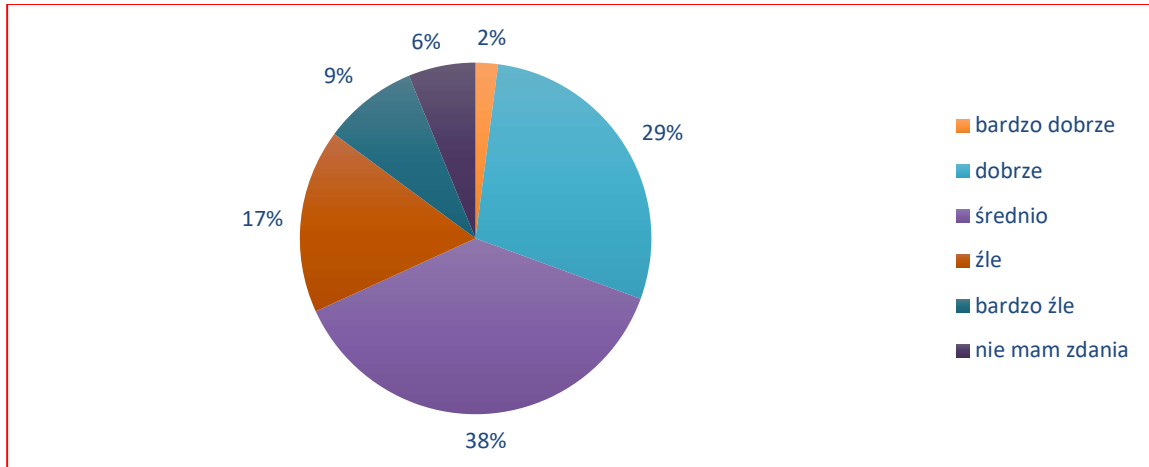
Biorący udział w badaniu ocenili swoje dochody raczej pozytywnie, w stosunku 31% do 26%, co przy tego typu pytaniach należy uznać za korzystny wynik, świadczący raczej o ponad

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

przeciętnej sile nabywczej portfeli respondentów. Należy przy tym zauważyć, że 38% badanych wspomniane dochody oceniło średnio.

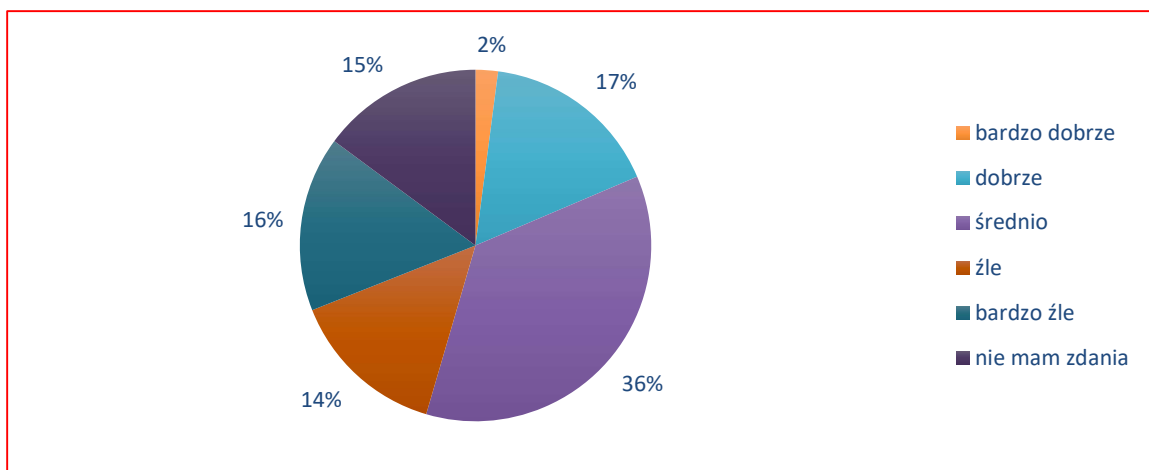
Wykres 81. Dochody mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Z drugiej strony poziom posiadanych oszczędności oceniony został raczej negatywnie, w stosunku 30% do 19%. Ponadto 36% badanych przyznało oceny średnie, 15% nie miało zdania. Na podstawie tych wyników sformułować można wniosek, że biorący udział w badaniu mieszkańcy nie mieli problemów z wysokością swoich dochodów, natomiast nie potrafili zgromadzić satysfakcjonujących oszczędności.

Wykres 82. Poziom posiadanych oszczędności

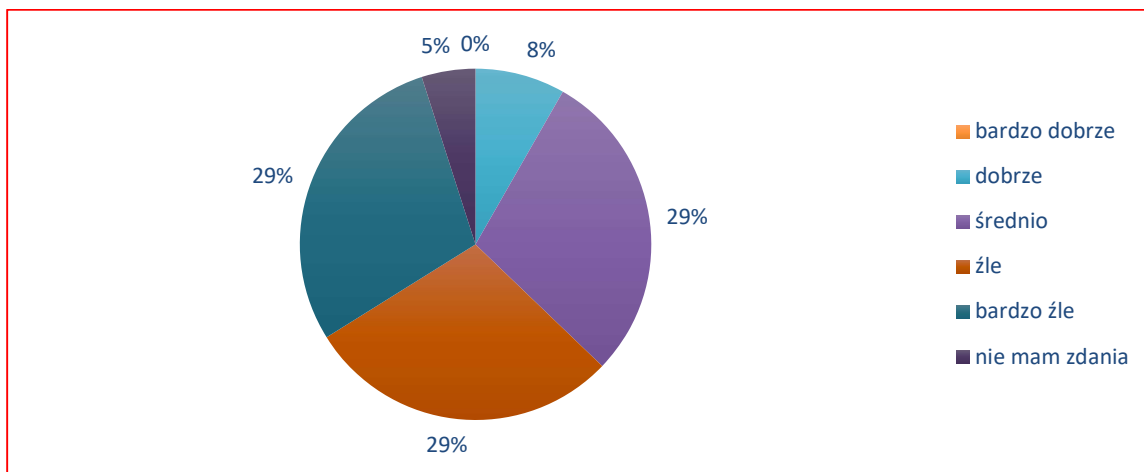
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

W odniesieniu do oceny jakości lokalnego rynku pracy mamy wyraźną przewagę negatywnych wskazań, 58% do zaledwie 8% pozytywnych. Widać, że respondenci oczekują gruntownych zmian dotyczących rynku pracy, w tym w kierunku rozwój branż innowacyjnych, opartych na nowoczesnych technologiach, odnawialnych źródłach energii. Można założyć, że w tych oczekiwaniach mieści się transformacja lokalnej gospodarki.

Wykres 83. Jakość rynku pracy

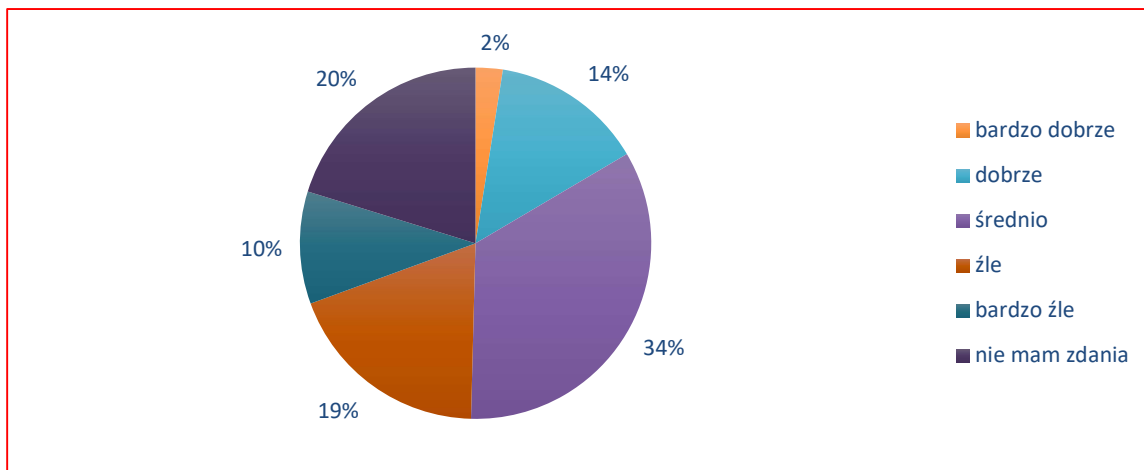

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Pomimo relatywnie niskiego poziomu bezrobocia w mieście respondenci ocenili ten poziom negatywnie, 29% do 16%, przy czym 34% badanych przyznało średnie oceny, 20% nie miało zdania. Można założyć, że tak surowa ocena wynika bardziej z omawianej wcześniej jakości rynku pracy, niż z rzeczywistej liczby bezrobotnych w odniesieniu do liczby mieszkańców. W tym miejscu można przykładowo zalecić wdrażanie programów aktywizujących osoby długotrwale bezrobotne.

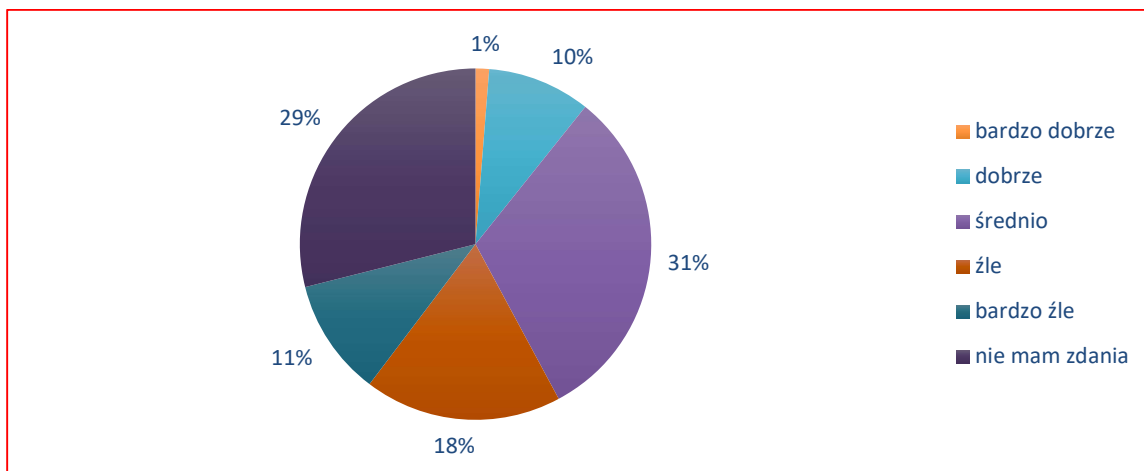
Wykres 84. Poziom bezrobocia

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Zdaniem respondentów samorząd niedostatecznie wspiera rozwój sektora MSP, przewaga negatywnych wskazań to 29% do 11%. Z uwagi na kluczowy charakter tego sektora miasto powinno rozważyć intensyfikację działań w tym obszarze, poza obecnie realizowanymi.

Wykres 85. Wspieranie rozwoju sektora MSP przez samorząd

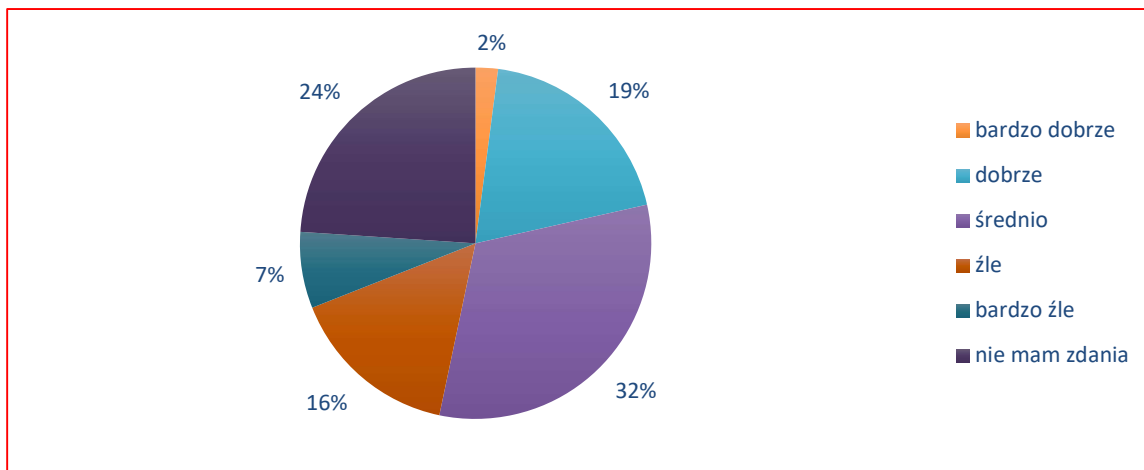

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

W kontekście oceny dostępności trenów inwestycyjnych uzyskano nieznaczną przewagę ocen negatywnych (23% do 21%). Należy zauważyć, że 24% badanych nie miało zdania w tym temacie, 32% średnio oceniło omawianą dostępność. Uzyskane wyniki to jednak sygnał do działań samorządowych na rzecz poprawy sytuacji w tym zakresie.

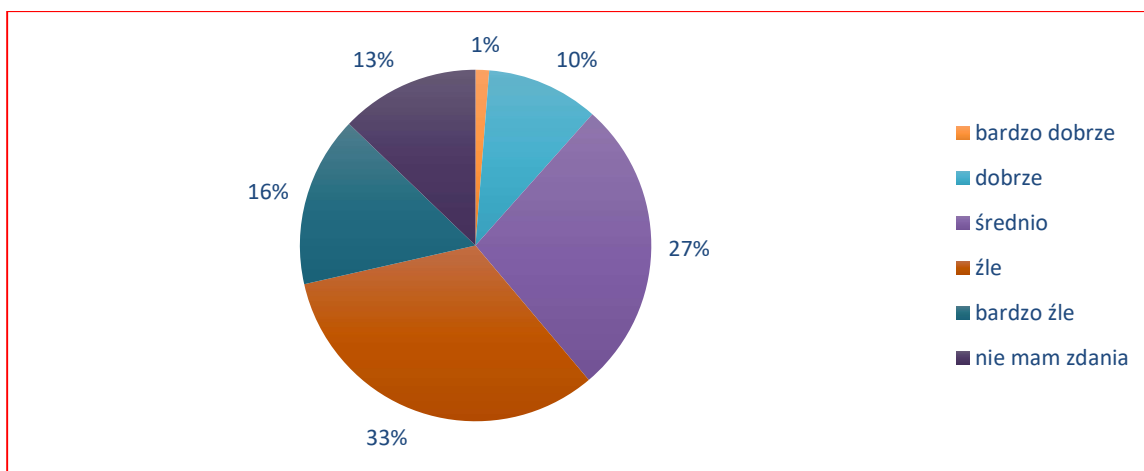
Wykres 86. Dostępność terenów inwestycyjnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Biorący udział w badaniu źle postrzegają innowacyjność lokalnej gospodarki, co jest zbieżne z wcześniej uzyskiwanymi wynikami badania ankietowego. Przewaga ocen negatywnych jest wyraźna, to 49% do 11%, przy 27% ocen średnich.

Wykres 87. Innowacyjność gospodarki

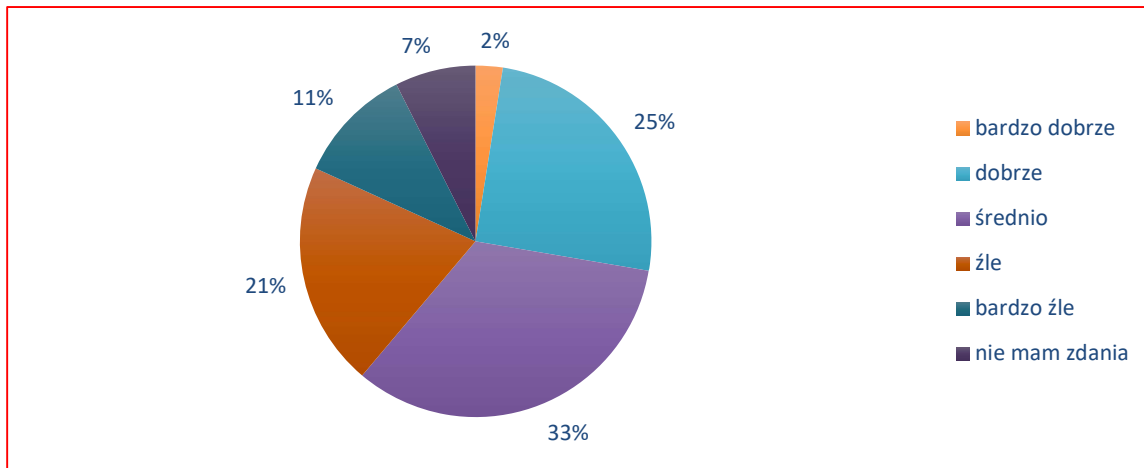
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Poczucie satysfakcji z osiągnięć zawodowych 27% badanych, nie odczuwa tej satysfakcji 32% respondentów, co koreluje z wcześniejszymi ocenami miejskiego rynku pracy.

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

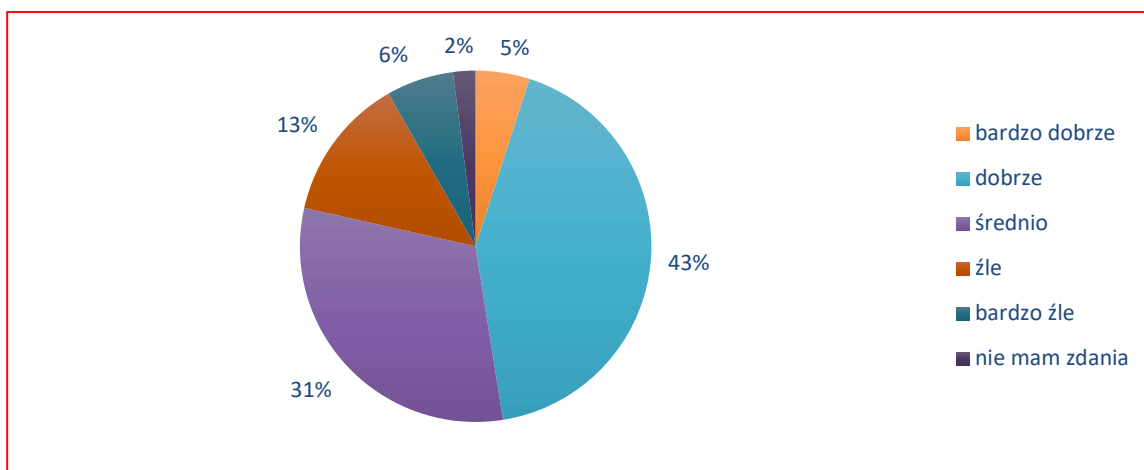
Wykres 88. Poczucie satysfakcji z osiągnięć zawodowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Pozytywne wyniki przynosi analiza odpowiedzi odnośnie poczucia bezpieczeństwa publicznego. Bezpiecznie czuje się w Mieście Bełchatów 48% badanych mieszkańców, nie odczuwa wspomnianego bezpieczeństwa tylko 19%. Ponadto 31% ankietowanych średnio oceniło bezpieczeństwo publiczne. Wziąwszy pod uwagę znaczenie tego obszaru miejskiej rzeczywistości, wyniki uznać można za satysfakcjonujące.

Wykres 89. Poczucie bezpieczeństwa publicznego

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

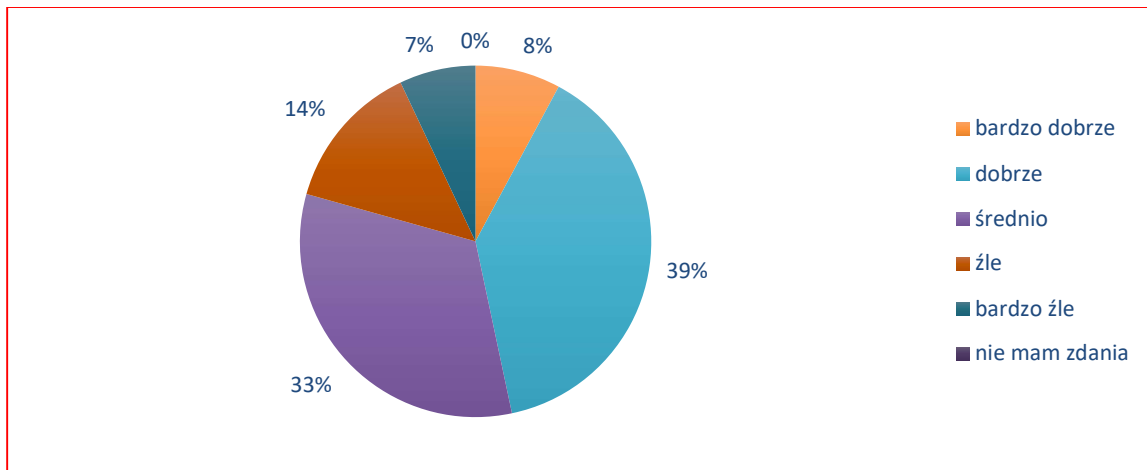
Ocena czystości, porządku i estetyki to ponownie wyraźna przewaga wskazań pozytywnych, 47% do 21% (33% średnich ocen). Uzyskane wyniki są dobrym prognostykiem w odniesieniu do jakości życia mieszkańców oraz potencjału miasta do przyciągnięcia nowych

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

rezydentów. Estetyka ma także znaczenie w kontekście potencjalnego rozwoju sektora turystycznego.

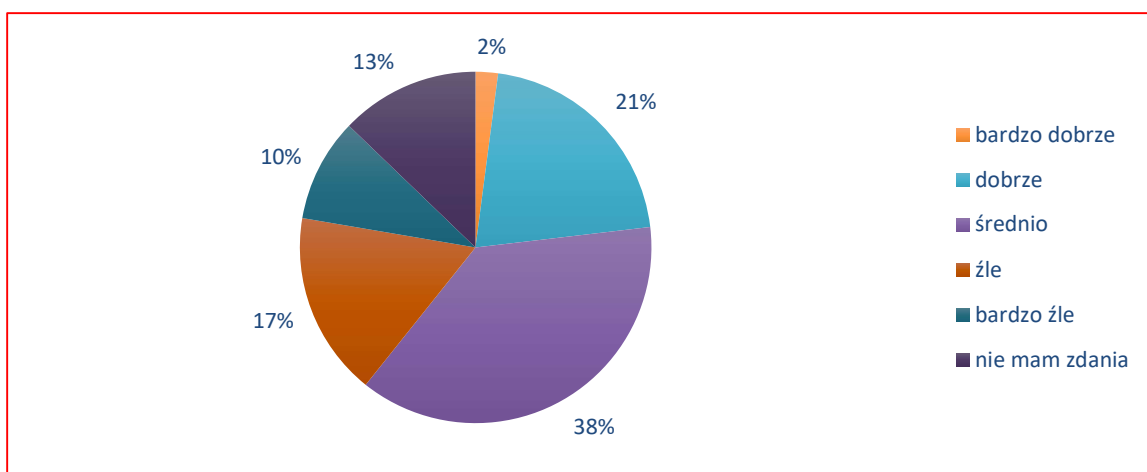
Wykres 90. Czystość, porządek i estetyka

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Proces promocji miasta oceniono raczej negatywnie, w stosunku 27% do 23%. Należy zauważyć, że aż 38% badanych oceniło proces promocji średnio. Jest to znacząca baza osób, które można przekonać swoimi działaniami, że promocja jest efektywna. Ponadto wsparciem w zakresie działań promocyjnych mogą być projekty komplementarne realizowane przez Starostwo Powiatowe w Bełchatowie.

Wykres 91. Promocja gminy

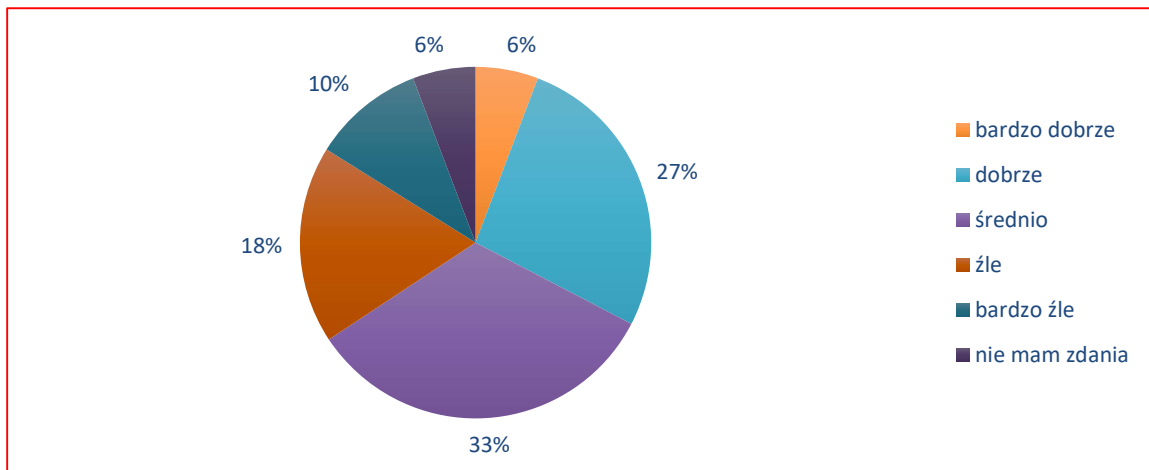
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Z kolei siła marki "Bełchatów – Tylko dobre re:akcje" oceniona została pozytywnie 33% do 28% (przy 33% średnich ocen). Taki wynik stanowi dobrą bazę do dalszej promocji Miasta Bełchatowa oraz wzmacniania jego marki na rynku regionalnym i krajowym.

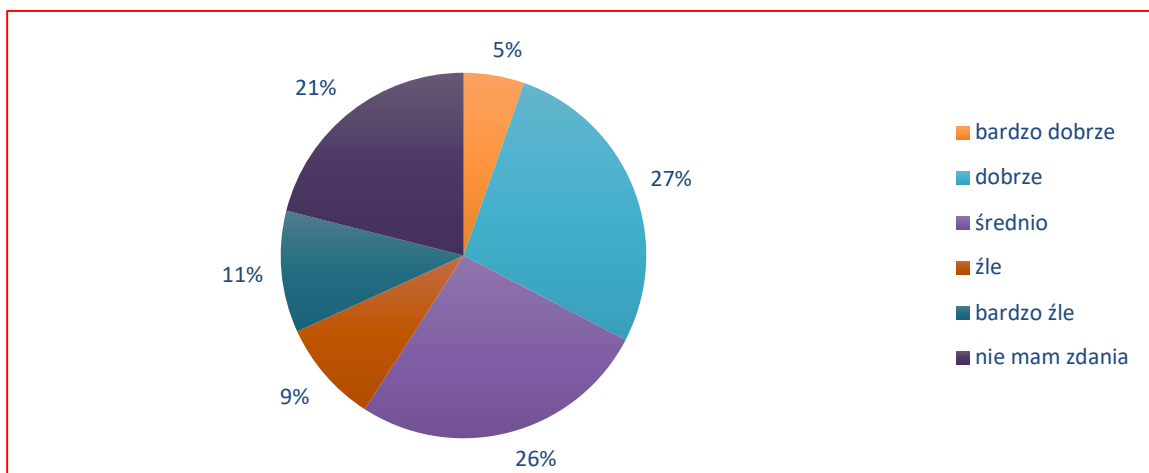
Wykres 92. Siła marki "Bełchatów – Tylko dobre re:akcje" (rozpoznawalność marki, wizerunek miasta, pozytywne skojarzenia)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

W ocenie jakości zarządzania kryzysowego zarysowała się przewaga ocen pozytywnych, 32% do 20%. Ponadto 21% ankietowanych nie miało zdania w tym zakresie.

Wykres 93. Jakość zarządzania kryzysowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

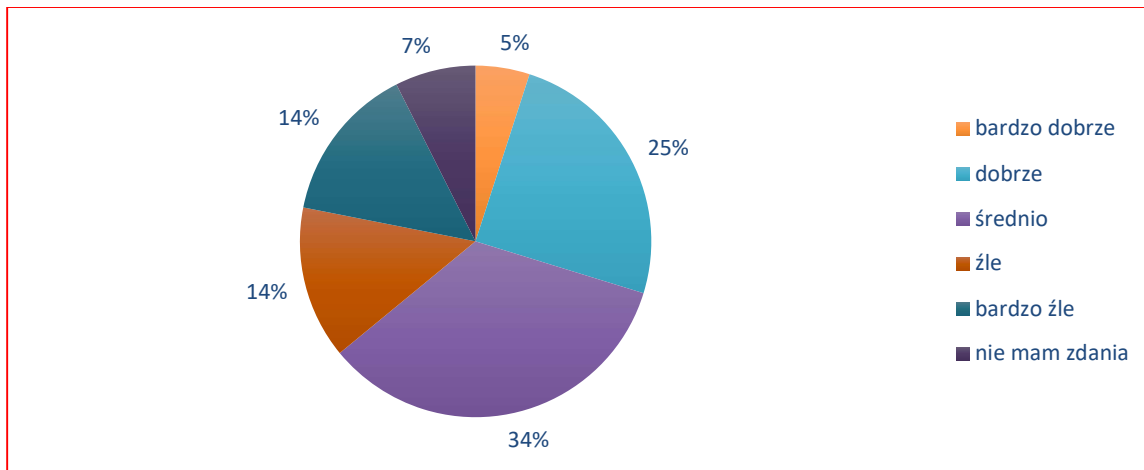
Mieszkańcy biorący udział w badaniu pozytywnie ocenili jakość administracji lokalnej, w stosunku 30% do 28%, przy 34% średnich wskaźników. Uzyskany wynik, generalnie akceptowalny, skłania jednak do podjęcia działań na rzecz poprawy wspomnianej jakości, tym bardziej, że od

tego zależy komfort użytkowników miejskiej przestrzeni (mieszkańców, inwestorów, turystów, itd.).

Wykres 94. Jakość administracji lokalnej

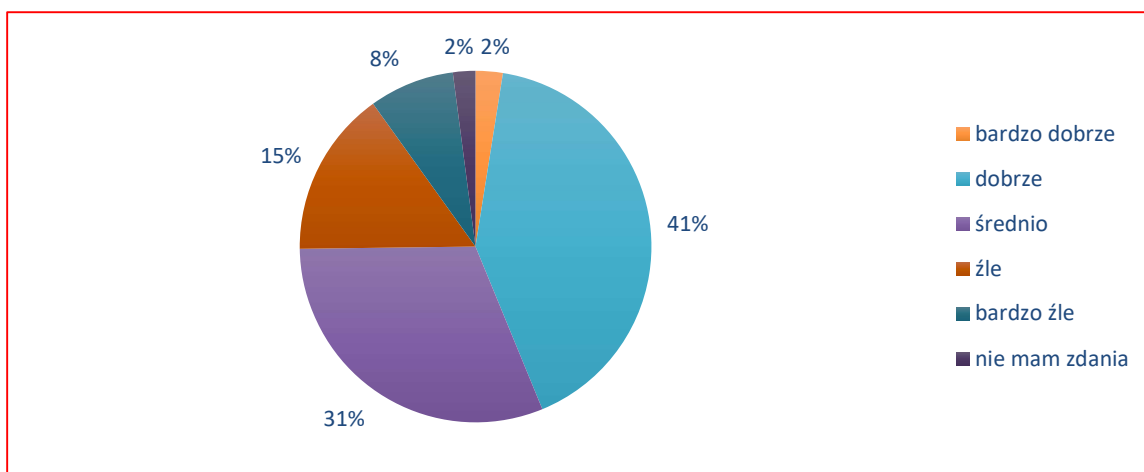

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

3.4. Sfera środowiskowa

Respondenci dobrze ocenili stan środowiska naturalnego ogółem, 43% do 23% (31% średnich ocen). Jest to ważny wynik odnoszący się wprost do jakości życia w mieście.

Wykres 95. Stan środowiska naturalnego ogółem

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

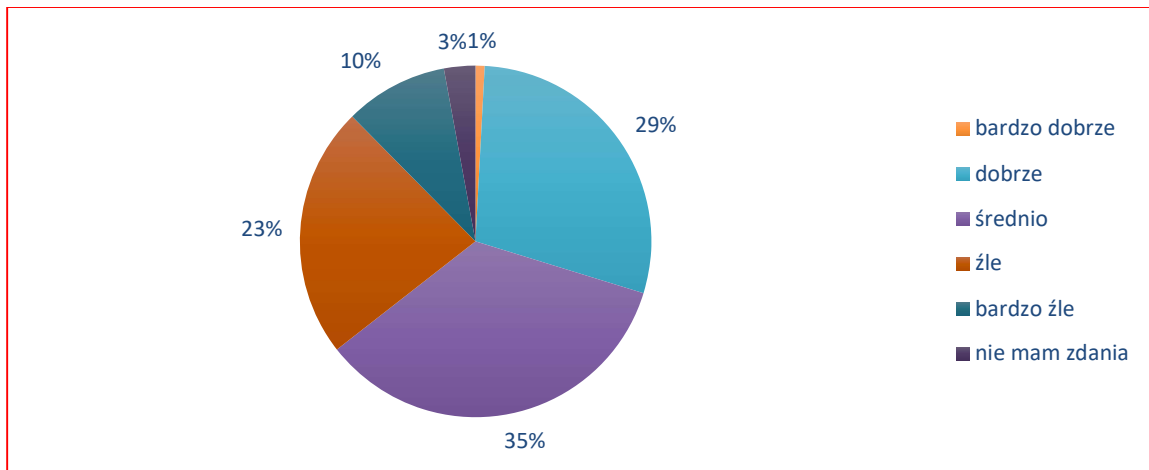
Sama jakość miejskiego powietrza to jednak przewaga ocen negatywnych w relacji 33% do 30%, przy 35% średnich ocen. Jakość powietrza jest problemem większości samorządów,

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

nie inaczej ocenili to mieszkańcy Miasta Bełchatowa, co jest czytelnym wskazaniem do podejmowania projektów na rzecz czystego powietrza.

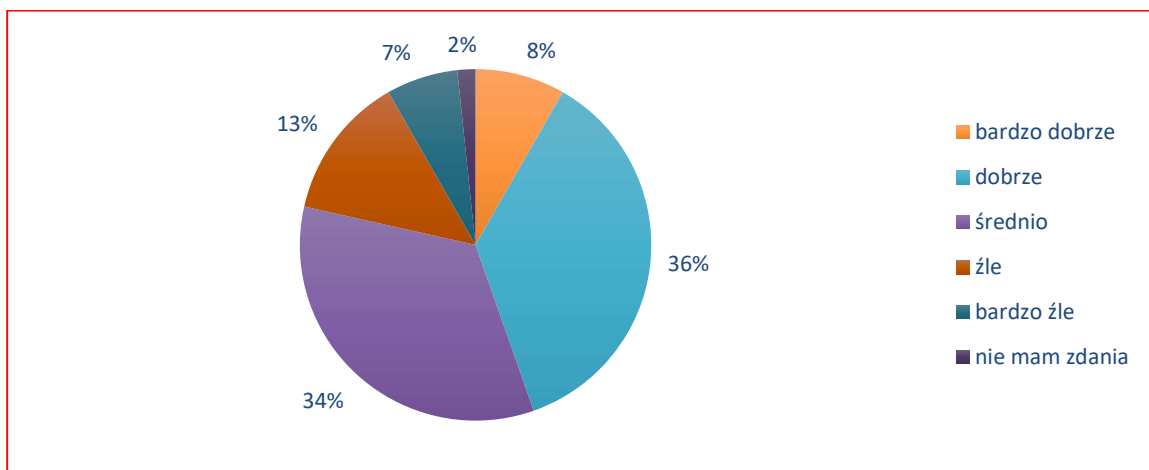
Wykres 96. Jakość powietrza

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Z kolei jakość wody została oceniona pozytywnie (44% do 20%), jednocześnie 34% badanych oceniło ją średnio. Jest to kolejny ważny wynik, który w sposób bezpośredni dotyczy jakości życia w mieście.

Wykres 97. Jakość wody

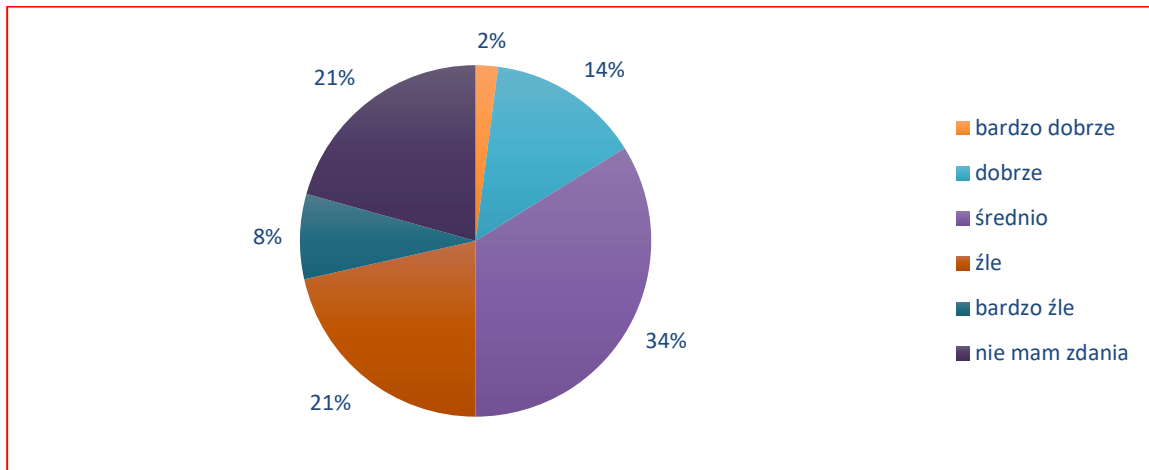
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Zdaniem respondentów wykorzystanie Odnawialnych Źródeł Energii (OZE) przez mieszkańców i samorząd nie jest wystarczające. Odnotowano przewagę ocen negatywnych (29% do 16%). Szersze wykorzystanie OZE wydaje się zatem oczywistym kierunkiem działania.

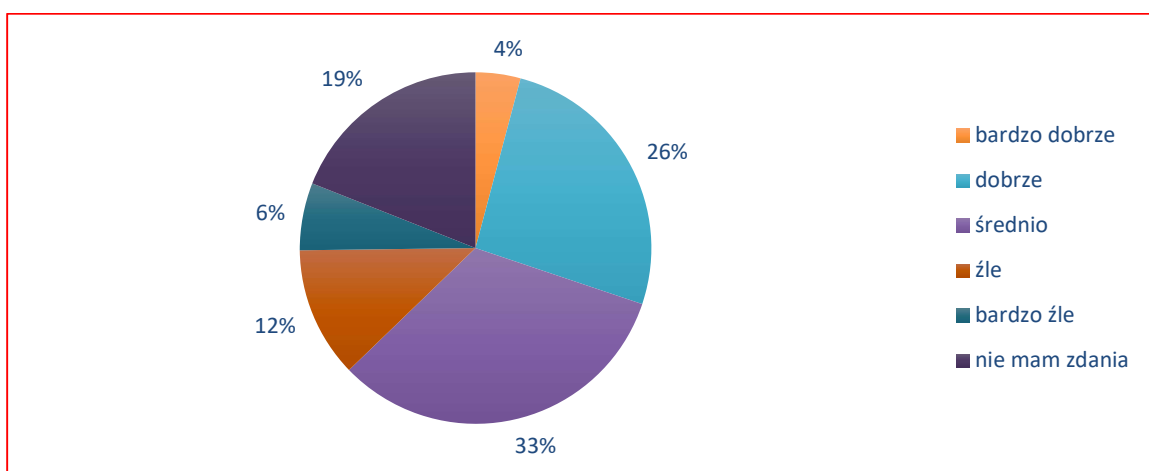
Wykres 98. Wykorzystanie Odnawialnych Źródeł Energii przez mieszkańców i samorząd

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Partycypujący w badaniu mieszkańcy miasta pozytywnie ocenili jakość lokalnych produktów żywnościowych, w stosunku 30% do 18%. Ponadto 19% respondentów nie miało zdania, 33% przyznało średnie oceny. Uzyskany wynik ma szersze znaczenie, ponieważ produkty lokalne mogą być jednym z elementów wpływających na atrakcyjność turystyczną miasta.

Wykres 99. Jakość produktów lokalnych (żywność i napoje)

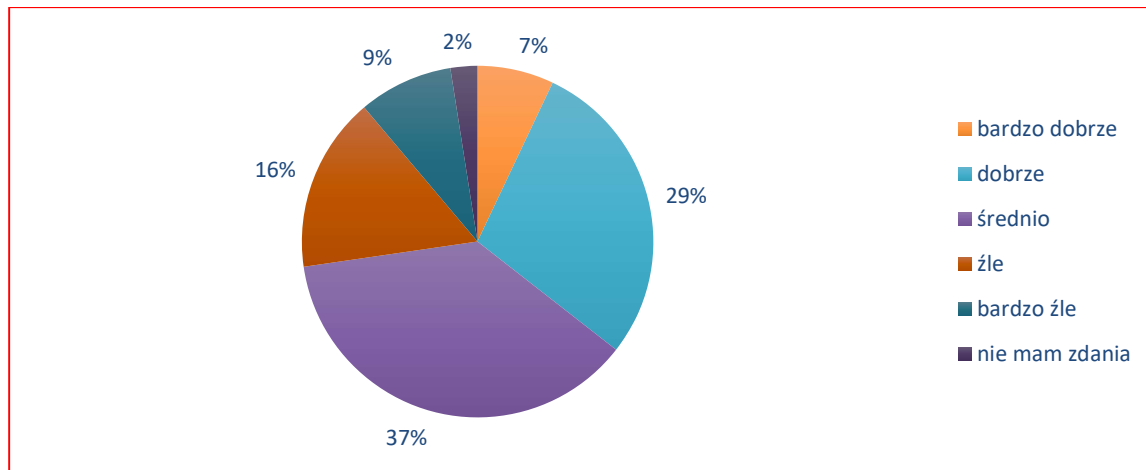
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

W przypadku uroków miejskiego krajobrazu, aż 37% ankietowanych oceniło je średnio. Ogólnie natomiast przeważały oceny pozytywne, 36% do 25%. Wspomniane uroki są kolejnym czynnikiem mającym wpływ na wybory mieszkaniowe, turystyczne oraz inwestycyjne. Wspomagają również proces promocji miasta.

Wykres 100. Uroki krajobrazu

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

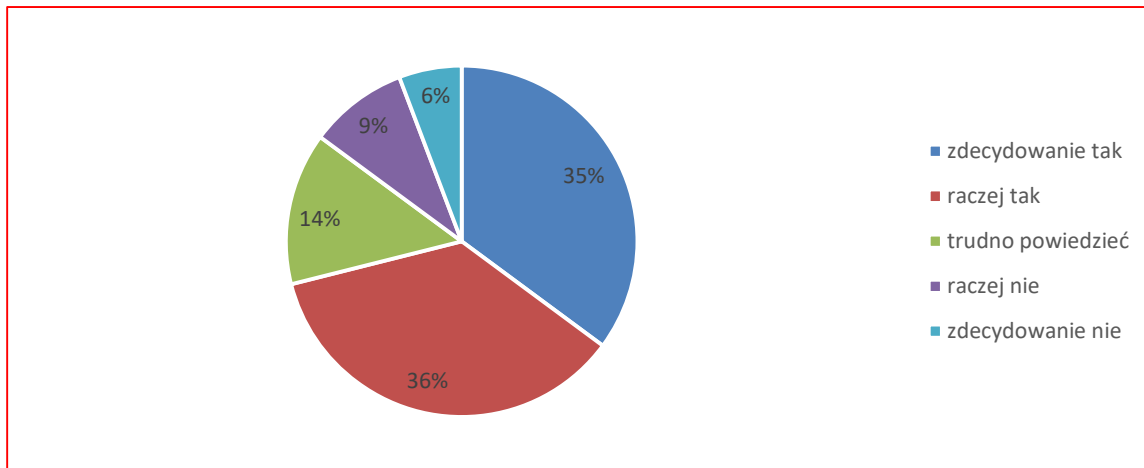
3.5. Tożsamość lokalna, obszary rozwojowe miasta oraz problemowe

W tej części opracowania omówione zostaną wyniki badań dotyczące oceny obszarów rozwojowych oraz problemowych Miasta Bełchatowa. Należy zauważyć, że 71% ankietowanych odpowiedziało, że utożsamiają się z Miastem Bełchatowem. Są to solidne podstawy, na których można budować miejskie projekty rozwojowe. Mieszkańcy, którzy utożsamiają się ze swoim miejscem zamieszkania są bardziej skłonni do partycypowania w rozwiązywaniu lokalnych problemów, inwestowania, tworzenia nowych wartości. Tylko 15% badanych zadeklarowało brak wspomnianego utożsamiania.

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

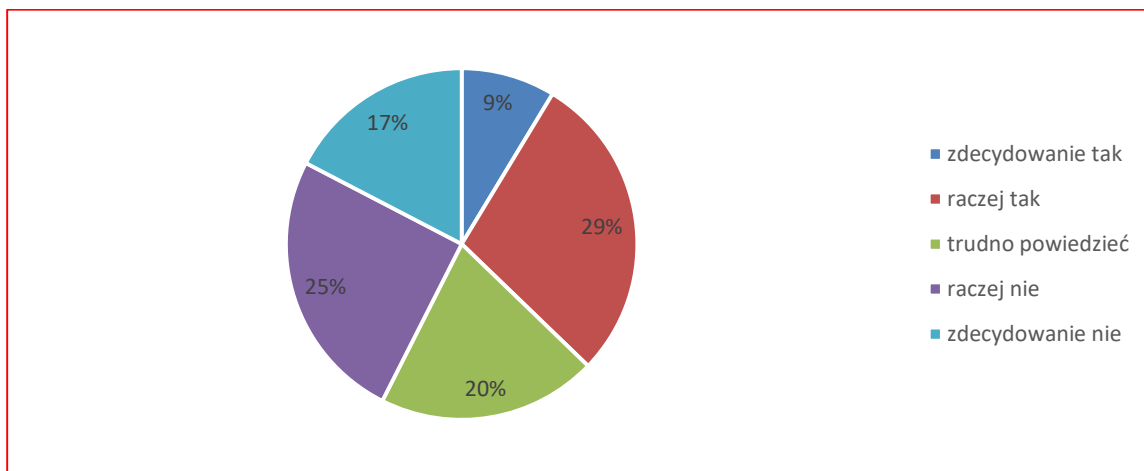
Wykres 101. Czy utożsamia się Pan/i z Miastem Bełchatów (poczucie tożsamości lokalnej)?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Więcej ankietowanych (42% do 38%) uznało, że miasto nie rozwinęło się w ostatnich latach. Taki wynik stanowi motywację dla wszystkich lokalnych środowisk, w tym samorządu terytorialnego do dalszej intensyfikacji działań na rzecz rozwoju miasta.

Wykres 102. Czy uważa Pan/i, że Miasto Bełchatów rozwinęło się w ostatnich latach (2015 – 2020)?

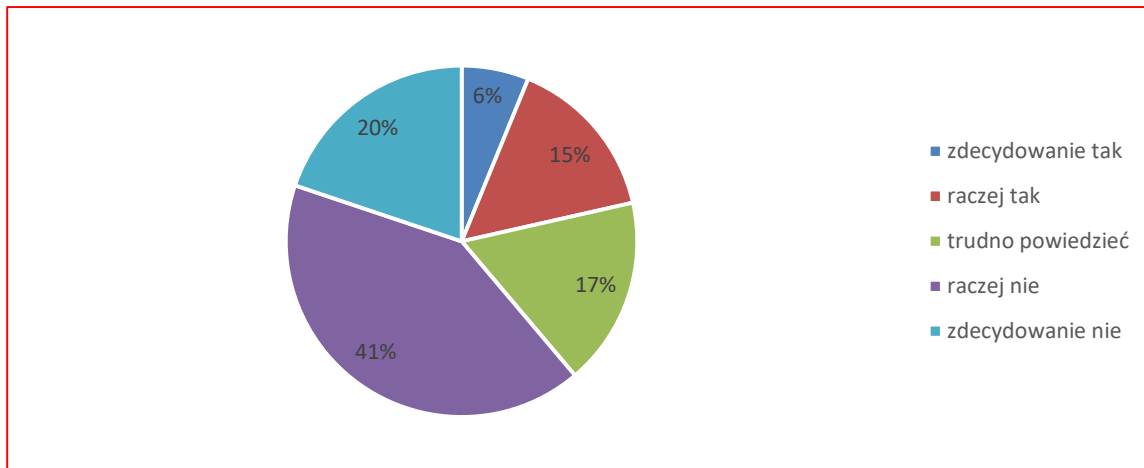
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Zdecydowana większość badanych mieszkańców (61%) nie uważa, że ma wpływ na to, co dzieje się w mieście. Wspomniany wpływ odczuwa 21% ankietowanych. W tym obszarze jest zatem duża przestrzeń do poprawy, choćby przy wykorzystaniu instrumentu aktywizującego jakim jest budżet obywatelski.

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

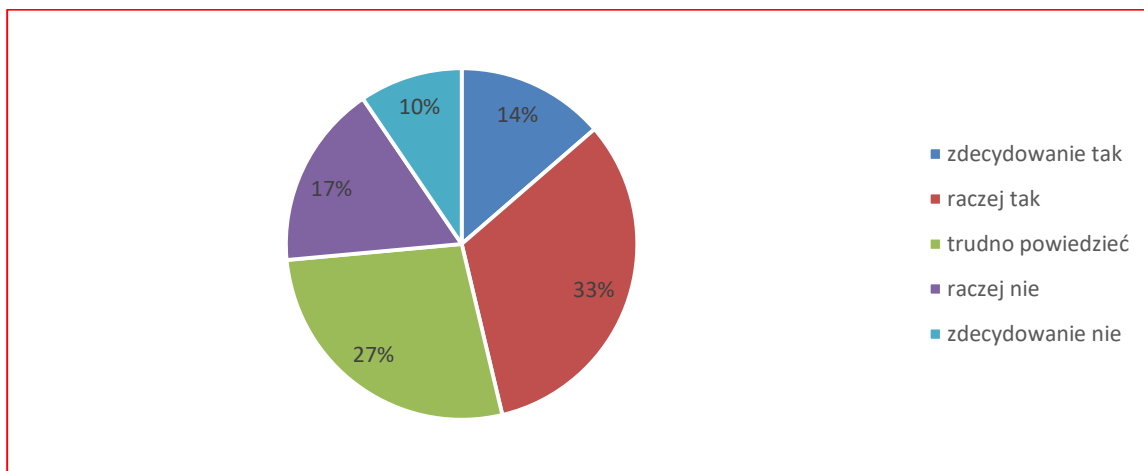
Wykres 103. Czy uważa Pan/i, że ma wpływ na to, co dzieje się w Mieście Bełchatów?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Więcej badanych osób jest zadowolonych z tego, że mieszka w Bełchatowie (47% do 27%). Jest to wynik, który podobnie jak ten dotyczący tożsamości lokalnej stanowi dobrą bazę do wzmocnienia pozycji rozwojowej miasta w przyszłości.

Wykres 104. Czy jest Pan/i zadowolony/a z tego, że mieszka w Mieście Bełchatów?

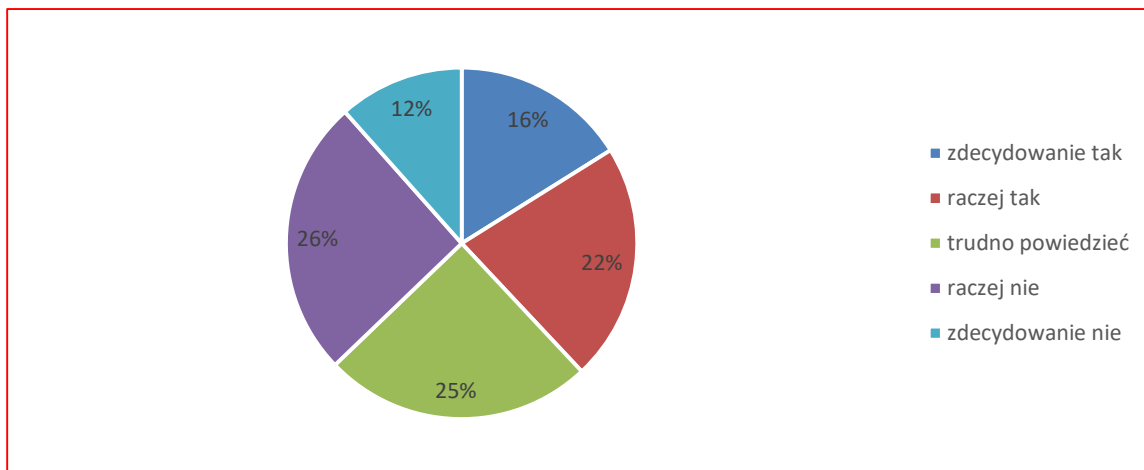

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Ankietowani, którzy nie planują przeprowadzki do innej gminy stanowią 38% ogółu badanych. Dokładnie tyle samo (38%) badanych taką przeprowadzkę rozważa. Wyniki rozłożyły się więc równomiernie.

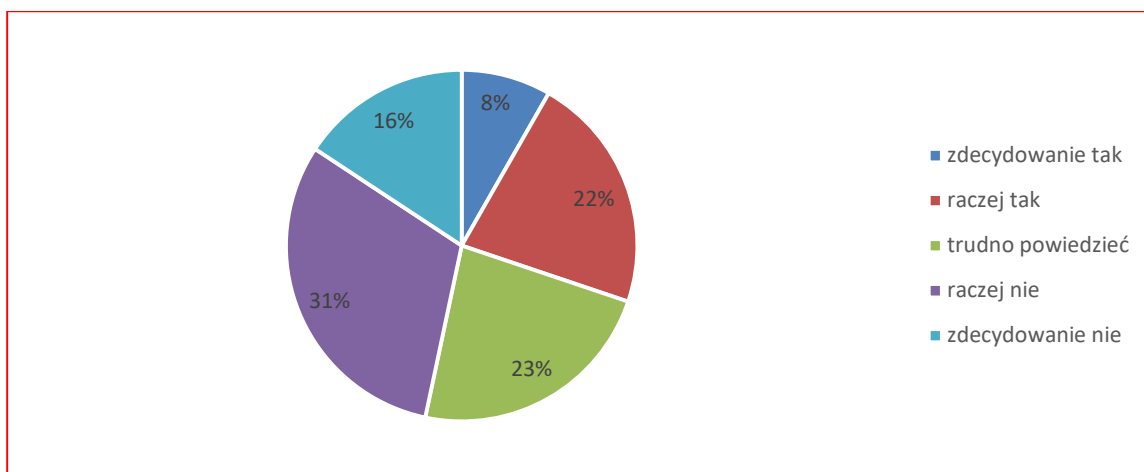
Wykres 105. Czy planuje Pan/i w przyszłości przeprowadzkę do innej gminy?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Większy odsetek respondentów (47% do 30%) nie poleciłby Bełchatowa innym osobom jako miejsca do życia. Wynik różni się od wskazań dotyczących tożsamości lokalnej i jak widać nie jest z nią bezpośrednio skorelowany. W takiej sytuacji pod uwagę brany jest szerszy zestaw czynników, choćby oceniona krytycznie jakość rynku pracy.

Wykres 106. Czy poleciłby/łaby Pan/i komuś Miasto Bełchatów jako miejsce do życia?

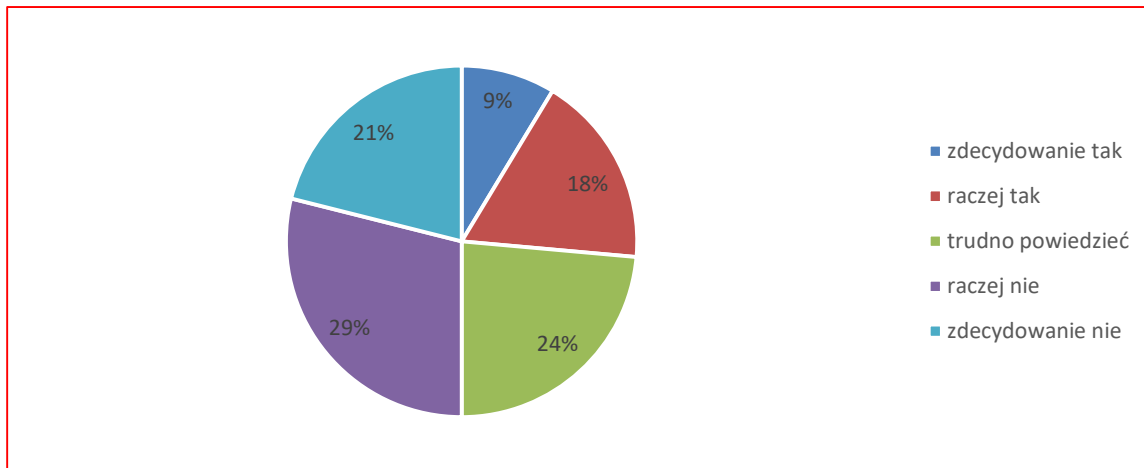

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Połowa respondentów (50%) uznała, że Bełchatów nie jest miejscem o znacznym potencjale rozwojowym. Przeciwnego zdania było 27% uczestniczących w badaniu. Na bazie tego wyniku można jednak starać się wprowadzać zmiany, które go zmieniają, jest to wyzwanie.

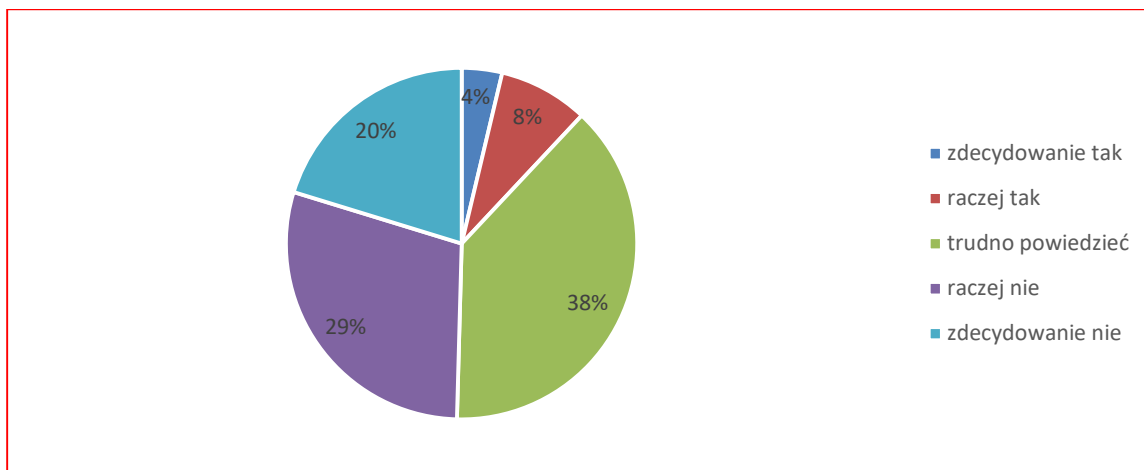
Wykres 107. Czy Miasto Bełchatów jest miejscem o znacznym potencjale rozwojowym?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Blisko połowa respondentów (49%) nie wierzy, że jakość życia w Mieście Bełchatów poprawi się w najbliższych latach. Poprawę przewiduje jedynie 10% badanych. Spora grupa badanych (38%) nie ma wyrobionego zdania w tym temacie. Podobnie jak przy poprzednich odpowiedziach jest realna szansa na poprawę tych wyników poprzez efektywne działania.

Wykres 108. Czy jakość życia w Mieście Bełchatów poprawi się w najbliższych latach?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

W kontekście obszarów rozwoju miasta, które powinny być wspierane w pierwszej kolejności zdecydowanie na pierwszym miejscu znalazło się sprowadzenie do miasta dużego inwestora (65%). Na kolejnych miejscach znalazły się: poprawa dostępu do opieki zdrowotnej (48%), budowa i modernizacja dróg oraz ciągów pieszo-rowerowych (41%) oraz udogodnienia dla przedsiębiorców (38%).

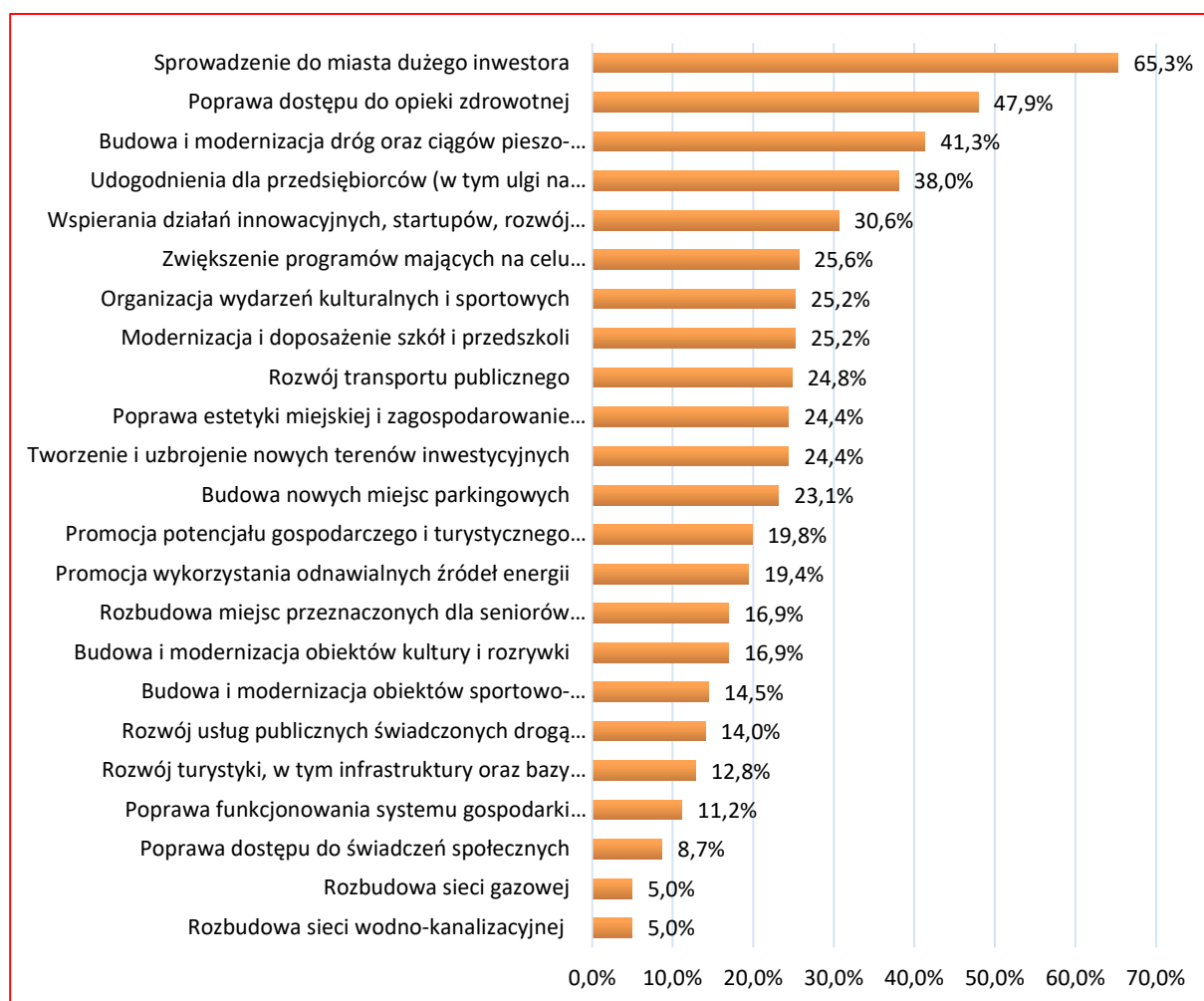

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Ponadto wśród projektów, które uzyskały ponad 20% wskazań znalazły się: wspieranie działań innowacyjnych, startupów, rozwój eksportu usług i produktów; zwiększenie programów mających na celu zmniejszenie bezrobocia; organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowych; modernizacja i doposażenie szkół i przedszkoli; rozwój transportu publicznego; poprawa estetyki miejskiej i zagospodarowanie przestrzeni publicznych; tworzenie i uzbrojenie nowych terenów inwestycyjnych; budowa nowych miejsc parkingowych.

Wykres 109. Które obszary rozwoju miasta Pana/Pani zdaniem powinny być wspierane w pierwszej kolejności (proszę wybrać maksymalnie 5)?

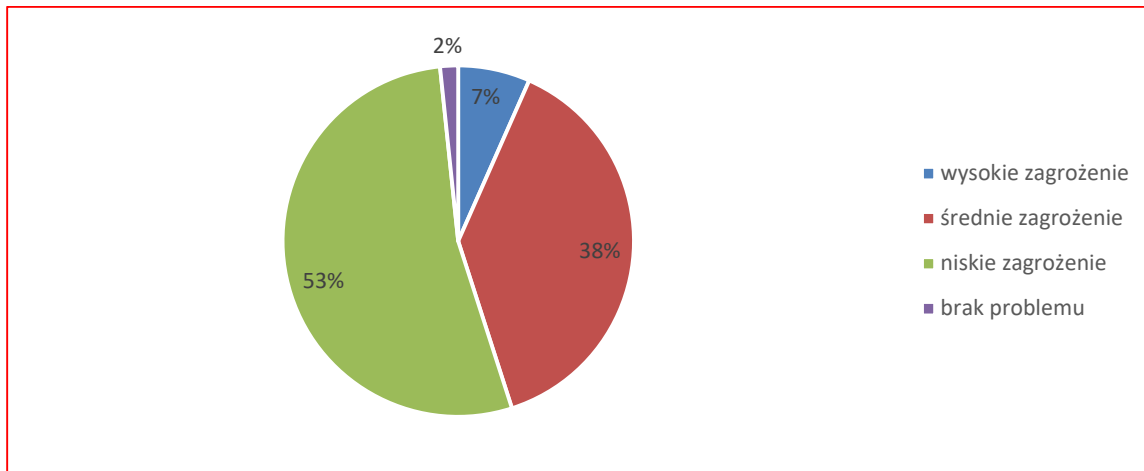
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

W kontekście oceny, jakie główne **problemy społeczne** występują na terenie Miasta Bełchatowa można stwierdzić, że respondenci raczej nie postrzegają za takowy przestępczości ogółem (55% wskazało niskie zagrożenie lub jego brak).

Bardziej poważnie postrzegany jest problem przestępczości osób młodocianych. Dla 59% badanych stanowi ona wysokie lub średnie zagrożenie.

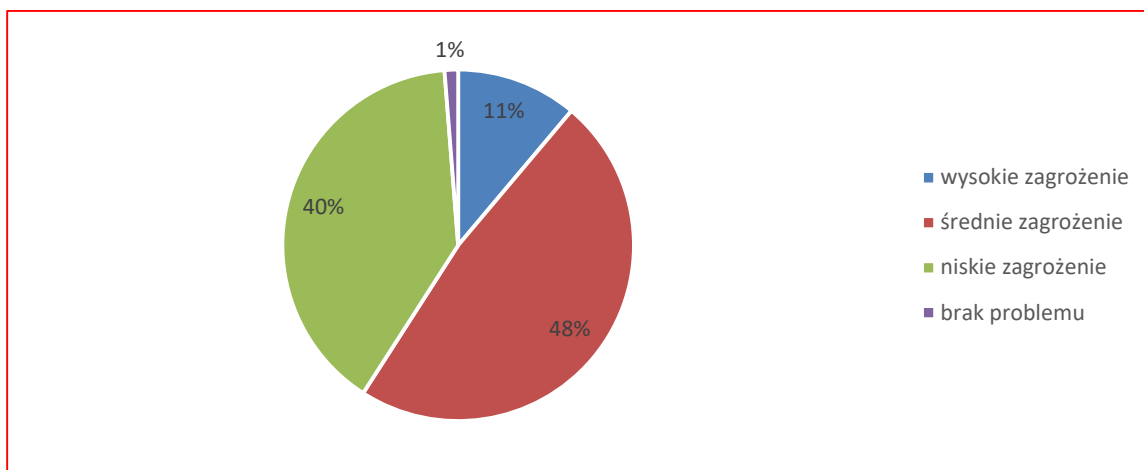

Wykres 110. Przestępczość ogółem

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Wykres 111. Przestępczość młodocianych

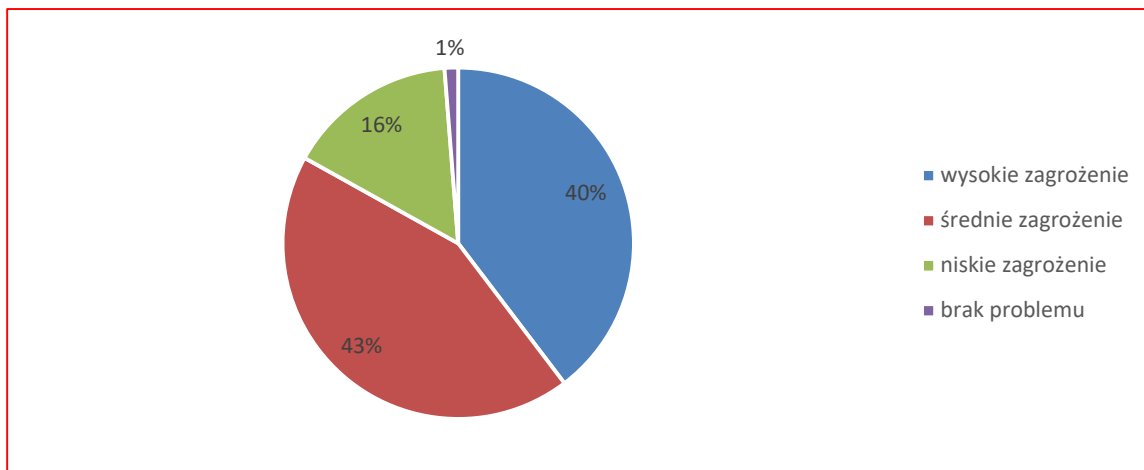

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Pomimo relatywnie dobrej obecnie sytuacji w tym zakresie mieszkańcy miasta obawiają się bezrobocia. Aż 83% ankietowanych wskazało, że bezrobocie stanowi wysokie lub średnie zagrożenie. Jest to wysoki odsetek odpowiedzi skłaniający do podejmowania działań przeciwdziałających wzrostowi bezrobocia.

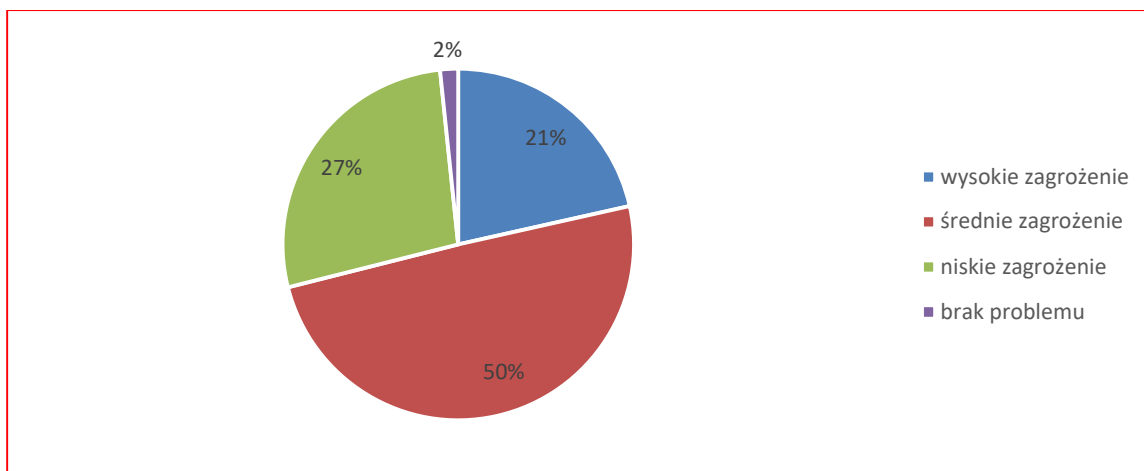
Wykres 112. Bezrobocie

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Mniej osób, ale ciągle sporo obawia się ubóstwa (wysokie lub średnie zagrożenie wskazało 71% badanych). Dla 29% ankietowanych nie stanowi ono zagrożenia.

Wykres 113. Ubóstwo

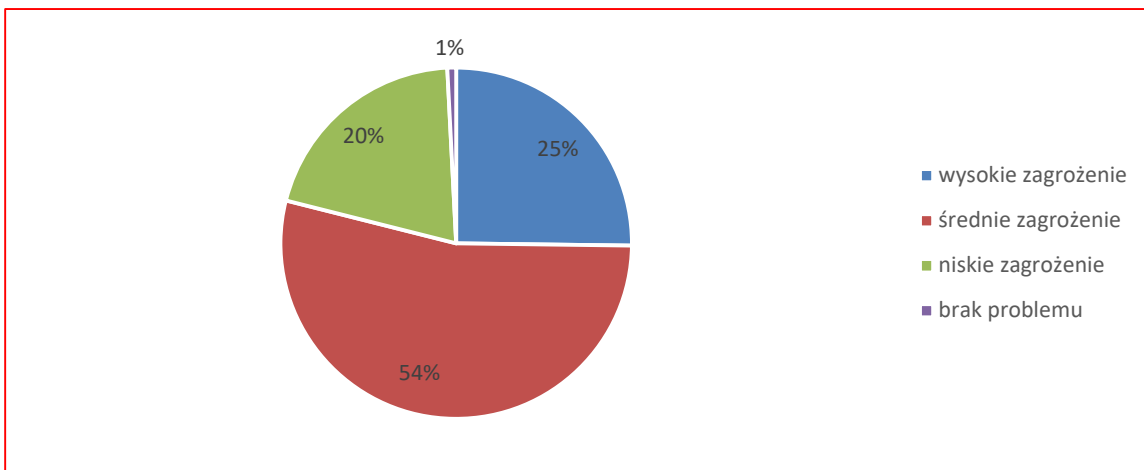

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Alkoholizm to kolejny problem społeczny, którego realnie obawiają się mieszkańcy Bełchatowa. Dla 79% badanych stanowi on wysokie lub średnie zagrożenie. Problemu nie dostrzega pozostałe 21%.

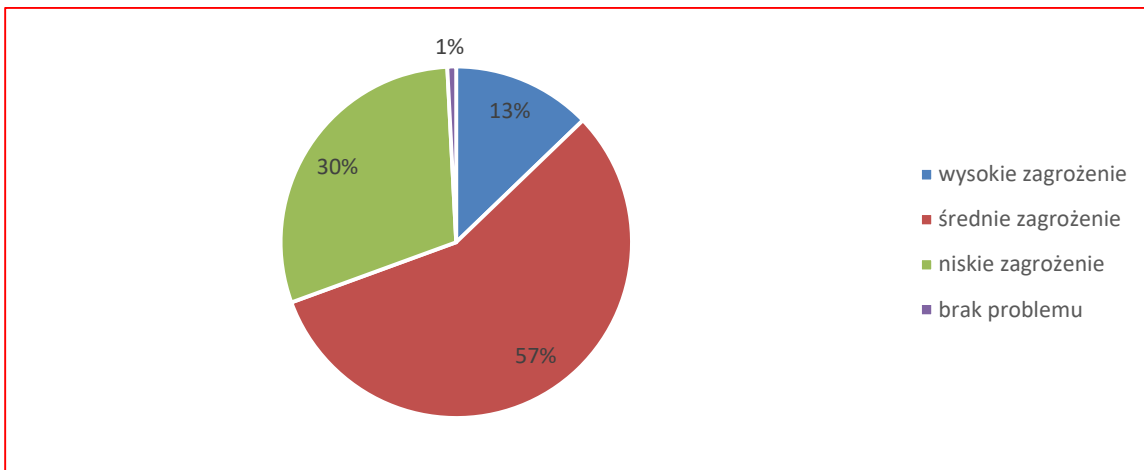
Wykres 114. Alkoholizm i narkomania

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Przemoc w rodzinie do problem społeczny dla 70% ankietowanych (wysokie lub średnie zagrożenie). Jest to niepokojąco wysoki odsetek wskazań potęgujący czujność na ten potencjalnie poważny problem.

Wykres 115. Przemoc w rodzinie

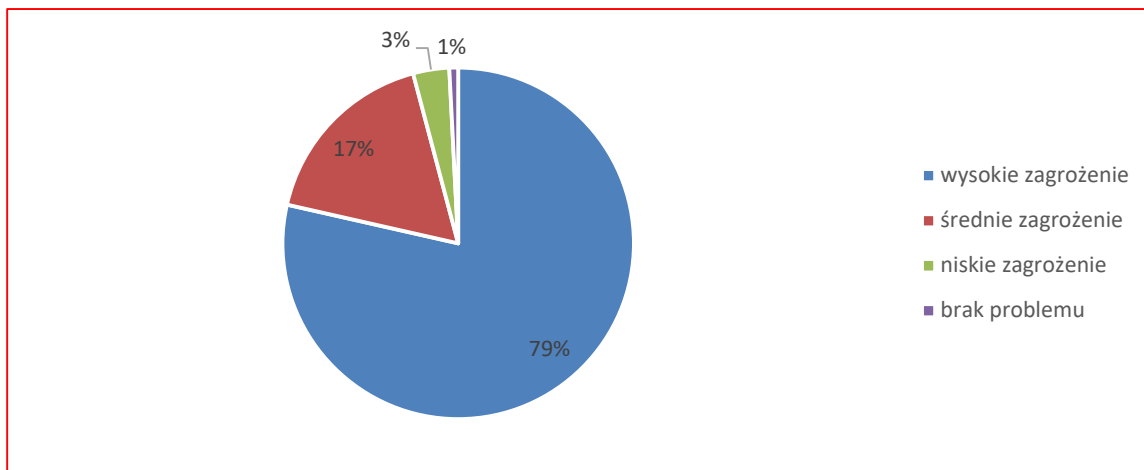

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Mieszkańcy miasta bardzo mocno obawiają się w sferze społecznej wzrostu liczby osób starszych i zapewne związanych z tym konsekwencji, np. odpowiedni poziom i dostępność służby zdrowia, właściwa opieka społeczna, zabezpieczenie adekwatnych środków finansowych. Zjawisko to jako wysokie lub średnie zagrożenie wskazało aż 96% badanych.

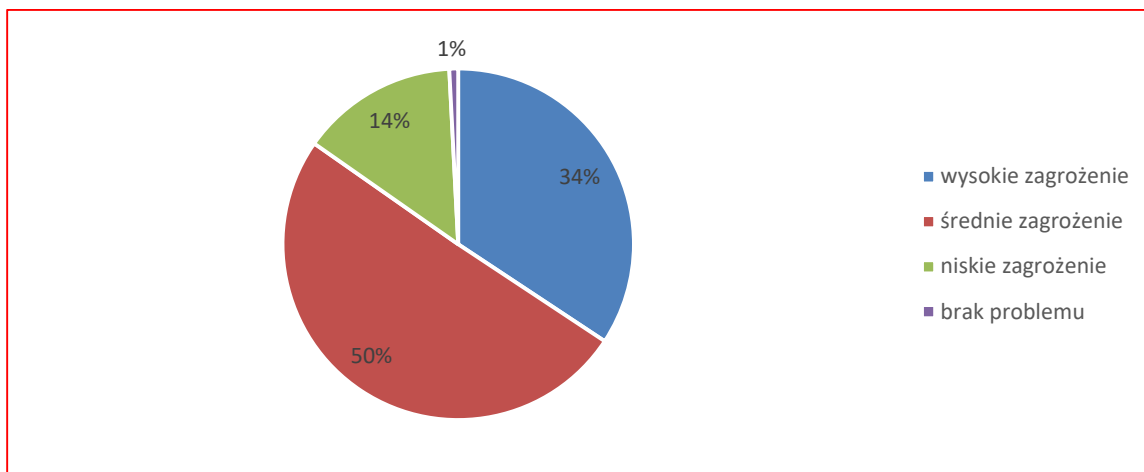
Wykres 116. Wzrost liczby osób starszych

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Obawa jest również przed brakiem wykwalifikowanych pracowników. Jako wysokie lub średnie zagrożenie postrzega ten problem 84% badanych. Pewnym rozwiązaniem w tym zakresie może być organizowanie szkoleń, kursów dotyczących poszukiwanych kwalifikacji.

Wykres 117. Brak wykwalifikowanych pracowników

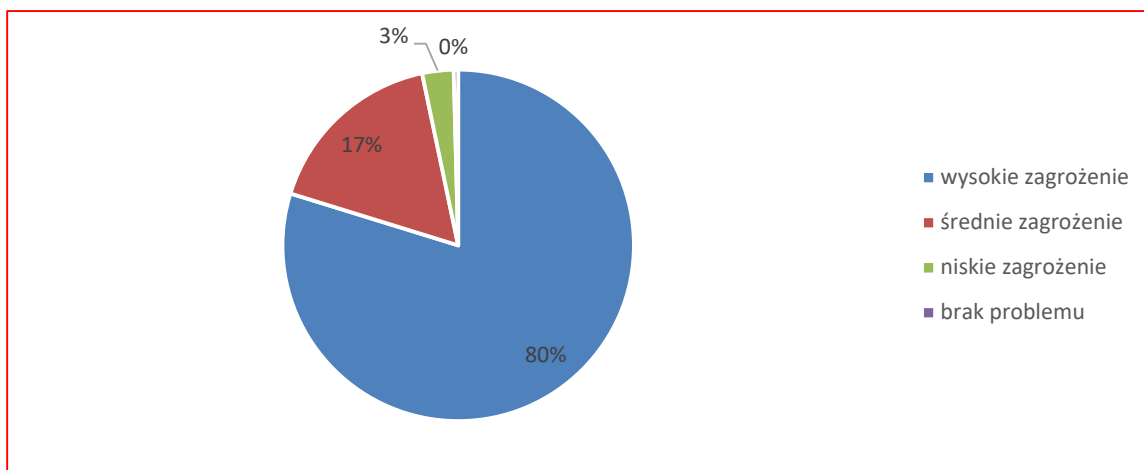

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Mieszkańcy Bełchatowa mają również poważne obawy względem problemu braku atrakcyjnych miejsc pracy. Jako wysokie lub średnie zagrożenie wskazało ten potencjalny brak rekordowe 97% badanych. Wynik ten jest spójny z wcześniejszymi ocenami poziomu bezrobocia w mieście oraz przede wszystkim jakości rynku pracy.

Wykres 118. Brak atrakcyjnych miejsc pracy

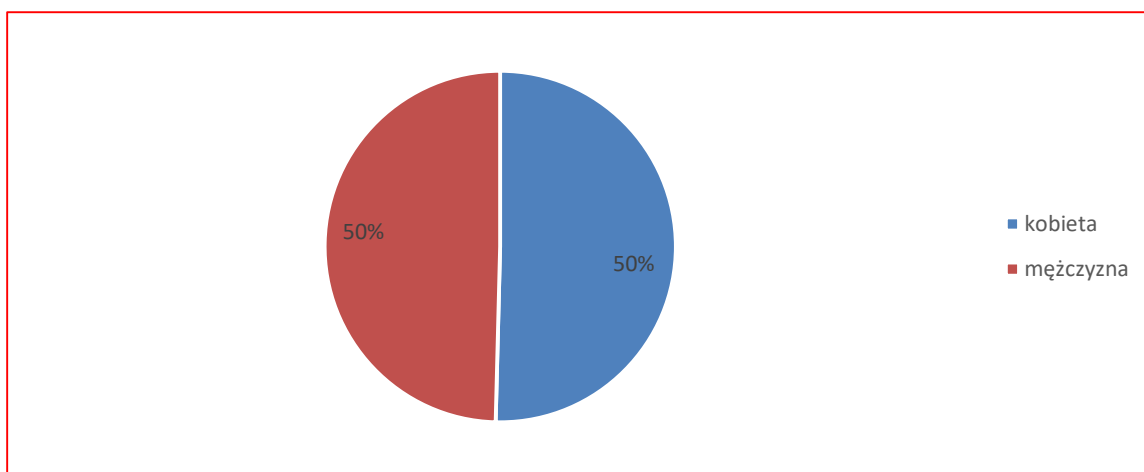

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

3.6. Charakterystyka respondentów

Uczestnicy badania to po równo kobiety (50%) i mężczyźni (50%). W odniesieniu do wieku respondentów najliczniej reprezentowane były grupy: 36-50 oraz 26-35. Zdecydowana najliczniejsza grupa respondentów miała wykształcenie wyższe (66%), następnie średnie (29%).

Wykres 119. Płeć respondentów

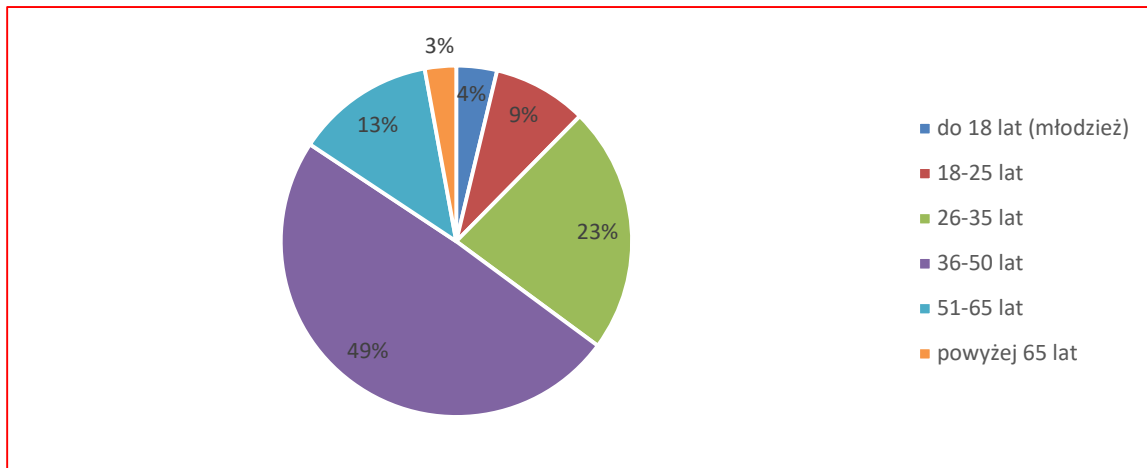

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

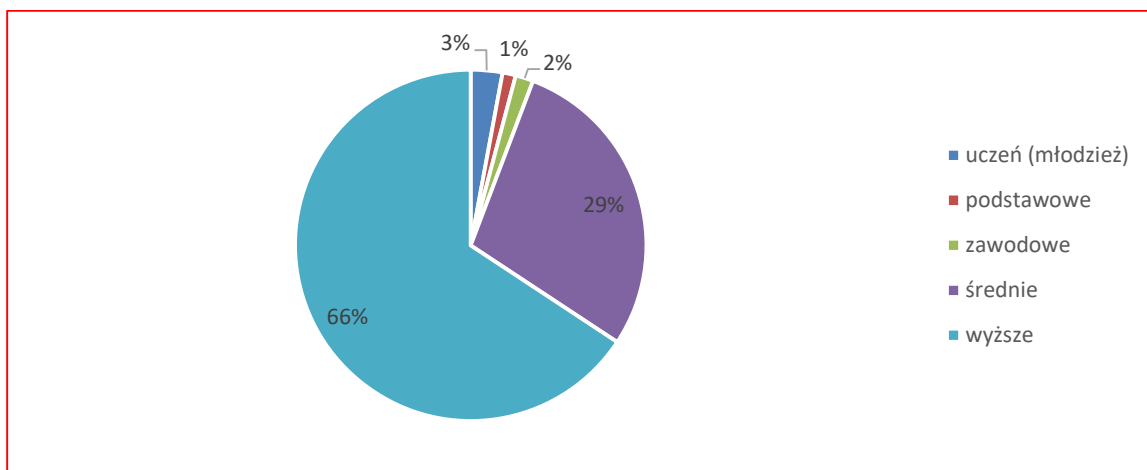
Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Wykres 120. Wiek respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

Wykres 121. Wykształcenie respondentów

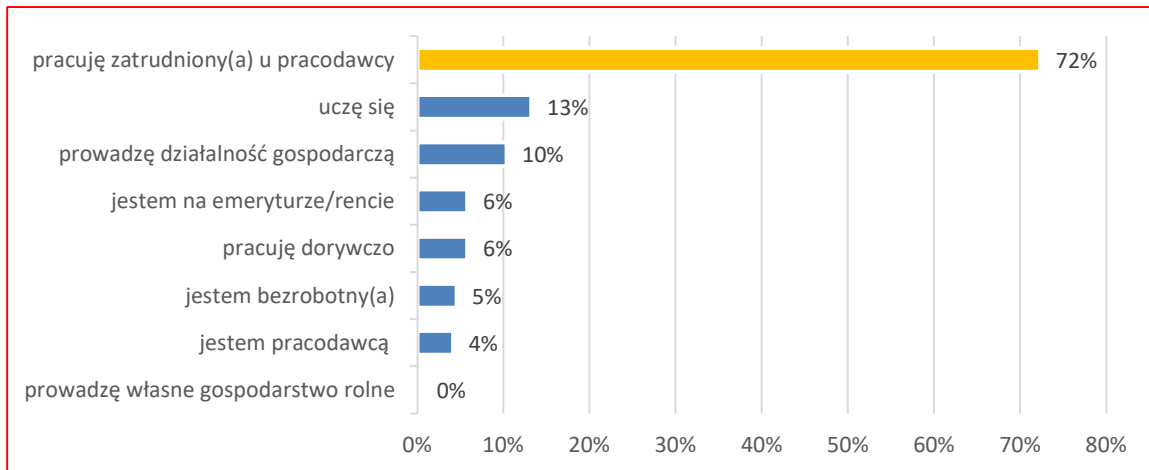
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

W odniesieniu do aktywności zawodowej ankietowanych można zauważyć, że w zdecydowanej większości byli to pracownicy etatowi (72%), później uczniowie (13%) oraz osoby prowadzące działalność gospodarczą (10%).

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Wykres 122. Jaka jest Pana/i aktywność zawodowa?

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych

4. Podsumowanie przeprowadzonej diagnozy oraz badań, wnioski i rekomendacje

Na bazie przeprowadzonej diagnozy oraz badań i analiz określić można następujące wnioski i rekomendacje dotyczące implementacji strategii rozwoju Miasta Bełchatowa:

- miasto ma relatywnie korzystne położenie geograficzne i powinno w szerszym zakresie wykorzystywać swoje atuty wynikające z potencjału dostępności komunikacyjnej,
- występuje zjawisko depopulacji spowodowane głównie migracją, ponadto zachodzi proces starzenia się społeczności lokalnej, przyrost naturalny jest generalnie dodatni. Zalecane są środki zaradcze w postaci działań na rzecz przyciągania nowych mieszkańców oraz przeciwdziałania migracji obecnych,
- od lat obserwowany jest sukcesywny spadek bezrobocia, choć spore obawy i zastrzeżenia mieszkańcy formułują do samej jakości lokalnego rynku pracy, który w większym zakresie powinien opierać się na innowacjach, nowoczesnych technologiach, odnawialnych źródłach energii,
- patrząc na wskaźniki Bełchatów rozwija się, rosną dochody i wydatki na mieszkańca, sytuację finansową można określić jako stabilną, pozwalającą na realizowanie inwestycji, w tym z uwzględnieniem projektów współfinansowanych z funduszy europejskich,
- na plus należy odnotować wzrastającą wartość wskaźnika przedsiębiorczości, który jest miarą aktywności społeczności lokalnej w kierunku rozwoju przedsiębiorczości, prowadzenia działalności gospodarczej,
- baza noclegowa ma ograniczony charakter i jeśli miasto planuje rozwijać się w kierunku turystyki, potrzebne będzie przyciągnięcie dodatkowych inwestycji w tym obszarze. Prawie połowa obecnych turystów w mieście podchodzi z Niemiec oraz Ukrainy,
- sukcesywnie spada liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej. Na tej podstawie można założyć, przyjmując pewne uproszczenie, że poprawia się sytuacja materialna społeczności lokalnej, mniej osób jest zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- w analizowanych latach spadła liczba czytelników. Wyniki w tym obszarze nie są najlepsze i należy promować ideę czytelnictwa, co ma pośredni wpływ na kształtowanie się kreatywnego kapitału ludzkiego w mieście,

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

- odnośnie porównania miasta do innych, wybranych gmin województwa łódzkiego można ogólnie podsumować, że Bełchatów wypadł dość dobrze. Miasto okazało się liderem (najkorzystniejszy wynik) pod względem: ludność w wieku nieprodukcyjnym w relacji do ludności wieku produkcyjnym; przyrostu naturalnego; udziału bezrobotnych w relacji do liczby ludności w wieku produkcyjnym; odsetka ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków; odsetka ludności korzystającej z instalacji wodociągowej; odsetka ludności korzystającej z instalacji kanalizacyjnej; odsetka ludności korzystającej z instalacji gazowej. Ogólnie miasto wypadło bardzo dobrze pod względem infrastruktury technicznej. Najgorsze wyniki Bełchatowa na tle innych samorządów dotyczyły: salda migracji; liczby osób przypadających na przychodnię; mieszkań oddanych do użytkowania w odniesieniu do liczby ludności; podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w relacji do liczby ludności w wieku produkcyjnym,
- na bazie prowadzonych badań ankietowych można wskazać obszary, zagadnienia, w przypadku których oceny negatywne przewyższały oceny pozytywne. Można zatem przyjąć, że poprawa zalecana jest w następujących kwestiach: dostęp do opieki zdrowotnej; poziom profilaktyki zdrowotnej; ułatwienia dla osób niepełnosprawnych; możliwości spędzania czasu wolnego; oferta kulturalna; produkty, obiekty turystyczne; dostępność mieszkań; poziom posiadanych oszczędności; jakości rynku pracy; poziom bezrobocia; wspieranie rozwoju sektora MSP przez samorząd; dostępność terenów inwestycyjnych; innowacyjność gospodarki; poczucie satysfakcji z osiągnięć zawodowych; promocja miasta; jakość powietrza; wykorzystanie Odnawialnych Źródeł Energii (OZE) przez mieszkańców i samorząd. Najlepiej w badaniu ankietowym oceniona została dostępność sklepów w mieście,
- większość badanych osób utożsamia się z Bełchatowem, co jest pozytywnym zjawiskiem. Z drugiej strony respondenci uważają, że miasto raczej nie rozwinęło się w ostatnich latach i nie mają wpływu na to, co dzieje się w mieście. Połowa respondentów uznała, że Bełchatów nie jest miejscem o znacznym potencjale rozwojowym. Z drugiej strony więcej badanych osób jest zadowolonych z tego, że mieszka w Bełchatowie. Jak widać wyniki są zdywersyfikowane i ewentualnie wymagają dodatkowych analiz,
- w odniesieniu do obszarów rozwoju miasta, które powinny być wspierane w pierwszej kolejności na pierwszym miejscu znalazło się sprowadzenie do miasta dużego inwestora.

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Na kolejnych miejscach ankietowani wskazali: poprawę dostępu do opieki zdrowotnej, budowę i modernizację dróg oraz ciągów pieszo-rowerowych oraz udogodnienia dla przedsiębiorców,

- wśród głównych problemów społecznych na terenie miasta ankietowani wskazali na bezrobocie, alkoholizm i narkomanię, wzrost liczby osób starszych, brak wykwalifikowanych pracowników, brak atrakcyjnych miejsc pracy (największy społeczny problem),
- na bazie przeprowadzonych analiz można wskazać zasadność sukcesywnej transformacji lokalnej gospodarki odpowiadającej wyzwaniom współczesnej gospodarki i oczekiwaniom mieszkańców.

5. Analiza SWOT Miasta Bełchatów

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse), Threats (zagrożenia). Analiza SWOT jest jedną z najpopularniejszych metod używanych w obszarze zarządzania strategicznego, służących do analizy wewnętrznej sytuacji organizacji (przedsiębiorstwa, gminy, organizacji pozarządowej) oraz jej zewnętrznego otoczenia w celu optymalizacji strategii rozwojowej lub implementacji efektywnego planu strategicznego. Przedmiotem analizy może być przedsiębiorstwo, jednostka samorządu terytorialnego, region, miasto, inwestycja lub dowolna organizacja. Metodę można stosować w odniesieniu do całej organizacji lub wybranych sfer jej funkcjonowania.

Analiza jest powszechnie wykorzystywana w jednostkach samorządu terytorialnego jako narzędzie diagnozy strategicznej. Początki analizy sięgają lat 50-tych XX w., wtedy też zostały opracowane jej podstawowe założenia przez naukowców i konsultantów biznesowych z Harvard Business School. W latach 1960-1970 w Stanford Research Institute przeprowadzono badania na zamówienie największych amerykańskich firm, których celem było wskazanie metod usprawnienia procesów planowania strategicznego oraz minimalizowania błędów w planowaniu. Efektem tych badań było opracowanie grup czynników decydujących o efektach działań planistycznych.

Przykładowe etapy analizy SWOT mogą obejmować: określenie celu i przedmiotu badania, wyjaśnienie wszystkim zainteresowanym stronom zasadności podejmowanych działań; nakreślenie procedury analizy osobom ją współtworzącym; opracowanie indywidualnych list wszystkich czynników obejmujących słabe strony, mocne strony, szanse i zagrożenia; scalenie list indywidualnych, wykreślenie mniej istotnych czynników, opracowanie wspólnej macierzy SWOT; dyskusja grupowa nad otrzymanymi wynikami, przedstawienie zdywersyfikowanych punktów widzenia; formułowanie planów na przyszłość, celów strategicznych do realizacji.

Zaletami analizy SWOT są z pewnością jej uniwersalność oraz czytelność. Metodę można wykorzystać w wielu rynkowych sytuacjach, przy uwzględnianiu specyfiki analizowanego podmiotu. Najczęściej stanowi ona punkt wyjścia do dalszych analiz oraz podejmowania bardziej złożonych działań w zakresie zarządzania strategicznego.

Tabela 4. Analiza SWOT Miasta Bełchatów

Czynniki wewnętrzne	
Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • położenie geograficzne (5) • darmowa komunikacja miejska (3) • niskie bezrobocie (4) • niski poziom przestępczości (5) • dobry poziom opieki zdrowotnej w szpitalu wojewódzkim (5) • wysoka absorpcja funduszy zewnętrznych (4) • zwarta struktura miejska (3) • zmodernizowane i nowoczesne oczyszczalnie (3) • dobrze rozwinięta mała architektura (3) • czystość i porządek (3) • zrewitalizowane centrum miasta (3) • rozwinięta baza szkolnictwa zawodowego (4) • społeczeństwo posiadające odczuwalne dochody rozporządzalne (4) • dobra baza hotelowo-konferencyjna (3) • dostępność sklepów (3) • lokale użytkowe na wynajem (2) • powierzchnia terenów zielonych (4) • jakość wody (4) • stan środowiska naturalnego ogółem (3) • pokrycie miasta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (4) • wysoko rozwinięta infrastruktura techniczna (4) • funkcjonująca obecnie strefa przemysłowa (3) • infrastruktura sportowo-rekreacyjna (3) • infrastruktura mieszkaniowa, dostępność działek budowlanych (3) • infrastruktura komunikacyjna (4) • uzbrojone tereny inwestycyjne (4) • sieć funkcjonujących placówek oświatowych (4) • oferta kulturalna (3) • aktywna działalność drużyn sportowych (3) • działalność organizacji pozarządowych (3) • poziom tożsamości lokalnej (4) • poziom wykształcenia mieszkańców (4) 	<ul style="list-style-type: none"> • brak połączenia kolejowego (3) • opóźnione decyzje w sprawie modernizacji linii kolejowej nr 24 (3) • jakość rynku pracy (4) • niewystarczający rozwój bełchatowskiej strefy przemysłowej (4) • niewystarczająca współpraca z miastami partnerskimi, małe korzyści ekonomiczne (3) • niska przepustowość sieci drogowej (4) • niewystarczające ulgi dla przedsiębiorców (3) • brak możliwości ekspansji miasta (2) • ograniczona liczba miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych (3) • braki w zakresie infrastruktury dla osób niepełnosprawnych (3) • mała liczba obiektów zabytkowych (3) • liczba miejsc pracy dla młodych osób (4) • niewystarczająca liczba miejsc parkingowych (3) • niewystarczający rozwój ścieżek rowerowych (3) • niewystarczająca powierzchnia terenów inwestycyjnych (4) • brak oferty szkoleniowej dla przedsiębiorców (3) • brak kompleksowego monitoringu miasta (3) • monokultura bełchatowskiego zagłębia (3) • brak firm z sektora IT, innowacji, nowych technologii (5) • trudności z pozyskiwaniem inwestorów (3) • braki w zakresie gospodarki wodnej, zbiorników retencyjnych (3) • niedostateczny rozwój sieci ciepłowniczej (3) • deficyt mieszkań komunalnych, socjalnych (2) • starzejące się społeczeństwo (4) • dostęp do opieki zdrowotnej ogółem (4) • ujemne saldo migracji (4) • brak podmiotów przedsiębiorczości społecznej (3)
Czynniki zewnętrzne	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • fundusze europejskie w perspektywie finansowej 2021-2027 (5) • dodatkowe dotacje przeznaczone na proces transformacji miasta (5) • przystąpienie do porozumienia w ramach MOF Radomsko-Piotrków Trybunalski-Bełchatów (5) • potencjał odkrycia nowych złóż węgla (3) • budowa wytwórni wodorowej (2) • rozwój energetyki jądrowej (2) • ekologiczne spalarnie śmieci (3) • inwestycje dużych firm w obszarze miejskim i okołomiejskim (4) 	<ul style="list-style-type: none"> • wysoka stopa inflacji (4) • kryzysy gospodarcze (3) • skomplikowany system podatkowy (3) • nieuwzględnianie miasta w planowanej sieci dróg i autostrad (3) • niewystarczające skomunikowanie miasta z regionem w zakresie transportu zbiorowego i kolejowego (3) • konkurencja ze strony sąsiednich samorządów (2) • niekorzystne zmiany prawne dotyczące funkcjonowania samorządów (3)

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

<ul style="list-style-type: none"> • zainteresowanie turystyką weekendową (4) • wzrost zainteresowanie zdrowym stylem życia (3) • tworzenie ośrodków przeznaczonych dla starszych osób (3) • plany w zakresie budowy dróg i obwodnic (4) • rozwój sieci połączeń kolejowych (3) • rozwój społeczeństwa informacyjnego (4) • rozwój szybkiego Internetu (4) 	<ul style="list-style-type: none"> • mała efektywność współpracy z innymi samorządami (2) • wysokie koszty emisji CO2 (3) • pojawiające się okresy suszy (3) • pandemie oraz ich społeczno-ekonomiczne skutki (3) • uzależnienie miasta od zagłębia węglowego (4) • monokultura przemysłowa (3) • brak lotniska sportowego (1)
---	---

Źródło: opracowanie na podstawie materiałów dostarczonych przez Urząd Miasta Bełchatowa oraz przeprowadzonych badań ankietowych

Analizę silnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń przeprowadzono z uwzględnieniem najkorzystniejszej ścieżki rozwoju społeczno-ekonomicznego Miasta Bełchatów. Czynnikiem wskazanym w poszczególnych grupach przyporządkowano ocenę oddziaływania (rangę) w skali od 1 do 5, przy czym 5 oznacza najsilniejszy wpływ, 1 – najmniej istotny. W następnym etapie zsumowano punkty, wyniki zebrano w poniższej tabeli.

Tabela 5. Uproszczona tablica analizy SWOT dotycząca prognozowanej strategii działania Miasta Bełchatów

	Silne strony (114 pkt)	Słabe strony (89 pkt)
Szanse (54 pkt)	MAXI-MAXI Strategia ekspansywna, wykorzystać okazje przy pomocy atutów	MINI-MAXI Strategia konkurencyjna, przezwyciężyć słabości by wykorzystać okazje
Zagrożenia (40 pkt)	MAXI-MINI Strategia konserwatywna, wykorzystać mocne strony do pokonania zagrożeń	MINI-MINI Strategia redukcji, zaprzestania inwestycji oraz likwidacji

Źródło: opracowanie własne

Na bazie uzyskanych wyników dokonano wyboru strategii postępowania, wzięwszy pod uwagę prognozowany rozwój miasta. Otrzymane wyniki wskazują na zasadność zastosowania strategii MAXI-MAXI, czyli strategii ekspansywnej, w Mieście Bełchatów przeważają mocne strony nad słabościami, a w otoczeniu szanse nad zagrożeniami. Wybrana strategia działania zakłada silną ekspansję i zdywersyfikowany rozwój.

6. Misja i wizja Miasta Bełchatów

Misja Miasta Bełchatowa

Misję można zdefiniować jako zestaw dążeń, celów, kierunków rozwoju, na które zorientowane są lub być powinny działania podejmowane przez władze lokalne przy wsparciu pozostałych gminnych środowisk.

Bełchatów przy wsparciu mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz świata nauki prowadzi działania ukierunkowane na podnoszenie jakości życia w mieście.

Wizja Miasta Bełchatowa

Wizja to wyidealizowany obraz przyszłości, do której dążymy. W przypadku Bełchatowa może dotyczyć następujących aspiracji:

- miasto rozwija się w oparciu o innowacje, duże inwestycje, produkty i usługi zawansowane technologicznie,
- dziedzictwo energetyczne zostało efektywnie zagospodarowane w kierunku gospodarki opartej na wiedzy,
- transformacja lokalnej gospodarki przebiega bez zakłóceń, w konsekwencji rynek pracy zyskuje na jakości,
- mieszkańcy są zaangażowani w procesy rozwojowe, współtworzą i partycypują w sukcesach miasta,
- funkcjonują przestrzenie i obiekty umożliwiające atrakcyjne spędzanie czasu wolnego,
- Bełchatów jest miejscem atrakcyjnym dla mieszkańców, inwestorów oraz turystów,
- rozwija się turystyka weekendowa, kulturowa, biznesowa, aktywna,
- usługi publiczne są na wysokim poziomie, przeprowadzone została efektywna digitalizacja usług publicznych,
- infrastruktura techniczna oraz społeczna są na jeszcze wyższym poziomie,
- rozwój miasta jest zrównoważony z poszanowaniem wymiaru społecznego, ekonomicznego, środowiskowego, przestrzennego, instytucjonalnego.

Wizja Bełchatowa to rozwój w oparciu o innowacyjne technologie przy poszanowaniu zasad zrównoważonego rozwoju oraz funkcjonującym rynku pracy wysokiej jakości.

7. Cele strategiczne, operacyjne, zadania w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym

Na bazie przeprowadzonej diagnozy, analiz, konsultacji społecznych oraz badań ankietowych mieszkańców określone zostały kluczowe cele strategiczne Miasta Bełchatów na kolejne lata:

- Cel strategiczny 1 – Społeczeństwo obywatelskie, kreatywny kapitał ludzki, tożsamość lokalna,
- Cel strategiczny 2 – Budowanie przewagi konkurencyjnej przy wykorzystaniu energetyki, innowacji, turystyki,
- Cel strategiczny 3 – Ochrona przyrody i racjonalne wykorzystywanie zasobów środowiska,
- Cel strategiczny 4 – Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej,
- Cel strategiczny 5 – Dostęp do usług publicznych na wysokim poziomie, nowoczesny urząd.

Cel horyzontalny to zrównoważony rozwój Miasta Bełchatów w kierunku innowacyjnego społeczeństwa oraz gospodarki.

Tabela 6. Cele strategii rozwoju Miasta Bełchatowa do 2030 roku

CEL STRATEGICZNY HORYZONTALNY		
Zrównoważony rozwój Miasta Bełchatów w kierunku innowacyjnego społeczeństwa oraz gospodarki		
Cel strategiczny 1. Społeczeństwo obywatelskie, kreatywny kapitał ludzki, tożsamość lokalna		
Kierunek działania: Kreatywny Bełchatów		
Cele operacyjne	Zadania	
1.1 Wspieranie kultury i edukacji	Zadanie 1.1.1	Wzrost dostępności usług kulturalnych
	Zadanie 1.1.2	Wzrost dostępności usług edukacyjnych
	Zadanie 1.1.3	Tworzenie innowacyjnych kierunków kształcenia
	Zadanie 1.1.4	Doposażenie szkół w nowoczesny sprzęt
	Zadanie 1.1.5	Wspieranie inicjatyw mieszkańców przy wykorzystaniu budżetu obywatelskiego
	Zadanie 1.1.6	Zaspokajanie indywidualnych potrzeb edukacyjnych uczniów
	Zadanie 1.1.7	Poprawa oferty edukacyjnej
	Zadanie 1.1.8	Zapewnianie wychowania przedszkolnego dla wszystkich zainteresowanych
1.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, profilaktyka zdrowotna	Zadanie 1.2.1	Wdrażanie programów profilaktyki zdrowotnej dla mieszkańców
	Zadanie 1.2.2	Rozbudowanie systemu wsparcia psychologicznego
	Zadanie 1.2.3	System dotacji na wspieranie inicjatyw obywatelskich

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

	Zadanie 1.2.4	Wzrost dostępności usług zdrowotnych
	Zadanie 1.2.5	Tworzenie poradni specjalistycznych
	Zadanie 1.2.6	Tworzenie ośrodków rehabilitacyjnych
	Zadanie 1.2.7	Aktywizacja i integracja osób niepełnosprawnych
	Zadanie 1.2.8	Aktywizacja i integracja osób wykluczonych społecznie
	Zadanie 1.2.9	Stworzenie domu dziennego pobytu dla seniorów
1.3 Wzmacnianie tożsamości lokalnej	Zadanie 1.3.1	Promowanie dziedzictwa historycznego miasta oraz regionu
	Zadanie 1.3.2	Przeciwdziałanie migracji mieszkańców
	Zadanie 1.3.3	Poprawa oferty spędzania czasu wolnego
	Zadanie 1.3.4	Wspieranie działalności organizacji pozarządowych (NGO)
	Zadanie 1.3.5	Tworzenie warunków na rzecz rozwoju wolontariatu
	Zadanie 1.3.6	Efektywna promocja marki miasta
	Zadanie 1.3.7	Zróżnicowana oferta sportowa dla dzieci i młodzieży
Cel strategiczny 2. Budowanie przewagi konkurencyjnej przy wykorzystaniu energetyki, innowacji, turystyki		
Kierunek działania: Konkurencyjny oraz innowacyjny Bełchatów		
Cele operacyjne	Zadania	
2.1 Wspieranie innowacji	Zadanie 2.1.1	Tworzenie centrów innowacji
	Zadanie 2.1.2	Tworzenie stref przemysłowych dla nowych technologii
	Zadanie 2.1.3	Wspieranie działalności startupów
	Zadanie 2.1.4	Rozwój współpracy z uczelniami
	Zadanie 2.1.5	Inwestycje w obiekty Data Center
	Zadanie 2.1.6	Promowanie miasta hasłem „Bełchatów przyjazny dla technologii”
2.2 Rozwój sektora turystycznego	Zadanie 2.2.1	Kreowanie i promocja miejskich produktów turystycznych
	Zadanie 2.2.2	Tworzenie ścieżek edukacyjnych po atrakcjach turystycznych miasta
	Zadanie 2.2.3	Rozwój turystyki na terenach post energetycznych
2.3 Wzmacnianie przedsiębiorczości	Zadanie 2.3.1	Promowanie inicjatyw obywatelskich w zakresie przedsiębiorczości, w tym promocja tworzenia podmiotów przedsiębiorczości społecznej
	Zadanie 2.3.2	Platforma wymiany dobrych praktyk w zakresie przedsiębiorczości
	Zadanie 2.3.3	Transformacja gospodarki w kierunku ważnego ośrodka energii odnawialnej w skali kraju
	Zadanie 2.3.4	Tworzenie ofert pracy dla emerytów w wieku produkcyjnym
	Zadanie 2.3.5	Rozwój sektorów kreatywnych w Bełchatowie
	Zadanie 2.3.6	Realizacja kursów promujących przedsiębiorczość
	Zadanie 2.3.7	Ulgi na prowadzenie działalności gospodarczej
	Zadanie 2.3.8	Rozwój szkolnictwa zawodowego
	Zadanie 2.3.9	Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w Bełchatowie przy ul. Czaplunieckiej
Cel strategiczny 3. Ochrona przyrody i racjonalne wykorzystywanie zasobów środowiska		
Kierunek działania: Zielony Bełchatów		
Cele operacyjne	Zadania	
3.1 Efektywna ochrona środowiska naturalnego	Zadanie 3.1.1	Wydzielenie strefy czystego transportu
	Zadanie 3.1.2	Modernizacja taboru komunikacji miejskiej w kierunku autobusów zero emisyjnych
	Zadanie 3.1.3	Ekologiczna spalarnia i wytwarzanie energii cieplnej
	Zadanie 3.1.4	Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców
	Zadanie 3.1.5	Tworzenie miejskich stref relaksu

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

	Zadanie 3.1.6	Tworzenie systemu ogrodów dachowych
	Zadanie 3.1.7	Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
	Zadanie 3.1.8	Zwiększenie udziału odpadów segregowanych w odpadach zebranych ogółem
3.2 Wdrażanie zielonej transformacji	Zadanie 3.2.1	Kontynuacja energetycznej transformacji miasta w kierunku zielonych rozwiązań
	Zadanie 3.2.2	Wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii (OZE)
	Zadanie 3.2.3	Budowa niezależnych od PGE źródeł ciepła
Cel strategiczny 4. Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej		
Kierunek działania: Rozwinięty infrastrukturalnie Bełchatów		
Cele operacyjne	Zadania	
4.1 Rozwój infrastruktury społecznej	Zadanie 4.1.1	Budowa mieszkań komunalnych i socjalnych
	Zadanie 4.1.2	Poprawa jakości warunków bytowych mieszkańców poprzez rewitalizację nieruchomości komunalnych
	Zadanie 4.1.3	Wspieranie rozwoju budownictwa mieszkaniowego
	Zadanie 4.1.4	Budowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, w tym basen, siłownie, boiska, lodowisko
	Zadanie 4.1.5	Budowa, modernizacja miejsc schronienia dla osób bezdomnych
	Zadanie 4.1.6	Wspieranie rozwoju bazy noclegowej
	Zadanie 4.1.7	Rozbudowa i modernizacja budynków szkolnych
	Zadanie 4.1.8	Remontowanie i doposażanie miejskich przedszkoli
4.2 Rozwój infrastruktury technicznej	Zadanie 4.1.1	Rozbudowa i modernizacja dróg lokalnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą
	Zadanie 4.1.2	Włączanie miasta w planowane sieci dróg i autostrad
	Zadanie 4.1.3	Budowa obwodnic i dróg przepustowych
	Zadanie 4.1.4	Budowa miejsc parkingowych
	Zadanie 4.1.5	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury turystycznej, w tym ścieżki rowerowe
	Zadanie 4.1.6	Inwestycje w infrastrukturę kolejową
	Zadanie 4.1.7	Rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej
4.3 Efektywne zagospodarowanie przestrzeni	Zadanie 4.3.1	Modernizacja placów zabaw
	Zadanie 4.3.2	Rozbudowa miejskiego monitoringu
	Zadanie 4.3.3	Dostosowywanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych
	Zadanie 4.3.4	Inteligentne sterowanie ruchem drogowym i oświetleniem
	Zadanie 4.3.5	Wykorzystanie terenów przy Rakówce
	Zadanie 4.3.6	Termomodernizacja i instalacje OZE w budynkach będących własnością miasta
	Zadanie 4.3.7	Popraw estetyki miejskiej przestrzeni
Cel strategiczny 5. Dostęp do usług publicznych na wysokim poziomie, nowoczesny urząd		
Kierunek działania: Nowoczesny i przyjazny mieszkańcom Bełchatów		
Cele operacyjne	Zadania	
5.1 Podnoszenie jakości usług publicznych	Zadanie 5.1.1	System szkoleń kompetencyjnych dla pracowników administracji samorządowej
	Zadanie 5.1.2	Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny oraz pomocy w opiece i wychowaniu dzieci
	Zadanie 5.1.3	Rozwój usług opiekuńczych, opieki wytchnieniowej oraz asystenta osobistego osób niepełnosprawnych
	Zadanie 5.1.4	Zapewnienie bezpłatnego wsparcia specjalistycznego rodzinom z problemem przemocy i uzależnienia
	Zadanie 5.1.5	Efektywna kontrola obywatelska

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

	Zadanie 5.1.6	Kompleksowe załatwianie spraw z jednym urzędnikiem
	Zadanie 5.1.7	Podjęcie działań na rzecz popularyzacji aktywnego i zdrowego stylu życia
	Zadanie 5.1.8	Zapewnienie bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego w zakresie profilaktyki prozdrowotnej
5.2 Poprawa innowacyjności administracji samorządowej	Zadanie 5.2.1	Wdrożenie EZD (system elektronicznego zarządzania dokumentacją) w Urzędzie Miasta Bełchatowa
	Zadanie 5.2.2	Zwiększenie dostępności do usług świadczonych przez Urząd Miasta Bełchatowa drogą elektroniczną
	Zadanie 5.2.3	Elektroniczne doręczanie PIT – informacji o dochodach podatnika
	Zadanie 5.2.4	Połączenie administracji lokalnej siecią wewnętrzną
	Zadanie 5.2.5	Poszerzenie katalogu usług do załatwienia drogą elektroniczną (online)

Źródło: opracowanie na podstawie materiałów dostarczonych przez Urząd Miasta Bełchatowa oraz przeprowadzonych badań ankietowych

8. Zbieżność merytoryczna strategii z innymi, kluczowymi dokumentami strategicznymi

Mając na względzie zamieszczone poniżej zestawienie w formie tabelarycznej można stwierdzić, że zgodność, zbieżność celów strategicznych określonych w „Strategii Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030 roku” jest na wysokim poziomie w relacji do celów wskazanych w kluczowych opracowaniach strategicznych. Przedstawiona zbieżność może stanowić podstawę do usprawnienia procesu aplikowania o publiczne środki zewnętrzne, ze szczególnym uwzględnieniem funduszy europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.

W procesie analizy zbieżności merytorycznej dokumentów wzięto pod uwagę następujące opracowania strategiczne poziomu krajowego, regionalnego oraz subregionalnego:

- Umowa partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce (cele polityki spójności),
- Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030,
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030,
- Strategia Rozwoju Powiatu Bełchatowskiego na lata 2021-2030.

Tabela 7. Zbieżność celów strategii z kluczowymi dokumentami strategicznymi

Opracowanie strategiczne	Zbieżne założenia, cele, obszary, priorytety
Cel strategiczny 1 – Społeczeństwo obywatelskie, kreatywny kapitał ludzki, tożsamość lokalna	
Umowa partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce (cele polityki spójności)	<ul style="list-style-type: none"> • „Europa o silniejszym wymiarze społecznym” (CP4) • „Europa bliższa obywatelom” (CP5) • „Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie” (CP6)
Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 4: Zapewnić wszystkim edukację wysokiej jakości oraz promować uczenie się przez całe życie • Cel 8: Promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywnie zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi • Cel 10: Zmniejszyć nierówności w krajach i między krajami

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 16: Promować pokojowe i inkluzywne społeczeństwa, zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budować na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	<ul style="list-style-type: none"> • Obszar: Spójność społeczna: Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne • Obszar: Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem: Budowa zintegrowanego systemu planowania rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym • Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie: Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo • 1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze • 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego • 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych
Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030	<p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.2. Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego • 2.1. Rozwój kapitału społecznego • 2.2. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców • 2.3. Ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego
Strategia Rozwoju Powiatu Bełchatowskiego na lata 2021-2030	<p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.1 Transformacja społeczna • 3.2 Podejmowanie działań na rzecz promocji i ochrony zdrowia • 3.3 Podnoszenie standardów usług publicznych świadczonych dla mieszkańców • 3.4 Wielopodmiotowe tworzenie oferty edukacyjnej oraz zwiększanie możliwości samorozwoju mieszkańców • 3.5 Realizacja działań kulturalnych i sportowych • 3.6 Działania na rzecz ograniczenia wykluczenia społecznego oraz aktywizacji mieszkańców • 3.7 Wsparcie i aktywizacja lokalnych organizacji społecznych • 4.1 Zwiększenie zaangażowania w zakresie ochrony i rozwoju walorów przyrodniczych, krajobrazowych oraz historycznych
Opracowanie strategiczne	Zbieżne założenia, cele, obszary, priorytety
Cel strategiczny 2 – Budowanie przewagi konkurencyjnej przy wykorzystaniu energetyki, innowacji, turystyki	
Umowa partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce (cele polityki spójności)	<ul style="list-style-type: none"> • „Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki promowaniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej” (CP1) • „Lepiej połączona Europa” (CP3)
Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 7: Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie • Cel 8: Promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywne zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 9: Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność • Cel 11: Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu • Cel 12: Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	<ul style="list-style-type: none"> • Obszar: Reindustrializacja: Wzrost zdolności polskiego przemysłu do sprostania globalnej konkurencji • Obszar: Rozwój innowacyjnych firm: Zwiększenie innowacyjności polskich przedsiębiorstw na rynku krajowym i rynkach zagranicznych • Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa: Przemiany strukturalne sektora; Nowe formy działania i współpracy; Nowoczesne instrumenty wsparcia • Obszar: Spójność społeczna: Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy • Obszar: Kapitał dla rozwoju: Trwałe zwiększenie stopy inwestycji i ich jakości w dłuższej perspektywie, przy większym wykorzystaniu środków krajowych • Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo • 1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze • 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym • 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach
Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030	<p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.1. Zwiększenie potencjału badawczego i innowacyjnego • 1.2. Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego • 1.3. Wsparcie rozwoju MŚP • 3.4. Nowoczesna energetyka w województwie
Strategia Rozwoju Powiatu Bełchatowskiego na lata 2021-2030	<p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.2 Transformacja gospodarcza • 1.3 Transformacja energetyczna • 1.4 Wykorzystanie funduszy Sprawiedliwej Transformacji • 2.3 Wykorzystanie potencjału odnawialnych źródeł energii (energia słoneczna, energia wiatrowa, energia wodna) • 3.1 Poprawa dostępności zeroemisyjnego transportu publicznego • 4.1 Zwiększenie zaangażowania w zakresie ochrony i rozwoju walorów przyrodniczych, krajobrazowych oraz historycznych • 4.2 Wsparcie i promocja lokalnej turystyki • 4.4 Poprawa skuteczności działań promocyjnych (w tym wydarzeń własnych oraz partnerskich)
Opracowanie strategiczne	Zbieżne założenia, cele, obszary, priorytety
Cel strategiczny 3 – Ochrona przyrody i racjonalne wykorzystywanie zasobów środowiska	
Umowa partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce (cele polityki spójności)	<ul style="list-style-type: none"> • „Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa” (CP2) • „Europa o silniejszym wymiarze społecznym” (CP4)

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

	<ul style="list-style-type: none"> „Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie” (CP6)
Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030	<ul style="list-style-type: none"> Cel 6: Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi Cel 7: Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie Cel 13: Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom Cel 15: Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczać pustoszenie, powstrzymać i odwracać proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	<ul style="list-style-type: none"> Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie: Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów; Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	<ul style="list-style-type: none"> 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych
Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030	<p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska 3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu 3.4. Nowoczesna energetyka w województwie 3.5. Racjonalizacja gospodarki odpadami
Strategia Rozwoju Powiatu Bełchatowskiego na lata 2021-2030	<p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.3 Transformacja energetyczna 1.4 Wykorzystanie funduszy Sprawiedliwej Transformacji 2.3 Wykorzystanie potencjału odnawialnych źródeł energii (energia słoneczna, energia wiatrowa, energia wodna) 3.1 Poprawa dostępności zeroemisyjnego transportu publicznego 4.3 Wspieranie i promocja rolnictwa innowacyjnego i ekologicznego
Opracowanie strategiczne	Zbieżne założenia, cele, obszary, priorytety
Cel strategiczny 4 – Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej	
Umowa partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce (cele polityki spójności)	<ul style="list-style-type: none"> „Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa” (CP2) „Lepiej połączona Europa” (CP3) „Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie” (CP6)
Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030	<ul style="list-style-type: none"> Cel 7: Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 9: Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność • Cel 11: Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	<ul style="list-style-type: none"> • Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie: Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów; Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych; Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	<ul style="list-style-type: none"> • 1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze • 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych • 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów • 3.2 Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym
Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030	Cele operacyjne: <ul style="list-style-type: none"> • 3.3. Zwiększenie dostępności transportowej • 3.4. Nowoczesna energetyka w województwie • 3.5. Racjonalizacja gospodarki odpadami • 3.6. Zwiększenie dostępności do usług teleinformatycznych
Strategia Rozwoju Powiatu Bełchatowskiego na lata 2021-2030	Cele operacyjne: <ul style="list-style-type: none"> • 2.1 Poprawa standardu infrastruktury (sieciowej, komunikacyjnej) • 2.2 Rozwijanie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej
Opracowanie strategiczne	Zbieżne założenia, cele, obszary, priorytety
Cel strategiczny 5 – Dostęp do usług publicznych na wysokim poziomie, nowoczesny urząd	
Umowa partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce (cele polityki spójności)	<ul style="list-style-type: none"> • „Europa o silniejszym wymiarze społecznym” (CP4) • „Europa bliższa obywatelom” (CP5) • „Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie” (CP6)
Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030	<ul style="list-style-type: none"> • Cel 8: Promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywnie zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi • Cel 12: Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji • Cel 16: Promować pokojowe i inkluzywne społeczeństwa, zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budować na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu • Cel 17: Wzmocnić środki wdrażania i ożywić globalne partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	<ul style="list-style-type: none"> • Obszar: Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem: Inkluzywne i skuteczne instytucje publiczne – dostępne i otwarte dla obywateli oraz przedsiębiorców; Budowa zintegrowanego systemu planowania rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym • Obszar: E-państwo: Cyfrowe państwo usługowe • Obszar: Finanse publiczne: Stabilne, efektywne i zrównoważone finanse publiczne • Obszar: Efektywność wykorzystania środków UE: Wykorzystanie środków z budżetu UE w sposób przekładający się na trwałe efekty rozwojowe
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo • 1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze • 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów • 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym • 3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem • 3.2 Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym • 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych • 3.4. Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej
Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030	<p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.2. Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego • 2.1. Rozwój kapitału społecznego • 3.6. Zwiększenie dostępności do usług teleinformatycznych
Strategia Rozwoju Powiatu Bełchatowskiego na lata 2021-2030	<p>Cele operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3.3 Podnoszenie standardów usług publicznych świadczonych dla mieszkańców • 3.5 Realizacja działań kulturalnych i sportowych • 3.7 Wsparcie i aktywizacja lokalnych organizacji społecznych • 4.1 Zwiększenie zaangażowania w zakresie ochrony i rozwoju walorów przyrodniczych, krajobrazowych oraz historycznych • 4.2 Wsparcie i promocja lokalnej turystyki • 4.4 Poprawa skuteczności działań promocyjnych (w tym wydarzeń własnych oraz partnerskich)

Źródło: opracowanie własne

9. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

Rozdział powstał na bazie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Bełchatowa” (Uchwała Nr XXXVI/329/17 Rady Miejskiej w Bełchatowie z dnia 29 czerwca 2017 r. w sprawie uchwalenia "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Bełchatowa").

Wdrażanie modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej powinien zapewniać koordynację przestrzenną planowanych działań z uwzględnieniem zagadnień środowiskowych oraz ładu przestrzennego. Proces taki zachodzi przy wykorzystaniu instrumentów do kreowania polityk przestrzennych w postaci ogólnego dokumentu, którym jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz Miejsowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego.

Celem umożliwienia kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na terenie Miasta Bełchatowa przyjęto **kierunki zagospodarowania przestrzennego** poprzez określenie podstawowych i dopuszczalnych kierunków przeznaczenia wraz z dopuszczalnym zakresem zmian przeznaczenia oraz ograniczeniem możliwości dokonywania tych zmian. Poniżej wyszczególnione zostały poszczególne kategorie przeznaczenia terenów.

Tereny przeznaczone do **urbanizacji**:

- tereny zabudowy śródmiejskiej,
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- tereny zabudowy usługowej,
- tereny zabudowy usług publicznych,
- tereny zabudowy produkcyjno-usługowej,
- tereny garaży,
- tereny rolne – perspektywiczne rezerwy rozwojowe na cele zabudowy mieszkaniowej,
- tereny rolne – perspektywiczne rezerwy rozwojowe na cele inwestycji produkcyjno-usługowych,
- tereny przestrzeni publicznych otwartych.

Tereny otwarte **podstawowego układu przyrodniczego** miasta oraz **rolniczej przestrzeni produkcyjnej**:

- tereny lasów i zalesień,
- tereny rolne,
- tereny zieleni urządzonej,
- tereny parków zabytkowych,
- tereny cmentarze funkcjonujące,
- tereny cmentarze niefunkcjonujące,
- tereny otwarte systemu dolinnego,
- tereny rodzinnych ogrodów działkowych.

Tereny i obiekty **obsługi infrastruktury technicznej**:

- tereny ujęcia wody,
- tereny oczyszczalni ścieków sanitarnych,
- tereny oczyszczalni ścieków deszczowych,
- tereny przepompowni ścieków,
- tereny głównych punktów zasilania elektroenergetycznego,
- stacja redukcyjna gazu.

Tereny **komunikacji**:

- kolej,
- drogi publiczne i węzły komunikacyjne.

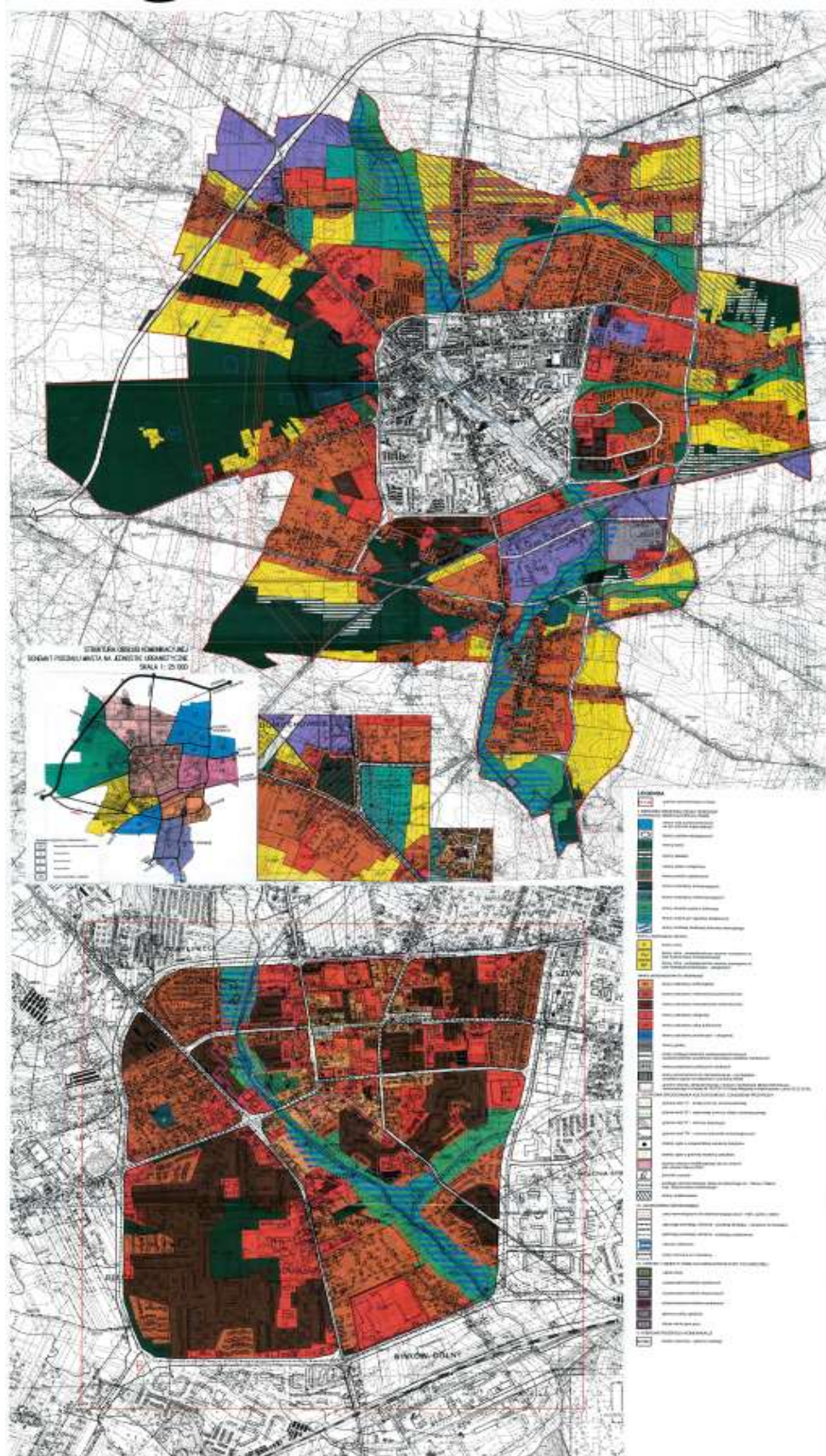
Zasięgi przestrzenne poszczególnych rodzajów terenów zostały pokazane na mapie dotyczącej kierunku zagospodarowania przestrzennego. W studium określono kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów wraz ze wskaźnikami dotyczącymi zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy. Zdefiniowano przestrzenie publiczne wraz z określeniem działań, służących podkreśleniu walorów tej przestrzeni dla wszystkich użytkowników – mieszkańców i odwiedzających miasto.

Dla określenia **kierunków rozwoju przestrzennego** miasta dokonano podziału na 9 jednostek urbanistycznych:

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Mapa 5. Polityka przestrzenna – kierunki rozwoju

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Bełchatowa. Materiał poglądowy, oryginały map dostępne są w Urzędzie Miasta Bełchatowa

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

- jednostka urbanistyczna A: centrum miasta, obszar ograniczony wewnętrzną obwodnicą miasta - ulicami: Henryka Sienkiewicza, Stanisława Staszica, Armii Krajowej, Aleją ks. kard. Stefana Wyszyńskiego i Aleją Włókniarzy;
- jednostka urbanistyczna B: południowo-zachodnia część miasta, obszar ograniczony ulicami: Lipową, Aleją ks. kard. Stefana Wyszyńskiego, Wojska Polskiego, linią kolejową i granicami miasta;
- jednostka urbanistyczna C: zachodnia część miasta, obszar ograniczony ulicami: Czaplinską, Aleją Włókniarzy, Lipową i zachodnią granicą miasta;
- jednostka urbanistyczna D: północna część miasta, obszar ograniczony ulicami: Józefa Piłsudskiego, Henryka Sienkiewicza, Aleją Włókniarzy, Czaplinską, północną granicą miasta;
- jednostka urbanistyczna E: północno-wschodnia część miasta, obszar ograniczony: północno-wschodnią granicą miasta, ulicami: Gen. Ludwika Czyżewskiego, Stanisława Staszica Henryka Sienkiewicza i Józefa Piłsudskiego;
- jednostka urbanistyczna F: wschodnia część miasta, obszar ograniczony ulicami: Stanisława Staszica, Armii Krajowej, Wojska Polskiego, linią kolejową i wschodnią granicą miasta;
- jednostka urbanistyczna G: wschodnia część miasta, obszar ograniczony ulicami: Wojska Polskiego, fragmentem projektowanej południowej obwodnicy miasta, fragmentem projektowanej wschodniej obwodnicy miasta, wschodnią granicą miasta i linią kolejową;
- jednostka urbanistyczna H: południowa część miasta, obszar ograniczony ulicami: Wojska Polskiego, Andre Ampere'a, granicą miasta i linią kolejową;
- jednostka urbanistyczna I: południowa część miasta, obszar ograniczony ulicami: fragmentem projektowanej południowej obwodnicy miasta, fragmentem projektowanej wschodniej obwodnicy miasta, południową granicą miasta oraz ulicami: Andre Ampere'a i Wojska Polskiego.

Ustalenia dla **wszystkich jednostek urbanistycznych**:

- w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (zmianach planów), opracowywanych na obszarze jednostki, należy przestrzegać nieprzekraczania granic terenów przeznaczonych pod zabudowę;

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

- należy zachować wyznaczone w studium i opisane w ustaleniach szczegółowych dla poszczególnych rodzajów terenów podstawowe kierunki przeznaczenia terenów, z uwzględnieniem dopuszczalnego zakresu zmian przeznaczenia oraz ograniczeń jego zmian;
- wymagane jest prowadzenie działań porządkujących, podnoszących atrakcyjność dla użytkowników, poprawiających jakość życia mieszkańców i dogodność korzystania z przestrzeni otwartych przez wszystkich mieszkańców miasta i odwiedzających;
- przekształcenia terenów i intensyfikację zabudowy należy dostosować do przebiegów dróg i ulic docelowego układu komunikacyjnego oraz wyposażenia obszaru w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej;
- wprowadzanie na wolnych terenach nowej zabudowy z zachowaniem następujących zasad: dostosowanie nowych obiektów do budynków już istniejących w zakresie ich usytuowania, gabarytów, form architektonicznych oraz pełnionych funkcji; w kształtowaniu form budynków użyteczności publicznej należy szczególnie starannie dobierać rozwiązania architektoniczne harmonizujące z otoczeniem; wprowadzanie i utrzymywanie zieleni publicznej, zwłaszcza w otoczeniu terenów usługowych;
- na terenach zabudowy istniejącej: eliminowanie funkcji kolidujących z przeznaczeniem terenu, adaptowanie tych obiektów na cele z nimi niesprzeczne; przy przebudowach, rozbudowach, nadbudowach obiektów istniejących korygowanie formy architektonicznej obiektów dysharmonijnych w stosunku do otoczenia, poprawa ich detalu i kolorystyki; eliminowanie obiektów tymczasowych, dysharmonijnych w stosunku do otoczenia bądź blokujących tereny cenne z punktu widzenia możliwości ich wykorzystania na cele zgodne z przeznaczeniem terenów; przy remontach – korygowanie formy architektonicznej obiektów trwałych, dysharmonijnych w stosunku do otoczenia, poprawa ich detalu i kolorystyki;
- zapewnienie dostępności komunikacyjnej zgodnie z zapisami studium;
- urządzenie tras rowerowych wg proponowanych przebiegów oraz wzdłuż tras komunikacyjnych wszędzie tam, gdzie istnieją możliwości techniczne ich sytuowania oraz potrzeba ich urządzania wynika z przeprowadzonych analiz;

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

- zapewnienie właściwych standardów wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ze szczególnym uwzględnieniem odprowadzania i oczyszczania ścieków, uzupełniania istniejących braków w zakresie infrastruktury technicznej;
- tereny wskazane jako rezerwy rozwojowe mogą być przeznaczane do zainwestowania po przeprowadzeniu analiz zasadności (wyczerpaniu innych terenów wskazanych w studium) oraz możliwości finansowych ich uzbrojenia w media infrastruktury technicznej.

Miasto Bełchatów pokryte jest niemal w całości obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego – za wyjątkiem terenów zamkniętych – kolei. Sukcesywnie, w zależności od potrzeb, sporządzane są lub będą sporządzane zmiany części lub całości obowiązujących planów – w celu dostosowania do obowiązujących przepisów oraz potrzeb rozwojowych miasta. Granice zmian planów będą określone w uchwałach o przestąpieniu do ich sporządzania – zgodnie z aktualnymi potrzebami, po przeprowadzeniu niezbędnych analiz dotyczących zasadności przystąpienia do zmiany.

Sporządzanie zmian planów będzie konieczne, gdy przewiduje się inne niż ustalone w planach miejscowych przeznaczenie, szczególnie w przypadku: przeznaczenia terenów pod rozszerzenie cmentarzy; rozbudowy obiektu handlowego o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²; sporządzania miejscowego planu rewitalizacji (będącego szczególną formą planu miejscowego); gdy obowiązujące plany miejscowe zostały uchwalone przed 2010 r., nie zawierają one bowiem wszystkich, wymaganych obecnie, ustaleń, w szczególności w zakresie parametrów i wskaźników urbanistycznych; wprowadzania do ustaleń planów obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW.

10. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa łódzkiego wraz z zakresem planowanych działań

Odnosząc się do kwestii definicji można przyjąć, że **obszar strategicznej interwencji (OSI)** to określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne. Innymi słowy, są to obszary, które ze względu na występowanie określonych czynników o zróżnicowanym charakterze mogą powodować sytuację kryzysową bądź też odwrotnie, posiadać ponadprzeciętny potencjał rozwojowy.

Generalnie **delimitacja obszarów strategicznej interwencji (OSI)** na poziomie województwa wynika przeważnie z połączenia dwóch ujęć, tj. krajowego, wynikającego z polityki regionalnej szczebla centralnego, wyrażonego w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030), oraz regionalnego, wynikającego z dokumentów oraz konsultacji dotyczących województwa.

Zgodnie z zapisami KSRR 2030 9 miast średnich województwa łódzkiego zostało uznanych za tracące funkcje społeczno-gospodarcze, tj. Kutno, Łask, Opoczno, Ozorków, Radomsko, Sieradz, Tomaszów Mazowiecki, Wieluń, Zduńska Wola.

Za krajowe obszary problemowe, zagrożone trwałą marginalizacją, uznano w regionie łódzkim 18 gmin wiejskich, położonych na obrzeżach województwa, a ich delimitacja pokrywa się z analizami prowadzonymi na poziomie regionalnym. Są to: Burzenin, Błaszki, Grabów, Goszczanów, Daszyna, Dąbrowice, Klonowa, Krośnice, Łanięta, Masłowice, Nowe Ostrowy, Oporów, Przedbórz, Sadkowice, Uniejów, Wielgomłyny, Żychlin, Żytno.

Ponadto na poziomie regionalnym wyznaczono 7 gmin wiejskich, które zostały uznane za obszary zagrożone trwałą marginalizacją. Są to: Aleksandrów, Budziszewice, Czerniewice, Łęki Szlacheckie, Ręczno, Żarnów, Żelechlinek.

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

W strategii wojewódzkiej zapisano, że **specyficznym obszarem problemowym**, a zarazem jednym z największych wyzwań rozwojowych w zakresie spójności terytorialnej województwa łódzkiego, jest **obszar Zagłębia Bełchatowskiego**. Problemem tego obszaru jest uzależnienie jego gospodarki od sektora górnictwo-energetycznego, który odpowiada za około połowę PKB podregionu piotrkowskiego, czyli 12% PKB województwa łódzkiego. PGE GiEK S.A., poza tym, że jest największym pracodawcą w rejonie Bełchatowa, wnosi bezpośrednio i pośrednio znaczące środki finansowe na rzecz jednostek samorządu terytorialnego i Skarbu Państwa tytułem podatków i opłat lokalnych. Zwrócono uwagę, że przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu może wywołać szeroko zakrojone skutki społeczne i gospodarcze dla obszaru objętego procesem transformacji, w tym m.in.: odpływ ludności, spadek zatrudnienia, spadek PKB, spadek zamożności jednostek samorządu terytorialnego oraz mieszkańców, spadek stopy inwestycji, ograniczenie popytu wewnętrznego. Zdefiniuje to obszar na najbliższe lata jako **Obszar Transformacji**.

Odnośnie **planowanych działań**, głównymi wyzwaniami dla tego obszaru są rozwój innowacyjnej i zdywersyfikowanej gospodarki, przyciągnięcie nowych inwestorów i stworzenie atrakcyjnych miejsc pracy dla odchodzących z sektora górnictwo-energetycznego, kobiet oraz osób młodych i wykształconych, rozwój sektora przemysłu na rzecz czystej gospodarki o obiegu zamkniętym. W sferze społecznej najważniejsze wyzwania to rozwój i wsparcie kapitału ludzkiego, w tym przebranżowienie, podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych pracowników i tworzenie stabilnych miejsc pracy w nowych sektorach gospodarki. W sferze przestrzennej główne wyzwania to racjonalne wykorzystanie złóż surowców naturalnych i rekultywacja terenów pogórnicznych, przyspieszenie przejścia na zrównoważoną i inteligentną mobilność.

Z poziomu OSI Strategii rozwoju województwa łódzkiego 2030 Miasto Bełchatów mieści się w **Obszarze transformacji górnictwo-energetycznej (Obszar nowej energii)**. Obszar ten obejmuje 35 gmin o powierzchni 3 667 km² i liczbie ludności wynoszącej 417 tys. osób, co stanowi 20% powierzchni województwa łódzkiego i 17% jego ludności. Szczegółowe analizy dotyczące delimitacji zostały przeprowadzone na potrzeby Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Województwa Łódzkiego i uwzględniały następujące elementy: aspekty środowiskowe (zasięgi: obszaru górnictwa, terenu górnictwa, leja depresji) i społeczno-gospodarcze (wielkość zatrudnienia w sektorze górnictwo-energetycznym, dojazdy

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

do pracy, sieci powiązań między przedsiębiorstwami oraz wpływy z podatków przekazywanych przez PGE GiEK S.A.). Szczególnie ważne dla tego obszaru będą działania w sferze społecznej związane z podniesieniem jakości kształcenia i kwalifikacji pracowników, zwiększeniem aktywności zawodowej mieszkańców, rozwojem kapitału społecznego oraz rozwojem usług społecznych. W sferze gospodarczej planowane działania będą miały na celu wzrost przedsiębiorczości i konkurencyjności obszaru. W sferze przestrzennej planowane działania skoncentrowane będą m.in. na: rekultywacji terenów zdegradowanych w kierunku przywrócenia im funkcji przyrodniczych lub nadania im nowych funkcji.

Mapa 6. Obszar transformacji górnictwo-energetycznej (Obszar nowej energii) na terenie województwa łódzkiego

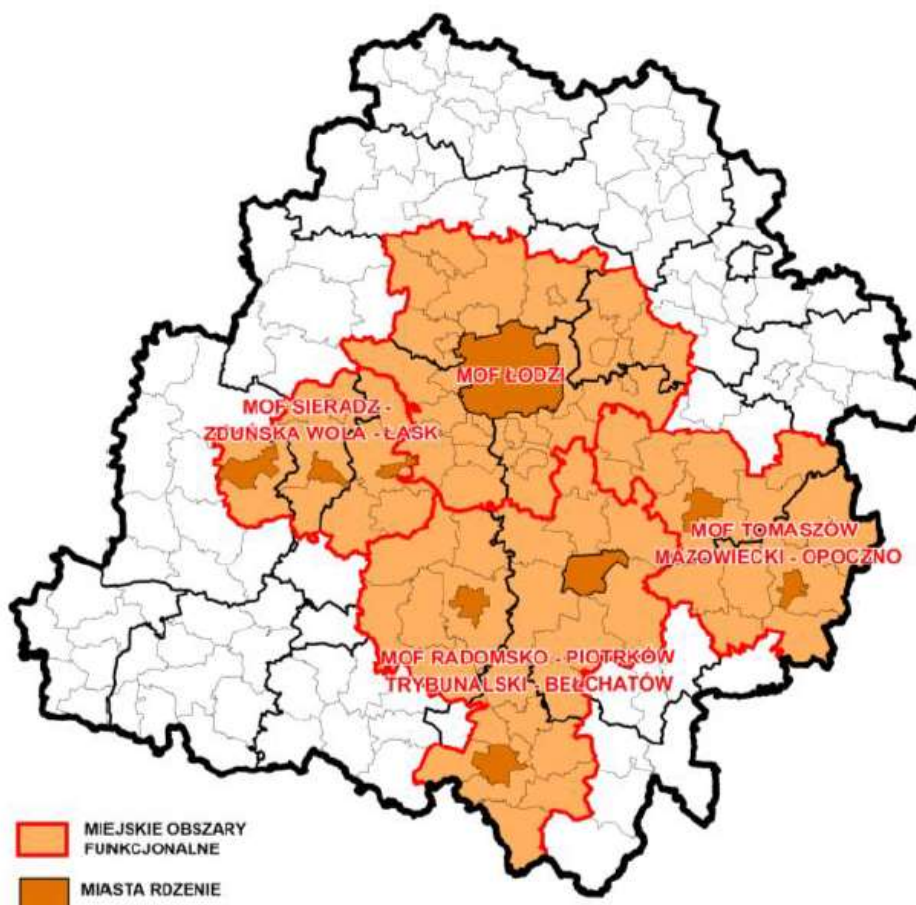

Źródło: Strategia rozwoju województwa łódzkiego 2030

Ponadto na terenie województwa łódzkiego wyróżniono cztery miejskie obszary funkcjonalne: MOF Ośrodka Wojewódzkiego – Łodzi oraz 3 wielordzeniowe MOF: MOF Sieradz – Zduńska Wola – Łask, MOF Tomaszów Mazowiecki – Opoczno oraz **MOF Radomsko – Piotrków Trybunalski – Bełchatów**, dotyczący bezpośrednio **Miasta Bełchatowa**.

Mapa 7. Miejskie obszary funkcjonalne (MOF) na terenie województwa łódzkiego

Źródło: Strategia rozwoju województwa łódzkiego 2030

Dla **Miejskich Obszarów Funkcjonalnych (MOF)** w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 przewidziano wsparcie w postaci **Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT)**. W ramach tego instrumentu realizowane będą mogły być projekty o zintegrowanym charakterze pod względem tematycznym lub terytorialnym, koncentrujące się na wyzwaniach rozwojowych, które jednostki samorządu terytorialnego tworzące MOF zdecydują się adresować wspólnie, tak na etapie realizacji projektu jak i późniejszej eksploatacji. Przykładowe projekty dotyczyć mogą rozwoju zrównoważonego transportu publicznego, zwiększania efektywności energetycznej, poprawy stanu środowiska przyrodniczego, szczególnie w zakresie jakości powietrza, wzrostu atrakcyjności osadniczej, wsparcia rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego oraz rozwoju kultury, turystyki i rekreacji.

11. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla miasta wraz z zakresem planowanych działań

W odniesieniu do Miasta Bełchatowa fakultatywne obszary strategicznej interwencji przedstawione zostały w ujęciu problemowym i odnoszą się do terenu całej gminy miejskiej. Można wskazać trzy główne obszary programowanych kierunków działania: obszar społeczny, obszar gospodarczy, obszar przestrzenny.

Tabela 8. OSI Miasta Bełchatowa w ujęciu problemowym

OSI Miasta Bełchatowa w ujęciu problemowym		
Obszar społeczny	Obszar gospodarczy	Obszar przestrzenny
Kierunki działania/zadania	Kierunki działania/zadania	Kierunki działania/zadania
<ul style="list-style-type: none"> • Przeciwdziałanie migracji mieszkańców • Wspieranie inicjatyw mieszkańców przy wykorzystaniu budżetu obywatelskiego • Wzrost dostępności usług zdrowotnych • Wzrost dostępności usług edukacyjnych • Wzrost dostępności usług kulturalnych • Pozyskiwanie środków zewnętrznych służących uatrakcyjnianiu oferty edukacyjnej • Stworzenie domu dziennego pobytu dla seniorów • Zróżnicowana oferta sportowa dla dzieci i młodzieży • Aktywizacja i integracja osób wykluczonych społecznie • Wdrażanie programów profilaktyki zdrowotnej dla mieszkańców • Budowa, modernizacja miejsc schronienia dla osób bezdomnych • Zwiększenie dostępności do usług świadczonych przez Urząd Miasta Bełchatowa drogą elektroniczną • Elektroniczne doręczanie PIT – informacji o dochodach podatnika	<ul style="list-style-type: none"> • Transformacja gospodarki w kierunku ważnego ośrodka energii odnawialnej w skali kraju • Promowanie inicjatyw obywatelskich w zakresie przedsiębiorczości • Tworzenie stref przemysłowych dla nowych technologii • Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w Bełchatowie przy ul. Czaplinieckiej • Efektywna promocja marki miasta • Tworzenie centrów innowacji • Budowa niezależnych od PGE źródeł ciepła • Inwestycje w infrastrukturę kolejową • Budowa obwodnic i dróg przepustowych	<ul style="list-style-type: none"> • Popraw estetyki miejskiej przestrzeni • Rozbudowa i modernizacja dróg lokalnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą • Dostosowywanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych • Modernizacja placów zabaw • Rozbudowa miejskiego monitoring • Wykorzystanie terenów przy Rakówce • Termomodernizacja i instalacje OZE w budynkach będących własnością miasta

Źródło: opracowanie na podstawie materiałów dostarczonych przez Urząd Miasta Bełchatowa oraz przeprowadzonych badań ankietowych

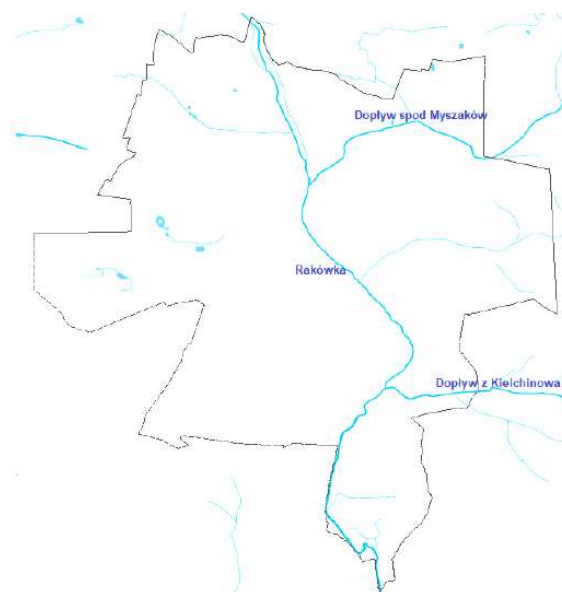
12. Uwarunkowania wodne oraz związane ze zmianami klimatu

Zgodnie z art. 326 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t. j. Dz.U. z 2021 r., poz. 624 ze zm.), Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030 uwzględnia m.in. ustalenia dokumentów planistycznych, o których mowa w art. 315 pkt 1-3 ww. ustawy tj.:

- plany zarządzania ryzykiem powodziowym,
- plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy,
- plan przeciwdziałania skutkom suszy.

W nawiązaniu do zapisów „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bełchatowa na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2025-2028” Miasto Bełchatów leży w obszarze Dorzecza Odry, regionie wodnym Warty. Przez miasto, z północy na południe przepływa rzeka Rakówka, będąca prawobrzeżnym dopływem rzeki Widawki. Całkowita długość Rakówki wynosi 27,06 km. Jej lewobrzeżnymi dopływami są Dopływ spod Myszaków oraz Dopływ z Kielchinowa. W części północnej i południowej miasta rozwinięty jest system rowów melioracyjnych odprowadzających wody opadowe do Rakówki lub jej dopływów. W zachodniej części miasta znajdują się niewielkie zbiorniki wodne, głównie pochodzenia antropogenicznego. Naturalny charakter mają zbiorniki wodne Duży Ług (pow. 2,5 ha) i Biały Ług o funkcji przeciwpożarowej i retencjonowania wody (pow. 2,5 ha).

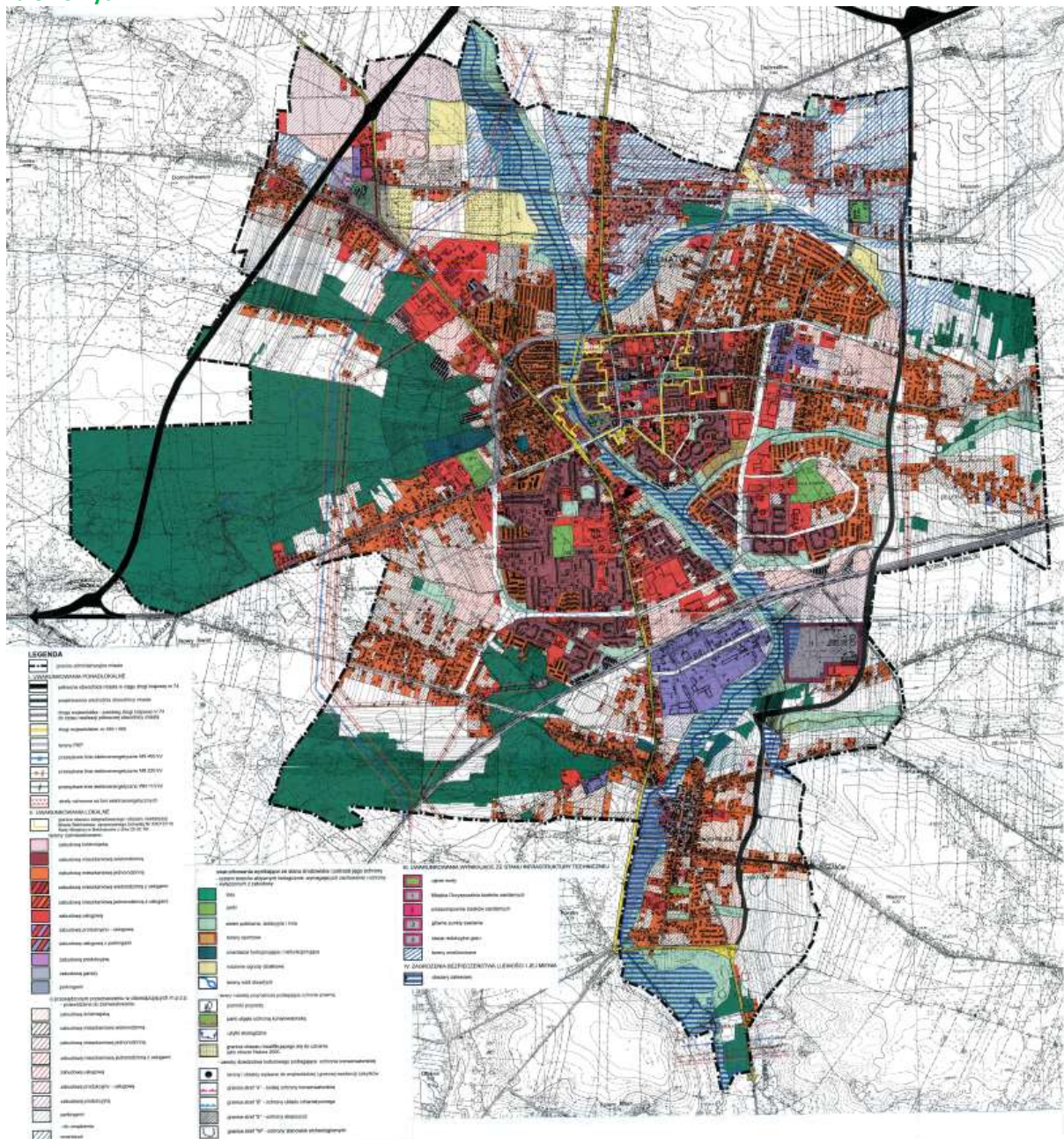
Mapa 8. Układ sieci hydrologicznej na terenie Bełchatowa

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Miasta Bełchatowa na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2025-2028

Mapa 9. Uwarunkowanie zagospodarowania przestrzennego Miasta Bełchatowa z uwzględnieniem obszarów zalewowych

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Bełchatowa. Materiał poglądowy, oryginały map dostępne są w Urzędzie Miasta Bełchatowa

Mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP) wskazują, że na terenie Bełchatowa nie ma prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi. W tym miejscu warto jednak zauważyć, że mogą wystąpić lokalne podtopienia.

Rzeka Rakówka jest odbiornikiem wód opadowych i roztopowych z terenu miasta. Intensywne i długotrwałe opady deszczu, intensywne spływy wód opadowych i roztopowych,

mała retencja gruntowa utrudnienia w odpływie wód są powodem lokalnych podtopień i zalań.

Przy wyjątkowo niesprzyjających warunkach atmosferycznych rzeka Rakówka stanowi realne zagrożenie powodziowe, szczególnie w południowej części miasta, a w pozostałych strefach dolinnych może powodować lokalne podtopienia. Na mapie dotyczącej uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta pokazano zasięgi obszarów zalewowych, wyznaczone na podstawie obserwacji własnych, poczynionych w maju 2010 r., kiedy to wyjątkowo intensywne opady deszczu stały się przyczyną rekordowo wysokiego stanu wód.

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Wyróżnia się następujące typy suszy:

- susza atmosferyczna – związana z deficytem opadów atmosferycznych, niemożliwe jest zminimalizowanie czy usunięcie suszy atmosferycznej,
- susza rolnicza – definiowana jako okres, w którym wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie,
- susza hydrologiczna – odnosząca się do okresu, gdy przepływy w rzekach spadają poniżej przepływu średniego, a w przypadku przedłużającej się suszy meteorologicznej obserwuje się znaczne obniżenie poziomu zalegania wód podziemnych,
- susza hydrogeologiczna – nazywana również niżówką hydrogeologiczną, przejawia się obniżeniem zwierciadła wód podziemnych poniżej stanów niskich ostrzegawczych.

Tabela 9. Stopień zagrożenia suszą na terenie Miasta Bełchatowa

Stopień zagrożenia suszą wg rodzaju suszy*	
Atmosferyczna	2
Rolnicza	2
Hydrologiczna	3
Hydrogeologiczna	3
Sumaryczny stopień narażenia na skutki suszy sektorów i obszarów*	
Gospodarka komunalna	3
Przemysł	2
Rolnictwo	3
Gospodarka stawowa	2

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Leśnictwo	2
Energetyka wodna	2
Turystyka	3
Środowisko i zasoby przyrody	3
Gmina	3

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Miasta Bełchatowa na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2025-2028; * 1 – mało istotny, 2 – umiarkowany, 3 – znaczący, 4 – bardzo znaczący

Na bazie informacji zawartych w zestawieniu tabelarycznym można stwierdzić, że miasto jest narażone na suszę w sposób znaczący.

13. System realizacji strategii, źródła finansowania

Informacje o progresie w realizacji poszczególnych celów strategicznych potrzebne są w kontekście oceny skuteczności implementacji zapisów przedmiotowej strategii. W ramach wspomnianych celów określono kierunki działania oraz zadania.

Mając wiedzę dotyczące kształtowania się kolejnych procesów rozwojowych można podejmować działania zaradcze w czasie rzeczywistym. Proces monitoringu i ewaluacji, potencjalnej aktualizacji zakłada częstotliwość pomiaru wskaźników co dwa lata, począwszy od 2024 r.

Raporty ewaluacyjne zostaną skoordynowane z nałożonym na gminy obowiązkiem opracowania i przedstawienia w terminie do dnia 31 maja każdego roku raportu o stanie gminy. Obowiązek sporządzenia przez Prezydenta Miasta Bełchatowa raportu o stanie miasta, reguluje art. 28aa ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583). Wartości bazowe poszczególnych wskaźników (za rok 2022) zostaną przedstawione w pierwszym raporcie z realizacji strategii w roku 2024.

Tabela 10. Podstawowe zestawienie wskaźników monitorujących i ewaluacyjnych w przyporządkowaniu do poszczególnych celów strategicznych

Przykładowe wskaźniki	Pomocnicza wartość wskaźnika	Oczekiwany kierunek zmian do 2030 roku, źródło danych	Cel strategiczny 1 – Społeczeństwo obywatelskie, kreatywny kapitał ludzki, tożsamość lokalna	Cel strategiczny 2 – Budowanie przewagi konkurencyjnej przy wykorzystaniu energetyki, innowacji, turystyki	Cel strategiczny 3 – Ochrona przyrody i racjonalne wykorzystywanie zasobów środowiska	Cel strategiczny 4 – Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej	Cel strategiczny 5 – Dostęp do usług publicznych na wysokim poziomie, nowoczesny urząd
Liczba osób objętych wsparciem pomocy społecznej (os.) (2019)	1427	Spadek, GUS					
Liczba projektów przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu (szt.) (2020)	2	Wzrost					
Ćwiczący w klubach sportowych (os.) (2020)	1726	Wzrost, GUS					

Strategia Rozwoju Miasta Belchatowa na lata 2023-2030

Liczba projektów zrealizowanych przy udziale NGO (szt.) (2020)	34	Wzrost					
Liczba organizacji pozarządowych (NGO) na 1000 ludności (2020)	2,16	Wzrost JST					
Biblioteki (liczba czytelników) (os.) (2020)	8936	Wzrost, GUS					
Liczba osób uczestniczących w lokalnych imprezach (os.) (2021)	92468	Wzrost JST					
Liczba przestępstw ogółem (2020)	1003	Spadek, KPP					
Wskaźnik salda migracji (2020)	- 605	Wzrost, GUS					
Przyrost naturalny (2020)	- 9	Wzrost, GUS					
Poziom tożsamości lokalnej (badania ankietowe %, 2022)	71	Wzrost, JST					
Liczba mieszkańców gminy (os.) (2021)	54077	Wzrost, GUS					
Liczba obiektów objętych termomodernizacją w zasobach komunalnych (ob.) (2021)	12	Wzrost JST					
Liczba instalacji OZE należących do miasta (szt.) (2021)*	4/1/1	Wzrost JST					
Redukcja emisji CO2 o 55% do roku 2030 roku, w porównaniu do 1990 r.	11,23% stan na 2020 r.	Spadek JST					
Powierzchnia terenów zielonych (ha) (2020)	104,87	Wzrost GUS					
Liczba projektów z zakresu edukacji ekologicznej (szt.) (2021)	123	Wzrost JST					
Liczba bezrobotnych (os.) (2021)	1043	Spadek, GUS					
Wskaźnik przedsiębiorczości (podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności) (2020)	97	Wzrost, GUS					
Podmioty nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 1000 ludności (2020)	6,15	Wzrost, GUS					
Liczba miejsc noclegowych (2021)	193	Wzrost, GUS					
Liczba projektów/akcji promujących miasto (szt.) (2021)	19	Wzrost JST					
Liczba wejść na stronę internetową miasta (2021)	271 595	Wzrost JST					

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Jakość administracji lokalnej (badania ankietowe %, 2022)	30	Wzrost, JST					
Wartość umów o dofinansowanie projektów ze środków europejskich (PLN) (2020)	252 mln	Wzrost, GUS					
Liczba projektów z zakresu e-administracji publicznej (szt.) (2021)	1	Wzrost JST					
Korzystający z instalacji wodociągowej (%) (2020)	98,6	Wzrost, GUS					
Korzystający z instalacji kanalizacyjnej (%) (2020)	95,1	Wzrost, GUS					
Korzystający z instalacji gazowej (%) (2020)	77,8	Wzrost, GUS					
Liczba wydanych pozwoleń na budowę (szt.) (2021)	283	Wzrost, Powiat					
Zasoby mieszkaniowe (mieszkania)	21591	Wzrost, GUS					
Powierzchnia zrewitalizowanych terenów (ha)	1,32	Wzrost JST					
Powierzchnia gruntów leśnych (ha)	302	Wzrost, GUS					
Liczba zrewitalizowanych obiektów (ob.)	12	Wzrost JST					
Długość nowych dróg (km)	0,77	Wzrost JST					
Długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (km)	1,49	Wzrost JST					
Liczba projektów dla uczniów niepełnosprawnych i ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (szt.) (2021)	60	Wzrost JST					
Liczba szkoleń kompetencyjnych dla kadry nauczycielskiej (szt.)	92	Wzrost JST					

Źródło: opracowanie własne; GUS – Główny Urząd Statystyczny; JST – Miasto Bełchatów; KPP – Komenda Powiatowa Policji w Bełchatowie; PUP – Powiatowy Urząd Pracy w Bełchatowie; * - 4 instalacje fotowoltaiczne, 1 pompa ciepła, 1 instalacja kolektory słoneczne, Powiat – Starostwo Powiatowe w Bełchatowie

Za proces implementacji zapisów strategii odpowiedzialny jest Prezydent Miasta Bełchatowa. Poszczególne zadania wskazane w ramach celów strategicznych realizować będą właściwe jednostki Urzędu Miasta Bełchatowa, a także jednostki organizacyjne samorządu, w których kompetencjach znajdują się określone zadania. W ramowym planie operacyjnym realizacji strategii wskazano podmiot odpowiedzialny za realizację zadania, podmioty uczestniczące w realizacji, podmiot monitorujący.

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Tabela 11. Plan operacyjny realizacji Strategii Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

CEL STRATEGICZNY HORYZONTALNY			
Zrównoważony rozwój Miasta Bełchatów w kierunku innowacyjnego społeczeństwa oraz gospodarki			
Nr zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
Cel strategiczny 1 – Społeczeństwo obywatelskie, kreatywny kapitał ludzki, tożsamość lokalna			
Cele operacyjne: 1.1 Wspieranie kultury i edukacji 1.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, profilaktyka zdrowotna 1.3 Wzmacnianie tożsamości lokalnej	Prezydent Miasta Bełchatowa	Wydział Spraw Społecznych; Wydział Oświaty; Wydział Promocji Kultury i Sportu; Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej; Miejskie Centrum Kultury; Muzeum Regionalne	Zespół ds. Rozwoju Miasta
Cel strategiczny 2 – Budowanie przewagi konkurencyjnej przy wykorzystaniu energetyki, innowacji, turystyki			
Cele operacyjne: 2.1 Wspieranie innowacji 2.2 Rozwój sektora turystycznego 2.3 Wzmacnianie przedsiębiorczości	Prezydent Miasta Bełchatowa	Wydział Promocji Kultury i Sportu; Zespół ds. Rozwoju Miasta; Miejskie Centrum Kultury; Muzeum Regionalne	Zespół ds. Rozwoju Miasta
Cel strategiczny 3 – Ochrona przyrody i racjonalne wykorzystywanie zasobów środowiska			
Cele operacyjne: 3.1 Efektywna ochrona środowiska naturalnego 3.2 Wdrażanie zielonej transformacji	Prezydent Miasta Bełchatowa	Wydział Inżynierii i Ochrony Środowiska; Zespół ds. Rozwoju Miasta	Zespół ds. Rozwoju Miasta
Cel strategiczny 4 – Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej			
Cele operacyjne: 4.1 Rozwój infrastruktury społecznej 4.2 Rozwój infrastruktury technicznej 4.3 Efektywne zagospodarowanie przestrzeni	Prezydent Miasta Bełchatowa	Wydział Inwestycji i Zamówień Publicznych; Wydział Inżynierii i Ochrony Środowiska; Wydział Spraw Społecznych; Wydział Geodezji i Gospodarki Przestrzennej	Zespół ds. Rozwoju Miasta
Cel strategiczny 5 – Dostęp do usług publicznych na wysokim poziomie, nowoczesny urząd			
Cele operacyjne: 5.1 Podnoszenie jakości usług publicznych 5.2 Poprawa innowacyjności administracji samorządowej	Prezydent Miasta Bełchatowa	Wydział Organizacyjny; Wydział Informatyki; Wydział Finansowy	Zespół ds. Rozwoju Miasta

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów dostarczonych przez Urząd Miasta Bełchatowa

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

W ramach procesu wdrażania założeń strategii przestrzegane będą następujące zasady:

- zasada koordynacji, związana z łączeniem działań, mechanizmów i instrumentów polityki spójności UE, polityki regionalnej państwa, polityk sektorowych wdrażanych na poziomie województwa oraz polityk lokalnych,
- zasada subsydiarności, będąca jedną z kluczowych zasad polityki rozwoju, zakładająca, że planowanie i realizacja interwencji publicznej prowadzone są na odpowiednim, możliwie najniższym, poziomie zarządzania, gwarantującym jej najwyższą efektywność,
- zasada koncentracji, oznaczająca skupienie ograniczonych środków finansowych i zasobów organizacyjnych na interwencji w działania strategiczne w wybranych dziedzinach decydujących o konkurencyjności regionu, jak również na wyodrębnionych obszarach,
- zasada partnerstwa, rozumiana jako współdziałanie, współdecydowanie oraz współodpowiedzialność różnorodnych środowisk i instytucji zaangażowanych w proces rozwoju regionalnego i lokalnego, traktowanych jako partnerzy w procesie formułowania celów rozwojowych, mechanizmów ich wdrażania i monitorowania efektów,
- zasada wieloszczeblowego zarządzania, uwzględniająca integrującą i koordynacyjną rolę samorządu województwa na poziomie regionalnym oraz znacznie większe włączenie władz samorządowych szczebla lokalnego w programowanie i działania rozwojowe.

Dokumenty **wykonawcze** to wszystkie obligatoryjne lub fakultatywne plany, strategie, programy funkcjonujące w gminie. W ujęciu tabelarycznym uwzględniono **obowiązujące** oraz **potencjalne dokumenty**, których wdrażanie ma bezpośredni lub pośredni wpływ na realizację zapisów strategii.

Tabela 12. Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Przykładowy obszar tematyczny	Dokument gminny (wykonawczy)	Wytyczne wynikające z działań planu operacyjnego
Planowanie przestrzenne	<ul style="list-style-type: none"> • Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Bełchatowa, • Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego, • Gminny Program Rewitalizacji Bełchatowa na lata 2016-2022,	<ul style="list-style-type: none"> • zgodność zapisów studium z modelem funkcjonalno-przestrzennym gminy przyjętym w strategii, • aktualizacja studium w miarę potrzeb oraz w wyniku zmian w prowadzonej polityce przestrzennej,

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

		<ul style="list-style-type: none"> realizacja przewidzianych w programie projektów infrastrukturalnych oraz społecznych,
Energetyka	<ul style="list-style-type: none"> Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, Plan Zaopatrzenia Bełchatowa w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe,	<ul style="list-style-type: none"> kompleksowa realizacja założeń zawartych w planach, dopuszczalne są aktualizacje wynikające z zmieniającej się sytuacji społeczno-ekonomicznej gminy,
Gospodarka komunalna	<ul style="list-style-type: none"> Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, Wieloletnie plany gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy,	<ul style="list-style-type: none"> kompleksowa realizacja założeń zawartych w planach, dopuszczalne są aktualizacje wynikające z zmieniającej się sytuacji społeczno-ekonomicznej gminy,
Ochrona i opieka nad zabytkami oraz zarządzanie dziedzictwem	<ul style="list-style-type: none"> Program Opieki nad Zabytkami,	<ul style="list-style-type: none"> realizacja projektów, zadań uwzględnionych w gminnym programie opieki nad zabytkami,
Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu	<ul style="list-style-type: none"> Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta Bełchatowa, Program Ochrony Środowiska dla Miasta Bełchatowa na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2025-2028, Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy,	<ul style="list-style-type: none"> aktualizacja dokumentu i kontynuacja realizacji projektów, zadań uwzględnionych w planie gospodarki niskoemisyjnej, kompleksowa realizacja zadań uwzględnionych w programach, dopuszczalne są aktualizacje wynikające z zmieniającej się sytuacji społeczno-ekonomicznej gminy,
Transport	<ul style="list-style-type: none"> Plany rozwoju sieci drogowej wraz z planami finansowania w zakresie dróg gminnych, Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego, Plan zrównoważonej mobilności, Strategia Rozwoju Elektromobilności dla Miasta Bełchatowa na lata 2020–2036,	<ul style="list-style-type: none"> kompleksowa realizacja założeń zawartych w planach, dopuszczalne są aktualizacje wynikające z zmieniającej się sytuacji społeczno-ekonomicznej gminy, implementacja założeń strategii, monitoring i ewaluacja,
Polityka społeczna	<ul style="list-style-type: none"> Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bełchatowa na lata 2021 -2027, Pomoc gminy w zakresie dożywiania, Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Bełchatowa na lata 2021-2023, Program wspierania rodzin, Program Ochrony Zdrowia Psychicznego,	<ul style="list-style-type: none"> implementacja założeń strategii, monitoring i ewaluacja, kompleksowa realizacja zadań uwzględnionych w programach, dopuszczalne są aktualizacje wynikające z zmieniającej się sytuacji społeczno-ekonomicznej gminy, realizacja przewidzianych w programie rewitalizacji projektów społecznych,

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

	<ul style="list-style-type: none"> • Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień,	
Rozwój lokalny	<ul style="list-style-type: none"> • Strategii Rozwoju Kultury, • Strategii promocji miasta, • Program współpracy Miasta Bełchatowa z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego,	<ul style="list-style-type: none"> • implementacja założeń strategii, monitoring i ewaluacja, • realizacja przewidzianych w programie współpracy z organizacjami pozarządowymi projektów, szersze wykorzystywanie endogenicznych potencjałów rozwojowych, szersze angażowanie organizacji pozarządowych w realizację zadań publicznych,
Zarządzanie kryzysowe	<ul style="list-style-type: none"> • Gminny plan zarządzania kryzysowego,	<ul style="list-style-type: none"> • implementacja oraz bieżąca kontrola gminnych planów zarządzania kryzysowego,
Finanse publiczne	<ul style="list-style-type: none"> • Wieloletnia Prognoza Finansowa, • Uchwały budżetowe.	<ul style="list-style-type: none"> • zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej zgodne z przyjętymi w strategii priorytetowymi celami oraz zadaniami do realizacji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie wytycznych Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej

Cele rozwojowe Polski, które w założeniach Umowy Partnerstwa wskazano do finansowania z funduszy unijnych 2021-2027 to:

- zwiększenie konkurencyjności gospodarki,
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń,
- dobry stan środowiska naturalnego, zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- wzmocnienie cyfrowego rozwoju kraju,
- przejście na gospodarkę niskoemisyjną,
- zrównoważenie systemu energetycznego,
- poprawa stabilności dostaw paliw i energii,
- dobry stan środowiska naturalnego, zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- zwiększanie efektywności funkcjonowania instytucji państwa,
- wzmocnienie połączeń komunikacyjnych, w tym transeuropejskich,
- poprawa warunków świadczenia usług związanych z przewozem towarów i pasażerów,
- zwiększenie dostępności transportowej kraju,

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

- poprawa jakości kapitału ludzkiego oraz zwiększenie udziału kapitału społecznego w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju,
- ograniczenie ubóstwa i wykluczenia społecznego,
- zwiększanie efektywności funkcjonowania instytucji państwa,
- poprawa dostępności usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.

Przykładowe źródła finansowania projektów, kierunków działań zapisanych w strategii wskazywane dla samorządów przez **Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej**:

- środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego, w tym regionalne, powiatowe oraz środki własne gminy,
- środki pochodzące z budżetu państwa (pozostające w dyspozycji poszczególnych ministerstw, dedykowane fundusze i programy),
- środki funduszy celowych, np. pochodzące z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- fundusze europejskie dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Inicjatyw Wspólnotowych oraz Wspólnej Polityki Rolnej (obecne i przyszłe programy operacyjne na poziomie krajowym i regionalnym),
- inne fundusze ze źródeł europejskich jak np. fundusze norweskie i fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- środki sektora prywatnego, w tym formuła partnerstwa publiczno-prywatnego oraz fundusze sektora pozarządowego,
- kredyty bankowe, pożyczki oraz inne instrumenty finansowe,
- dodatkowe formy wsparcia dostępne w ramach specjalnych linii budżetowych, np. tarczy antykrzysowych.

Przy konstruowaniu konkretnych ram finansowych dla projektów pod uwagę brane będą następujące uwarunkowania: analiza dochodów i wydatków gminy w ostatnich latach; analiza możliwości inwestycyjnych i płynności finansowej gminy; analiza zadłużenia gminy; analiza skuteczności w pozyskiwaniu pozabudżetowych źródeł finansowania działań w ostatnich latach; zapisy wieloletniej prognozy finansowej gminy; informacje na temat potencjalnych zewnętrznych źródeł finansowania, bieżący harmonogram konkursów, warunków udziału i realizacji projektów, w tym wkładu własnego i udziału dofinansowania; baza wiedzy

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

i doświadczeń powstałych w wyniku realizacji różnego typu inwestycji w ostatnich latach w gminie; baza wiedzy i doświadczeń powstałe w wyniku tworzenia ram finansowych dla dokumentów strategicznych funkcjonujących na poziomie gminy; informacje zapisane w opracowanych dotychczas projektach, wnioskach aplikacyjnych, studiach wykonalności.

14. Literatura pomocnicza

- Anholt S.: Competitive Identity. The New Branding Management for Nations, Cities and Regions. Palgrave Macmillan, New York, p. 75. 2007.
- Bartniczak B., Raszkowski A.: Sustainable Development in African Countries: An Indicator-Based Approach and Recommendations for the Future. Sustainability 2019; 11 (1): 22.
- Bartniczak B., Raszkowski A.: Sustainable development in Asian countries – indicator-based approach. Problemy Ekorozwoju. Problems of Sustainable Development 2019, 14(1), pp. 29-42.
- Bartniczak B., Raszkowski A.: Sustainable forest management in Poland. Management of Environmental Quality: An International Journal, 2018, Vol. 29, No. 4, pp. 666-677.
- Fiedor B. (red.): Podstawy ekonomii środowiska i zasobów naturalnych; C.H. Beck., Warszawa, Poland; 2002, ISBN 83-7110-868-0.
- Florida R.: Cities and the creative class. Routledge, New York, p. 7. 2005.
- Gelder S.: City Brand Partnership. In: City Branding. Theory and Cases, ed. K. Dinnie, Palgrave Macmillan, New York, p. 37-38. 2011.
- Govers R., Go F.: Place Branding. Global, Virtual and Psychological Identities, Constructed, Imagined and Experienced. Palgrave Macmillan, New York, p. 16-17. 2009.
- Hague C.: Planning and place identity. In: Place identity, participation and planning, eds. C. Hague, P. Jenkins, Routledge, New York, p. 4. 2005.
- Kotler P., Armstrong G., Saunders J., Wong V.: Principles of Marketing. Prentice Hall Europe, Upper Saddle River, p. 772. 1999.
- Kotler P., Asplund C., Rein I., Heider D.: Marketing Places Europe. Prentice Hall, London. 1999.
- Kotler P., Haider D., Rein I.: Marketing Places. Attracting Investment, Industry, and Tourism to Cities, States, and Nations. The Free Press, New York, p. 18. 1993.
- Middleton A.: City Branding and Inward Investment. In: City Branding. Theory and Cases, ed. K. Dinnie, Palgrave Macmillan, New York, p. 20. 2011.

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

- Pawłowski A.: How many dimensions does sustainable development have? Sustainable Development, 2008, 16(2), pp. 81-90.
- Pawłowski A.: Sustainable Development as a Civilizational Revolution: A Multidisciplinary Approach to the Challenges of the 21st Century; CRC Press, Taylor & Francis Group: London, United Kingdom; 2011, ISBN 978-0415578608.
- Pike A., Rodriguez-Pose A., Tomaney J.: Local and Regional Development; Routledge: New York, USA; 2016, ISBN 978-1317664147.
- Proctor T., Public Sector Marketing. Pearson Education, Essex, p. 2. 2007.
- Raszkowski A., Bartniczak B.: On the Road to Sustainability: Implementation of the 2030 Agenda Sustainable Development Goals (SDG) in Poland. Sustainability 2019, 11 (2), 366.
- Raszkowski A., Bartniczak B.: Sustainable Development in the Central and Eastern European Countries (CEECs): Challenges and Opportunities. Sustainability 2019, 11, 1180.
- Raszkowski A., Bartniczak B.: Towards Sustainable Regional Development: Economy, Society, Environment, Good Governance Based on the Example of Polish Regions. Transformations in Business & Economics 2018, Vol. 17, No 2 (44), pp. 225-245.
- Sobczak E., Bartniczak B., Raszkowski A.: Aging Society and the Selected Aspects of Environmental Threats: Evidence from Poland. Sustainability 2020, 12, 4648.
- Stimson R., Stough R., Roberts B.: Regional Economic Development. Analysis and Planning Strategy. Springer, Heidelberg, p. 88. 2006.

15. Spis wykresów

Wykres 1. Stan ludności	12
Wykres 2. Struktura ludności według wieku	13
Wykres 3. Saldo migracji	13
Wykres 4. Przyrost naturalny	13
Wykres 5. Bezrobocie rejestrowane (os.)	14
Wykres 6. Dochody i wydatki ogółem (PLN)	15
Wykres 7. Dochody i wydatki na mieszkańca (PLN)	15
Wykres 8. Fundusze unijne – wartość umów, decyzji o dofinansowanie ogółem (PLN)	16
Wykres 9. Nakłady inwestycyjne (mln PLN)	16
Wykres 10. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności	17
Wykres 11. Podmioty nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 1000 ludności	17
Wykres 12. Liczba podmiotów gospodarki narodowej dla Miasta Bełchatowa w latach 2010-2020	18
Wykres 13. Liczba miejsc noclegowych w gminie	19
Wykres 14. Długość wydzielonych dróg rowerowych oraz ciągów pieszo-rowerowych (km)	19
Wykres 15. Turyści zagraniczni w 2019 r. (wybrane kraje)	20
Wykres 16. Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	21
Wykres 17. Kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych (PLN)	22
Wykres 18. Struktura wydatków wg form wsparcia finansowego rodzin w 2021 r.	22
Wykres 19. Współczynniki skolaryzacji (%)	27
Wykres 20. Porady lekarskie ogółem	28
Wykres 21. Ćwiczący w klubach sportowych ogółem	28
Wykres 22. Biblioteki publiczne – księgozbiór i wypożyczenia (wol.)	33
Wykres 23. Biblioteki publiczne – czytelnicy w ciągu roku	33
Wykres 24. Zwiedzający muzea na 1000 ludności	34
Wykres 25. Widzowie kin ogółem	34
Wykres 26. Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej (%)	35
Wykres 27. Zużycie energii elektrycznej na mieszkańca (kWh)	36
Wykres 28. Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	36
Wykres 29. Zużycie wody na mieszkańca (m3)	37
Wykres 30. Zużycie gazu z sieci w kWh na mieszkańca	37
Wykres 31. Zasoby mieszkaniowe – mieszkania	38
Wykres 32. Zasoby mieszkaniowe – przeciętna powierzchnia użytkowa (m2)	38
Wykres 33. Powierzchnia gruntów leśnych (ha)	39
Wykres 34. Liczba ludności poszczególnych gmin	40
Wykres 35. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	41
Wykres 36. Urodzenia żywe	41
Wykres 37. Zgony	42
Wykres 38. Przyrost naturalny	42
Wykres 39. Saldo migracji ogółem	42
Wykres 40. Dochody ogółem budżetu gminy na mieszkańca w złotych	43
Wykres 41. Wydatki ogółem budżetu gminy na mieszkańca w złotych	43
Wykres 42. Turystyczne obiekty noclegowe (obiekty posiadające 10 i więcej miejsc noclegowych)	44
Wykres 43. Liczba osób przypadających na przychodnię	45
Wykres 44. Wypożyczenia księgozbioru na czytelnika (w wolumenie)	45
Wykres 45. Mieszkania oddane do użytkowania na 10 tys. ludności	46
Wykres 46. Odpady komunalne zebrane w t (w ciągu roku na mieszkańca)	46
Wykres 47. Lesistość w %	47
Wykres 48. Pracujący (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie)	47
Wykres 49. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (w %)	48
Wykres 50. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	48
Wykres 51. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem (%)	49

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Wykres 52. Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków (%)	49
Wykres 53. Ludność korzystająca z instalacji wodociągowej (%)	50
Wykres 54. Ludność korzystająca z instalacji kanalizacyjnej (%)	50
Wykres 55. Ludność korzystająca z instalacji gazowej (%)	51
Wykres 56. Infrastruktura społeczna (w tym obiekty rekreacyjne, kulturalne, sportowe, szkoły)	53
Wykres 57. Poziom edukacji	53
Wykres 58. Dostęp do wiedzy (szkolnictwo, szkolenia, kształcenie ustawiczne, biblioteki, Internet)	54
Wykres 59. Poziom opieki przedszkolnej i żłobkowej	54
Wykres 60. Poziom pomocy społecznej	55
Wykres 61. Inicjatywy na rzecz osób starszych	55
Wykres 62. Funkcjonowanie organizacji pozarządowych	56
Wykres 63. Poziom równouprawnienia	56
Wykres 64. Dostęp do opieki zdrowotnej	57
Wykres 65. Poziom profilaktyki zdrowotnej	57
Wykres 66. Ułatwienia dla osób niepełnosprawnych	58
Wykres 67. Możliwości spędzania czasu wolnego	58
Wykres 68. Oferta kulturalna	59
Wykres 69. Poczucie ogólnego zadowolenia z życia	59
Wykres 70. Poziom życzliwości społecznej	60
Wykres 71. Poziom tożsamości lokalnej	60
Wykres 72. Infrastruktura techniczna (media, wodociągi, kanalizacja, elektryfikacja, gazyfikacja, Internet, itp.)	61
Wykres 73. Infrastruktura komunikacyjna (drogi, chodniki, ścieżki rowerowe)	62
Wykres 74. Położenie gminy, dostępność komunikacyjna	62
Wykres 75. Produkty, obiekty turystyczne	63
Wykres 76. Dostępność mieszkań	63
Wykres 77. Dostępność sklepów	64
Wykres 78. Dostępność miejsc parkingowych	64
Wykres 79. Ład przestrzenny	65
Wykres 80. Walory i potencjał turystyczny	65
Wykres 81. Dochody mieszkańców	66
Wykres 82. Poziom posiadanych oszczędności	66
Wykres 83. Jakość rynku pracy	67
Wykres 84. Poziom bezrobocia	68
Wykres 85. Wspieranie rozwoju sektora MSP przez samorząd	68
Wykres 86. Dostępność terenów inwestycyjnych	69
Wykres 87. Innowacyjność gospodarki	69
Wykres 88. Poczucie satysfakcji z osiągnięć zawodowych	70
Wykres 89. Poczucie bezpieczeństwa publicznego	70
Wykres 90. Czystość, porządek i estetyka	71
Wykres 91. Promocja gminy	71
Wykres 92. Siła marki "Bełchatów – Tylko dobre re:akcje" (rozpoznawalność marki, wizerunek miasta, pozytywne skojarzenia)	72
Wykres 93. Jakość zarządzania kryzysowego	72
Wykres 94. Jakość administracji lokalnej	73
Wykres 95. Stan środowiska naturalnego ogółem	73
Wykres 96. Jakość powietrza	74
Wykres 97. Jakość wody	74
Wykres 98. Wykorzystanie Odnawialnych Źródeł Energii przez mieszkańców i samorząd	75
Wykres 99. Jakość produktów lokalnych (żywność i napoje)	75
Wykres 100. Uroki krajobrazu	76
Wykres 101. Czy utożsamia się Pan/i z Miastem Bełchatów (poczucie tożsamości lokalnej)?	77
Wykres 102. Czy uważa Pan/i, że Miasto Bełchatów rozwinęło się w ostatnich latach (2015 – 2020)?	77
Wykres 103. Czy uważa Pan/i, że ma wpływ na to, co dzieje się w Mieście Bełchatów?	78
Wykres 104. Czy jest Pan/i zadowolony/a z tego, że mieszka w Mieście Bełchatów?	78
Wykres 105. Czy planuje Pan/i w przyszłości przeprowadzkę do innej gminy?	79

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Wykres 106. Czy poleciliby/łaby Pan/i komuś Miasto Bełchatów jako miejsce do życia?	79
Wykres 107. Czy Miasto Bełchatów jest miejscem o znacznym potencjale rozwojowym?	80
Wykres 108. Czy jakość życia w Mieście Bełchatów poprawi się w najbliższych latach?	80
Wykres 109. Które obszary rozwoju miasta Pana/Pani zdaniem powinny być wspierane w pierwszej kolejności (proszę wybrać maksymalnie 5)?	81
Wykres 110. Przestępczość ogółem	82
Wykres 111. Przestępczość młodocianych	82
Wykres 112. Bezrobocie	83
Wykres 113. Ubóstwo	83
Wykres 114. Alkoholizm i narkomania.....	84
Wykres 115. Przemoc w rodzinie	84
Wykres 116. Wzrost liczby osób starszych	85
Wykres 117. Brak wykwalifikowanych pracowników	85
Wykres 118. Brak atrakcyjnych miejsc pracy.....	86
Wykres 119. Płeć respondentów	86
Wykres 120. Wiek respondentów	87
Wykres 121. Wykształcenie respondentów	87
Wykres 122. Jaka jest Pana/i aktywność zawodowa?	88

16. Spis tabel

Tabela 1. Specjalistyczna oferta pomocowa w 2021 roku, skierowana do rodzin niewydolnych wychowawczo, ...	23
Tabela 2. Środki finansowe wydatkowane na świadczenia medyczne w Mieście Bełchatów w latach 2014-2021	29
Tabela 3. Liczba uczestników wydarzeń kulturalnych oraz korzystających z usług poszczególnych samorządowych instytucji kultury na dzień 31.12.2021 rok.....	32
Tabela 4. Analiza SWOT Miasta Bełchatów	93
Tabela 5. Uproszczona tablica analizy SWOT dotycząca prognozowanej strategii działania Miasta Bełchatów	94
Tabela 6. Cele strategii rozwoju Miasta Bełchatowa do 2030 roku.....	96
Tabela 7. Zbieżność celów strategii z kluczowymi dokumentami strategicznymi.....	100
Tabela 8. OSI Miasta Bełchatowa w ujęciu problemowym.....	116
Tabela 9. Stopień zagrożenia suszą na terenie Miasta Bełchatowa	119
Tabela 10. Podstawowe zestawienie wskaźników monitorujących i ewaluacyjnych w przyporządkowaniu do poszczególnych celów strategicznych.....	121
Tabela 11. Plan operacyjny realizacji Strategii Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030	124
Tabela 12. Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	125
Tabela 13. Lokalni liderzy biorący udział w pracach nad strategią rozwoju miasta	141

17. Spis map

Mapa 1. Miasto Bełchatów na tle Polski oraz województwa łódzkiego.....	8
Mapa 2. Miasto Bełchatów na tle powiatu bełchatowskiego.....	9
Mapa 3. Miasto Bełchatów.....	9
Mapa 4. Sieć drogowa i kolejowa w Bełchatowie	10
Mapa 5. Polityka przestrzenna – kierunki rozwoju.....	108
Mapa 6. Obszar transformacji górnictwo-energetycznej (Obszar nowej energii) na terenie województwa łódzkiego.....	114
Mapa 7. Miejskie obszary funkcjonalne (MOF) na terenie województwa łódzkiego	115
Mapa 8. Układ sieci hydrologicznej na terenie Bełchatowa	117
Mapa 9. Uwarunkowanie zagospodarowania przestrzennego Miasta Bełchatowa z uwzględnieniem obszarów zalewowych.....	118

18. Załączniki

Załącznik nr 1. Ankieta dla mieszkańców

Szanowni Mieszkańcy,

Miasto Bełchatów rozpoczęło prace nad nową „Strategią Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030”. Dokument ma określić, min. kluczowe kierunki rozwojowe, obszary strategiczne miasta na najbliższe lata oraz przyczynić się do dynamizowania rozwoju społeczno-gospodarczego. Długofalowym efektem opracowania i wdrożenia strategii powinna być wyższa jakość życia mieszkańców miasta. Ponadto, opracowanie będzie pomocne w procesie aplikowania o nowe środki pomocowe z funduszy Unii Europejskiej. Niniejsza ankieta pozwoli zapoznać się z Państwa opiniami, sugestiami oraz w znacznym stopniu wspomóc proces tworzenia nowej strategii.

Ankieta jest anonimowa, a Państwa odpowiedzi zostaną wykorzystane wyłącznie do prac nad „Strategią Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030” oraz raportem z badań ankietowych, będącym jej integralnym komponentem.

Dziękujemy za pomoc i zaangażowanie

1. Jak ocenia Pan/i poszczególne czynniki wpływające na jakość życia w Mieście Bełchatów?

Wybrane czynniki wpływające na jakość życia w podziale na poszczególne sfery zrównoważonego rozwoju gminy	Bardzo dobrze	Dobrze	Średnio (ani dobrze, ani źle)	Źle	Bardzo źle
Sfera społeczna					
Infrastruktura społeczna (w tym obiekty rekreacyjne, kulturalne, sportowe, szkoły)	☐	☐	☐	☐	☐
Poziom edukacji	☐	☐	☐	☐	☐
Dostęp do wiedzy (szkolnictwo, szkolenia, kształcenie ustawiczne, biblioteki, Internet)	☐	☐	☐	☐	☐
Poziom opieki przedszkolnej i żłobkowej	☐	☐	☐	☐	☐
Poziom pomocy społecznej	☐	☐	☐	☐	☐
Inicjatywy na rzecz osób starszych	☐	☐	☐	☐	☐
Funkcjonowanie organizacji pozarządowych	☐	☐	☐	☐	☐
Poziom równouprawnienia	☐	☐	☐	☐	☐
Dostęp do opieki zdrowotnej	☐	☐	☐	☐	☐
Poziom profilaktyki zdrowotnej	☐	☐	☐	☐	☐
Ułatwienia dla osób niepełnosprawnych	☐	☐	☐	☐	☐
Możliwości spędzania czasu wolnego	☐	☐	☐	☐	☐
Oferta kulturalna	☐	☐	☐	☐	☐
Poczucie ogólnego zadowolenia z życia	☐	☐	☐	☐	☐
Poziom życzliwości społecznej	☐	☐	☐	☐	☐
Poziom tożsamości lokalnej	☐	☐	☐	☐	☐
Sfera przestrzenna oraz infrastrukturalna					
Infrastruktura techniczna (media-wodociągi, kanalizacja, elektryfikacja, gazyfikacja, Internet, itp.)	☐	☐	☐	☐	☐

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Infrastruktura komunikacyjna (drogi, chodniki, ścieżki rowerowe)	☐	☐	☐	☐	☐
Położenie gminy, dostępność komunikacyjna	☐	☐	☐	☐	☐
Produkty, obiekty turystyczne	☐	☐	☐	☐	☐
Dostępność mieszkań	☐	☐	☐	☐	☐
Dostępność sklepów	☐	☐	☐	☐	☐
Dostępność miejsc parkingowych	☐	☐	☐	☐	☐
Ład przestrzenny	☐	☐	☐	☐	☐
Sfera ekonomiczna oraz instytucjonalna					
Walory i potencjał turystyczny	☐	☐	☐	☐	☐
Dochody mieszkańców	☐	☐	☐	☐	☐
Poziom posiadanych oszczędności	☐	☐	☐	☐	☐
Jakość rynku pracy	☐	☐	☐	☐	☐
Poziom bezrobocia	☐	☐	☐	☐	☐
Wspieranie rozwoju sektora MSP przez samorząd	☐	☐	☐	☐	☐
Dostępność terenów inwestycyjnych	☐	☐	☐	☐	☐
Innowacyjność gospodarki	☐	☐	☐	☐	☐
Poczucie satysfakcji z osiągnięć zawodowych	☐	☐	☐	☐	☐
Poczucie bezpieczeństwa publicznego	☐	☐	☐	☐	☐
Czystość, porządek i estetyka	☐	☐	☐	☐	☐
Promocja gminy	☐	☐	☐	☐	☐
Siła marki "Bełchatów – Tylko dobre re:akcje" (rozpoznawalność marki, wizerunek miasta, pozytywne skojarzenia)	☐	☐	☐	☐	☐
Jakość zarządzania kryzysowego	☐	☐	☐	☐	☐
Jakość administracji lokalnej	☐	☐	☐	☐	☐
Sfera środowiskowa					
Stan środowiska naturalnego ogółem	☐	☐	☐	☐	☐
Jakość powietrza	☐	☐	☐	☐	☐
Jakość wody	☐	☐	☐	☐	☐
Wykorzystanie Odnawialnych Źródeł Energii przez mieszkańców i samorząd	☐	☐	☐	☐	☐
Jakość produktów lokalnych (żywność i napoje)	☐	☐	☐	☐	☐
Uroki krajobrazu	☐	☐	☐	☐	☐

2. Czy utożsamia się Pan/i z Miastem Bełchatów (poczucie tożsamości lokalnej)?

zdecydowanie tak raczej tak trudno powiedzieć raczej nie zdecydowanie nie

3. Czy uważa Pan/i, że Miasto Bełchatów rozwinęło się w ostatnich latach (2015 – 2020)?

zdecydowanie tak raczej tak trudno powiedzieć raczej nie zdecydowanie nie

4. Czy uważa Pan/i, że ma wpływ na to, co dzieje się w Mieście Bełchatów?

zdecydowanie tak raczej tak trudno powiedzieć raczej nie zdecydowanie nie

5. Czy jest Pan/i zadowolony/a z tego, że mieszka w Mieście Bełchatów?

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

zdecydowanie tak raczej tak trudno powiedzieć raczej nie zdecydowanie nie

6. Czy planuje Pan/i w przyszłości przeprowadzkę do innej gminy?

zdecydowanie tak raczej tak trudno powiedzieć raczej nie zdecydowanie nie

7. Czy poleciłby/łaby Pan/i komuś Miasto Bełchatów jako miejsce do życia?

zdecydowanie tak raczej tak trudno powiedzieć raczej nie zdecydowanie nie

8. Czy Miasto Bełchatów jest miejscem o znacznym potencjale rozwojowym?

zdecydowanie tak raczej tak trudno powiedzieć raczej nie zdecydowanie nie

9. Czy jakość życia w Mieście Bełchatów poprawi się w najbliższych latach?

zdecydowanie tak raczej tak trudno powiedzieć raczej nie zdecydowanie nie

10. Które obszary rozwoju miasta Pana/Pani zdaniem powinny być wspierane w pierwszej kolejności (proszę wybrać maksymalnie 5)?

Działanie	Wybór
Sprowadzenie do miasta dużego inwestora	☐
Tworzenie i uzbrojenie nowych terenów inwestycyjnych	☐
Udogodnienia dla przedsiębiorców (w tym ulgi na tworzenie miejsc pracy)	☐
Poprawa dostępu do opieki zdrowotnej	☐
Poprawa dostępu do świadczeń społecznych	☐
Modernizacja i doposażenie szkół i przedszkoli	☐
Rozwój transportu publicznego	☐
Budowa i modernizacja dróg oraz ciągów pieszo-rowerowych	☐
Budowa nowych miejsc parkingowych	☐
Budowa i modernizacja obiektów sportowo-rekreacyjnych	☐
Budowa i modernizacja obiektów kultury i rozrywki	☐
Rozwój turystyki, w tym infrastruktury oraz bazy noclegowej i gastronomicznej	☐
Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej	☐
Rozbudowa sieci gazowej	☐
Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki odpadami, w tym segregacji odpadów	☐
Poprawa estetyki miejskiej i zagospodarowanie przestrzeni publicznych	☐
Promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii	☐
Rozbudowa miejsc przeznaczonych dla seniorów (domy seniora, opieki, centra rehabilitacji)	☐
Zwiększenie programów mających na celu zmniejszenie bezrobocia	☐
Promocja potencjału gospodarczego i turystycznego gminy w kraju i za granicą	☐
Organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowych	☐
Rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną	☐
Wspierania działań innowacyjnych, startupów, rozwój eksportu usług i produktów	☐

11. Proszę ocenić, jakie główne problemy społeczne występują na terenie miasta Bełchatowa - proszę o zaznaczenie odpowiedzi symbolem X

Strategia Rozwoju Miasta Bełchatowa na lata 2023-2030

Wybrane problemy społeczne	Wysokie zagrożenie	Średnie zagrożenie	Niskie zagrożenie	Brak problemu
Przestępczość ogółem	☐	☐	☐	☐
Przestępczość młodocianych	☐	☐	☐	☐
Bezrobocie	☐	☐	☐	☐
Ubóstwo	☐	☐	☐	☐
Alkoholizm i narkomania	☐	☐	☐	☐
Przemoc w rodzinie	☐	☐	☐	☐
Wzrost liczby osób starszych	☐	☐	☐	☐
Brak wykwalifikowanych pracowników	☐	☐	☐	☐
Brak atrakcyjnych miejsc pracy	☐	☐	☐	☐

Metryczka

12. Płeć

kobieta mężczyzna

13. Wiek

do 18 lat (młodzież) 18-25 lat 26-35 lat 36-50 lat 51-65 lata powyżej 65 lat

14. Wykształcenie

uczeń (młodzież) podstawowe zawodowe średnie wyższe

15. Jaka jest Pana/i aktywność zawodowa?

Może Pan/i zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.

☐ pracuję zatrudniony(a) u pracodawcy	☐ jestem na emeryturze/rencie
☐ jestem pracodawcą	☐ uczę się
☐ prowadzę działalność gospodarczą	☐ pracuję dorywczo
☐ jestem bezrobotny(a)	☐ prowadzę własne gospodarstwo rolne

Załącznik nr 2. Lista lokalnych liderów partycypujących w pracach nad strategią rozwoju miasta

Tabela 13. Lokalni liderzy biorący udział w pracach nad strategią rozwoju miasta

Imię i Nazwisko	Pełniona funkcja, reprezentowana organizacja, charakter zaangażowania

Źródło: opracowanie na podstawie materiałów dostarczonych przez Urząd Miasta Belchatowa

Załącznik nr 3. Dyplomy, certyfikaty

Do uzupełnienia (opcjonalnie)